

**Sajószentpéter Város Polgármesterének
50/2020. (IV.23.) határozata**

Sajószentpéter Városi Önkormányzat 2020-2024 közötti Gazdasági Programjának elfogadásáról

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének feladat- és hatáskörében eljárva a következő döntést hoztam:

Sajószentpéter Városi Önkormányzatnak - a határozat mellékletét képező - 2020-2024 közötti időszakra szóló Gazdasági Programját elfogadom.

Felelős: polgármester

Határidő: folyamatos

Sajószentpéter, 2020. április 23.

Dr. Faragó Péter
polgármester

Az 50/2020.(IV.23.) határozat melléklete

SAJÓSZENTPÉTER VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT GAZDASÁGI PROGRAMJA 2020-2024

Tartalom

Bevezető	4
1. A gazdasági programalkotás keretei	5
Jogsabályi keretek	5
2. A gazdasági program előzményei	6
2.1.1. Beszámoló a 2015-2019 közötti időszak eredményeiről	20
2.1.2. A gazdasági program megalapozása	27
2.1.3. Sajószentpéter gazdasági programjának stratégiai céljai	28
3. Helyzetértékelés	29
3.1.1. A város rövid története, helyzete	29
3.1.2. Sajószentpéter tágabb környezetének gazdasági helyzete	30
3.1.3. Sajószentpéter helyzete a jelenlegi értékelési rendszerben.....	34
Sajószentpéter 290/2014. Korm. rendelet szerinti helyzete.....	34
A jellemző mutatók alakulása Sajószentpéteren:	36
3.1.4. Sajószentpéter Városi Önkormányzat költségvetése.....	43
3.1.5. Kötelező feladatellátás biztosítása	48
3.1.6. Önként vállalt feladatok ellátása	48
3.1.7. Gazdaságfejlesztési, városfejlesztési tevékenység bemutatása.....	48
3.1.8. Összegzés	49
4. A fejlesztések forrásai	50
4.1.1. Saját források.....	51
Adóbevételek.....	51
Önkormányzati finanszírozás.....	53
Helyi közszolgáltatások díja	54
4.1.2. Külső források – Hazai források	54
Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása (a 2020. évre vonatkozó előirányzatok)	54
REKI: Önkormányzatok rendkívüli támogatása (a 2020. évre vonatkozó előirányzat alapján).....	56
Magyar Falu Program és Magyar Kisváros Fejlesztési Program	57
4.1.3. Külső források – Európai uniós források	59
5. A 2020-2024 közötti időszak fejlesztéseinek irányai	65
5.1.1. Gazdaságfejlesztési tevékenység	65
5.1.2. Már meglévő vállalkozások fejlesztései.....	70
5.1.3. Új beruházások Sajószentpéterre vonzása	70

5.1. Sajószentpéter gazdaságfejlesztési eszközei.....	74
5.1.1. Iparterület.....	74
5.1.2. Közlekedési infrastruktúra fejlesztés	76
5.1.3. Városmarketing és befektetés-ösztönzés	77
5.1.4. Együttműködési keretrendszerek	77
5.2. Regionális fejlesztéspolitika - Észak-kelet Magyarország komplex területi és gazdaságstratégiai fejlesztési terve	78
6. Összegzés.....	83

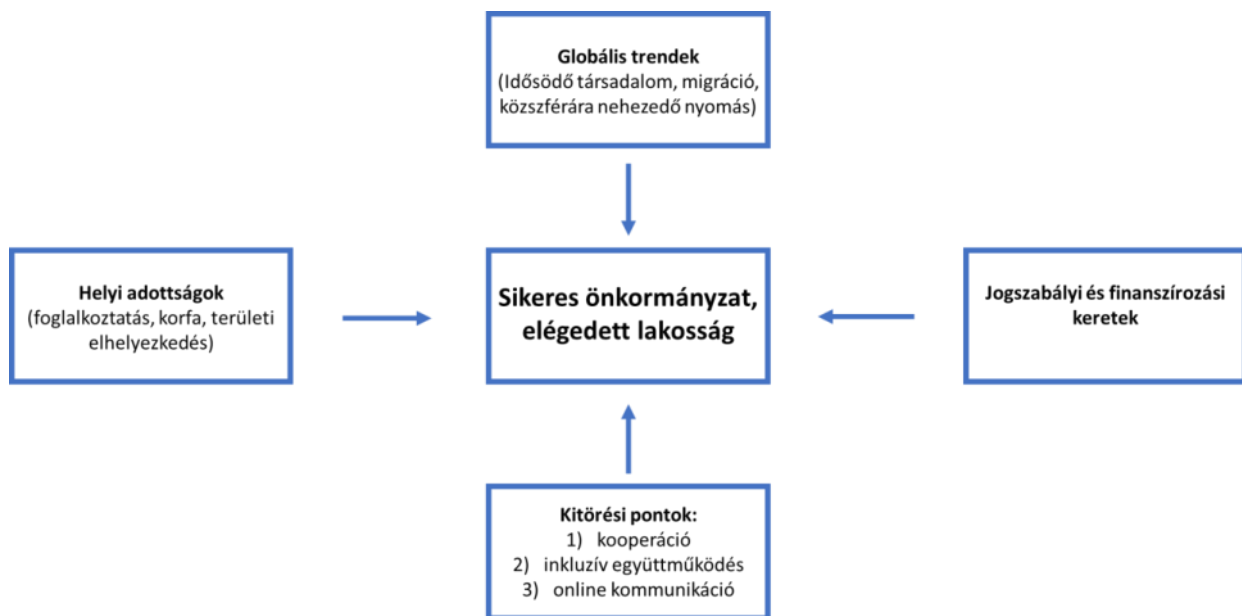
Bevezető

Az önkormányzatok sikeressége nem kizárólag az iparüzési adóbevételek függvénye, nem is a lakosságszámé vagy a regionális elhelyezkedésé. Sokkal inkább múlik a szolgáltató szemlélet megvalósításán, a megfelelő együttműködések kialakításán, a lakossággal és a település életében érintettekkel való kapcsolaton és bevonódásuk mértékén, valamint az információáramlás mikéntjén, a technológiai lehetőségek kihasználásán.

A helyi kormányzás fejlesztési lehetőségeinek feltárása és kiaknázása egy rendkívül komplex kérdéskör.

Az önkormányzati rendszer fejlesztése állandó feladat kell, hogy legyen, éppen ezért az önkormányzati munka hatékonyabbá tétele, az önkormányzati rendszer fejlesztése és így az önkormányzatok sikeressége szándékában is és következményeiben is található, kéz a kézben jár a gazdasági szereplők versenyképességének javításával; a foglalkoztatás növelésével; az energia- és erőforrás-hatékonyság növelésével; a társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezelésével és a gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósításával.

A gazdaságfejlesztés, a munkahelyek megfelelő számának és minőségének elérhetősége azonban csak az egyik fontos dimenziója a települések népességmegtartó képességének. Hasonlóan fontos tényezők: közszolgáltatások elérhetősége és színvonala, társadalmi viszonyok és kapcsolatok (pl. demográfiai jellemzők, személyes kötődések sűrűsége és erőssége), környezeti tényezők (pl. környezetszennyezés, természeti értékek), helyi identitás erőssége.

Makroszintű kényszerek és mikroszintű szabadságok, kitörési pontok

Forrás: Összegző tanulmány – A 21. századi önkormányzati sikertényezők vizsgálata az ÖFFK II. projekt kutatásainak tükrében (saját szerkesztés)

1. A gazdasági programalkotás keretei

Jogszábályi keretek

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rendelkezései alapján a **képviselő-testület át nem ruházható hatásköre a gazdasági program elfogadása.**

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják, különös tekintettel az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzelésekre.

A gazdasági program – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – a **képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.**

Magyarországon az önkormányzatiság ez elmúlt időszakban jelentősen átalakult. Az új Alaptörvény elfogadása mellett új önkormányzati törvény került elfogadásra, a feladatfinanszírozási rendszer bevezetésével módosult az önkormányzatok finanszírozási rendszere – az önkormányzati adósságállomány állami átvállalásával párhuzamosan jelentősen csökkent az önkormányzatok pénzügyi önállósága. A Kormányhivatal, a Járási Hivatalok hatásköri bővülése folyamatosan újabb és újabb önkormányzati feladatok átvételével járt.

Az önkormányzati törvény rendelkezései alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;

2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);

3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;

4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;

5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);

6. óvodai ellátás;

7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;

8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;

8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;

9. lakás- és helyiséggazdálkodás;

10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;

11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;

12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;

13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;

14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;

15. sport, ifjúsági ügyek;

16. nemzetiségi ügyek;

17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;

18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;

19. hulladékgazdálkodás;

20. távhőszolgáltatás;

21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

Törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más helyi önkormányzati feladatot is megállapíthat.

2. A gazdasági program előzményei

Jelen program időhorizontját érintő dokumentum Sajószentpéter város **2008. évben megalkotott Integrált Városfejlesztési Stratégiája (IVS)**, amely elkészítésének célja volt, hogy a meglévő dokumentumok figyelembevételével, a jelenkori állapotok és a jövőbeni várható folyamatok felméréseivel pontosítsa a korábbi, de még hatályban lévő célkitűzéseket, városfejlesztési irányokat.

A város IVS-ben megfogalmazott hosszú távú jövőképe

"Sajószentpéter város megalapozott jövőképeinek kialakításához számos külső és helyi, illetve öröklött tényezőt szükséges figyelembe venni, melyek döntően és alapvetően meghatározzák a város átfogó fejlődésének lehetséges irányait, de korlátait is. Ezek az alapvető és a városra jellemző tényezők a következők:

- A város térségközpontú, térségszervező szerepe, adottsága, lehetőségei
- A város gazdasági funkciójának erős beszűkülése
- Barnamezős beruházások és ipari parkok létrehozásának lehetőségei
- A város közlekedési helyzetének (26-os elkerülő út) javuló lehetősége
- A város lakónépességének nagymértékű elszegényedése, jelentős munkanélküliség

- A város egyes területeinek szegregáltsága
- A városias élettér elmaradottsága, infrastrukturális hiányosságai

Az előzőekben felsorolt főbb tényezők egyértelműen meghatározzák Sajószentpéter város felvázolható jövőképét, illetve a térségben betöltött szerepét, lakosainak komfortosabb életterét és a településhálózat fejlesztésének lehetőségét."

Városi szintű, 15-20 éves átfogó cél

Sajószentpéter város jövőképeinek középpontjában a térségközpontú területfejlesztési koordinációs feladatainak erősödése, gazdasági fejlődésének fokozása áll, melynek következtében a fő cél, hogy a településen élők életkörülményei, így

- a lakosság foglalkoztatási és megélhetési viszonyai,
- a komfortosság, a települési intézményi és egyéb infrastruktúra,
- az esztétikai minőség, a városiasodási folyamatok,
- az egészséges környezeti feltételek

jelentősen és tartósan javuljanak.

Cél továbbá az, hogy javuljon a város gazdasági és tökevonzó képessége, infrastruktúrája és vonzereje. Mindezek alapján erősödjön a város népesség megtartó ereje, valamint a város üzemeltetése gazdaságosabb legyen, a fenntartható fejlődés érvényre juthasson, és megszűnjenek a szegregációs gócpontok.

Városi szintű középtávú célok

A városi szintű, 7-8 évre szóló középtávú célok alapvetően ágazati bontásban kerülnek megfogalmazásra.

- Helyi gazdaság erősítése
- Foglalkoztatás bővítése
- Közösségi élet erősítése
- Szegregált területek fejlesztése
- Hálózati infrastruktúra fejlesztése
- Ingatlanfejlesztések
- Zöldfelületi rendszer fejlesztése
- Energiahatékonyság erősítése

A város középtávú céljai között több olyan is szerepel, amely a gazdaságfejlesztéshez kapcsolódik: Helyi gazdaság erősítése, Foglalkoztatás bővítése, Ingatlanfejlesztések.

Sajószentpéter Város Önkormányzatának gazdasági programja a 2015-2019. évekre

A program gazdaságpolitikai célkitűzései:

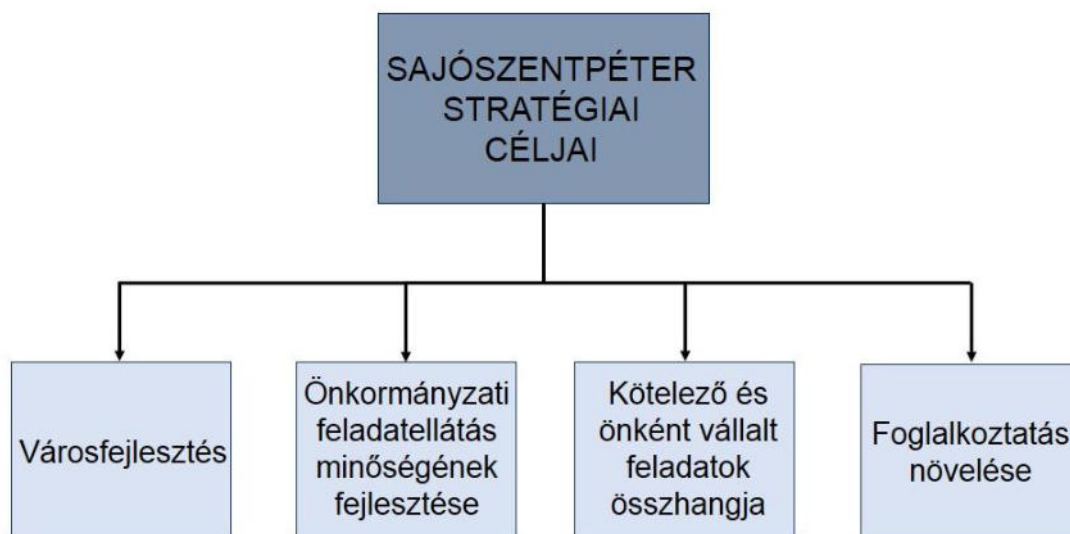
„A program összeállításának fontos szempontja a város biztonságos működtetése, meghatározza mindazon stratégiai célokat és feladatokat, amelyek az önkormányzat által végzendő feladatok magasabb színvonalú biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A program alapvetésnek tekinti a törvényekben előírt és az önként vállalt közszolgáltatási feladatok teljesítését, az intézményi rendszer fenntartását, hatékony működtetését, a városi értékek megőrzését, fejlesztését, ezáltal biztosítva a helyi lakosság szükségleteinek, igényeinek kielégítését.

A városi önkormányzat az előző gazdasági program időszakában jelentős erőfeszítéseket tett az önkormányzati vagyon gyarapítására, a városban lévő szolgáltatási infrastruktúra fejlesztésére.

Mindezek alapján jelen **gazdasági program stratégiai céljai az alábbiakban fogalmazódtak meg:**

- az önkormányzati feladatellátás minőségének fejlesztése,
- a külső források, önkormányzati bevételek további feltárása,
- városfejlesztés, a helyi igények és lehetőségek összehangolása,
- hozzájárulás a foglalkoztatás növeléséhez, bővüljön Sajószentpéteren a munkahelyek száma, nőjön a munkaerő iránti kereslet és a munkaerő értéke a munkaerőpiacon, növekedjenek a jövedelmek és emelkedjenek a helyi önkormányzat adóbevételei.

A gazdasági program megvalósítását, a további fejlesztési célok megalapozását és megfogalmazását szolgáló több fontos terv és program megalkotására és elfogadására is sor került, amelyek jelen program megalkotására is hatással vannak.

Sajószentpéter Város Településfejlesztési Koncepciója

A 165/2015.(IX.24.) számú határozattal elfogadásra került Koncepció megfogalmazta Sajószentpéter 2030-ra szóló jövőképét és átfogó fejlesztési céljait a város gazdaságára társadalmára és fizikai - táji, természeti és épített - környezetére vonatkozóan

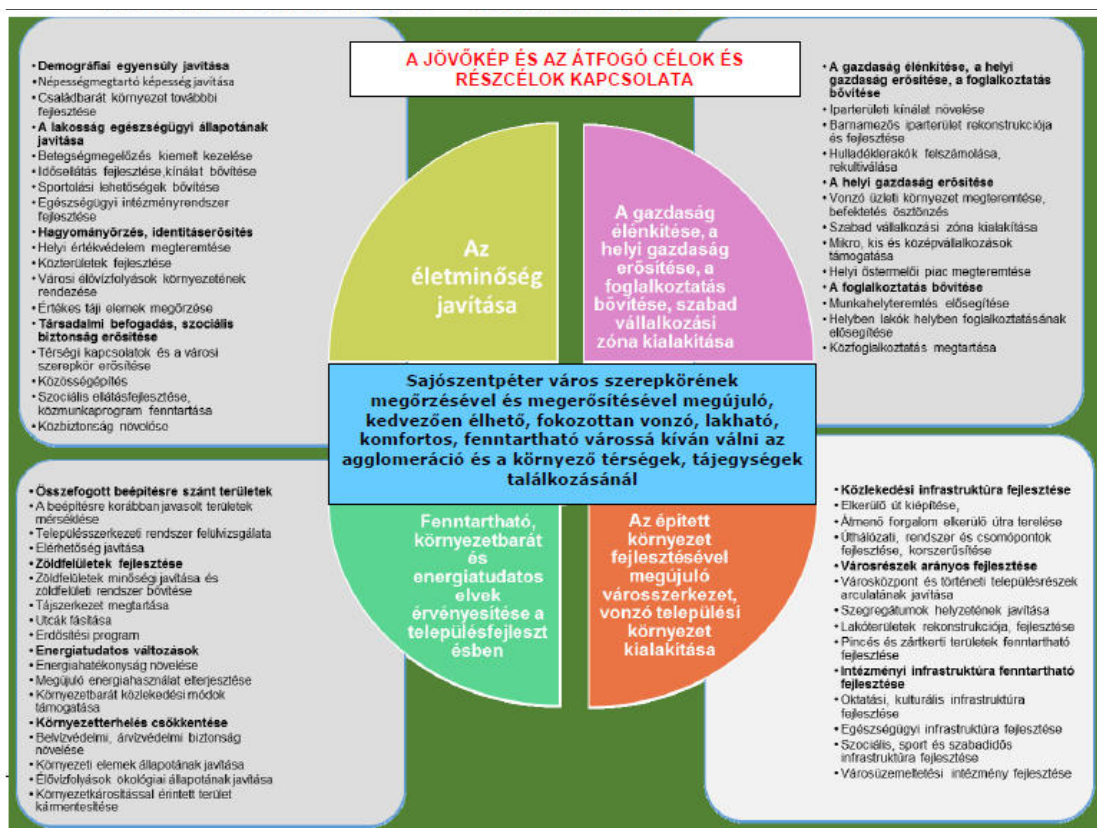
„Sajószentpéter város 2030-ra szóló hosszú távú jövőképe

Stratégiai célkitűzés, hogy javuljon a város gazdasági és tökevonzó képessége, infrastruktúrája és vonzereje.

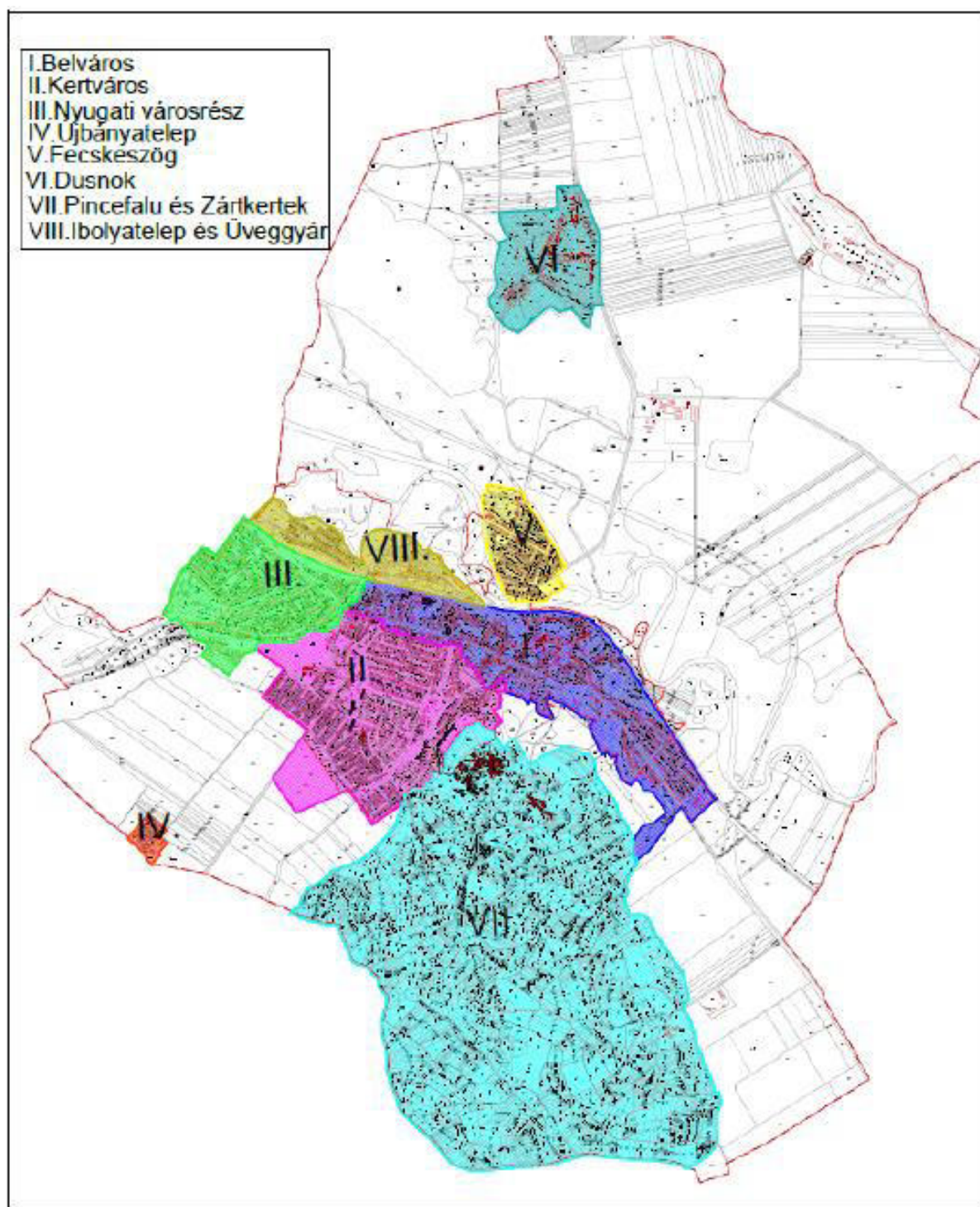
Mindezek alapján erősödjön a város népesség megtartó ereje, valamint a város üzemeltetése gazdaságosabb legyen, a fenntartható fejlődés érvényre juthasson. Sajószentpéter város jövőképeinek középpontjában gazdasági fejlődésének fokozása áll, melynek következtében a cél a településen élők életkörülményei, így

- a lakosság foglalkoztatási és megélhetési viszonyai,
- a komfortosság, a települési intézményi és egyéb infrastruktúra,
- az esztétikai minőség, a városiasodási folyamatok,
- az egészséges környezeti feltételek jelentősen és tartósan javuljanak.”

A koncepció célrendszere:

A koncepció fontos része a beavatkozások területi egységeinek meghatározása, a városrészek lehatárolása:

Helyi Építési Szabályzat

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a települési önkormányzat az épített környezet, a település tervszerű alakítása és védelme érdekében a törvény és végrehajtási rendeleteinek keretei között településfejlesztési és településrendezési feladatokat lát el.

A településfejlesztés és a településrendezés célja a lakosság életminőségének és a település versenyképességének javítása érdekében a fenntartható fejlődést szolgáló településszerkezet és a jó minőségű környezet kialakítása, a közérdek érvényesítése az országos, a térségi, a települési és a jogos magánérdekek összhangjának biztosításával, a természeti, táji és építészeti értékek gyarapítása és védelme, valamint az erőforrások kíméletes és környezetbarát hasznosításának elősegítése.

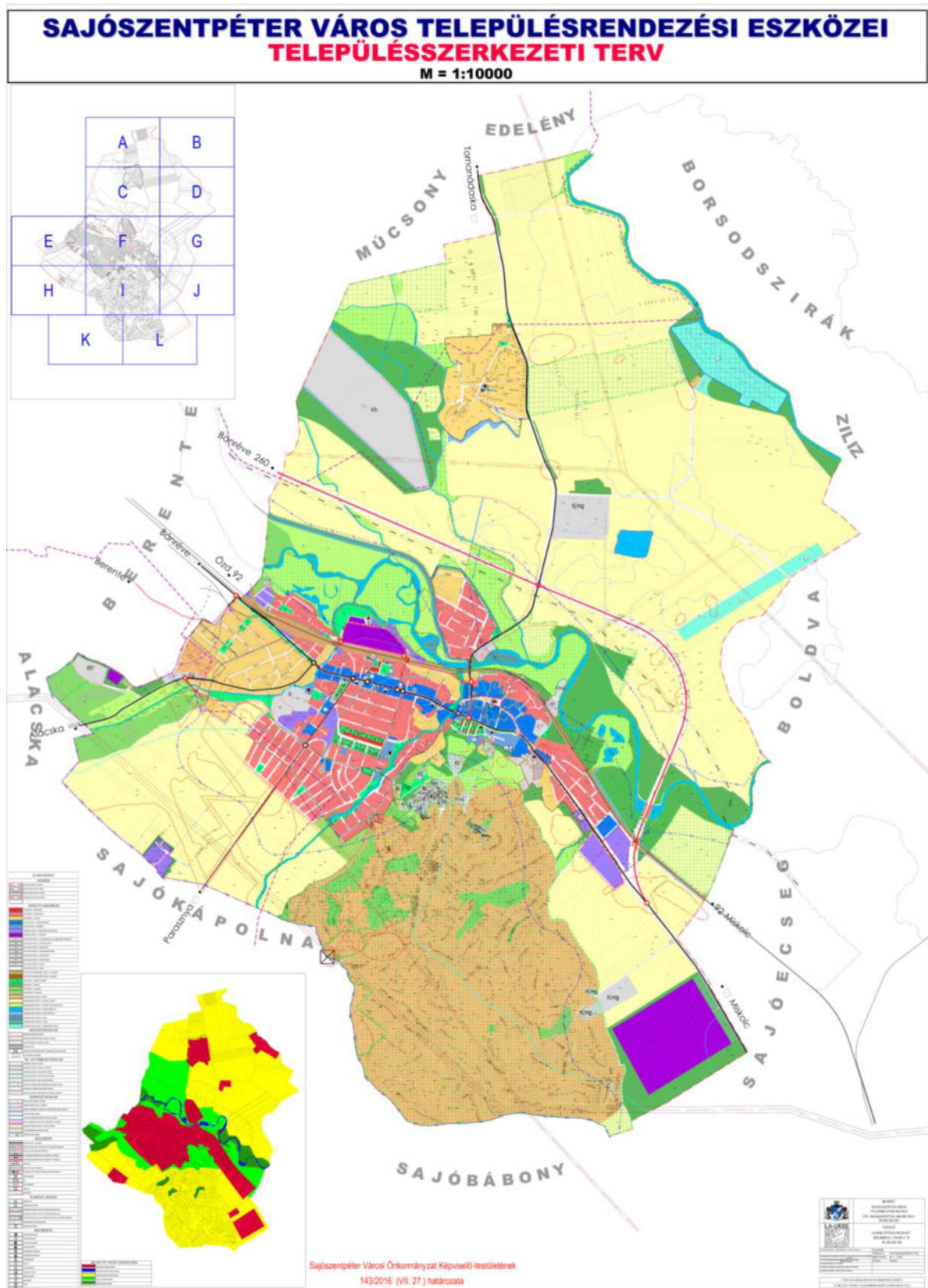
Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 165/2015.(IX. 24.) határozatával elfogadta Sajószentpéter Város új Településfejlesztési Koncepcióját.

A Településfejlesztési Koncepcióra alapozottan elkészült a településszerkezeti terv, a **helyi építési szabályzat** és az annak mellékletét képező **szabályozási terv**. A szabályozás biztosítja a város további élhetőségét és fejleszthetőségét.

A Településszerkezeti Terven az ipari tevékenységre kijelölt területeket sötétlila szín jelöli („gazdasági terület – egyéb ipari”).

A Szabályozási Terven a GIP („egyéb ipari terület”) jelölés jelzi az ipari tevékenységre kijelölt területeket.

Ezek alapján látható, hogy a város magjában és a 26-os főút mentén található egy-egy nagyobb ipari célra kijelölt terület, míg a város észak-nyugati felén egy kisebb méretű terület. Ezeket egészítheti ki a 27-es főút környezetében Duskok mellett tervezett iparterület, amely tovább bővítheti az ipari tevékenységre alkalmas területek számát.

Településképi Arculati Kézikönyv

2017-ben a helyi építési szabályzathoz kapcsolódóan elkészült a **Településképi Arculati Kézikönyv**, mint a települési döntéshozók és a lakosság tájékoztatását segítő, szemléletformáló kiadvány. Segítség kíván lenni a település bemutatásával, az értékek megismertetésével, lényegre törően és mindenki számára érthetően mutatja be a közösség környezetalakítással kapcsolatos elvárásait.

Integrált Településfejlesztési Stratégia

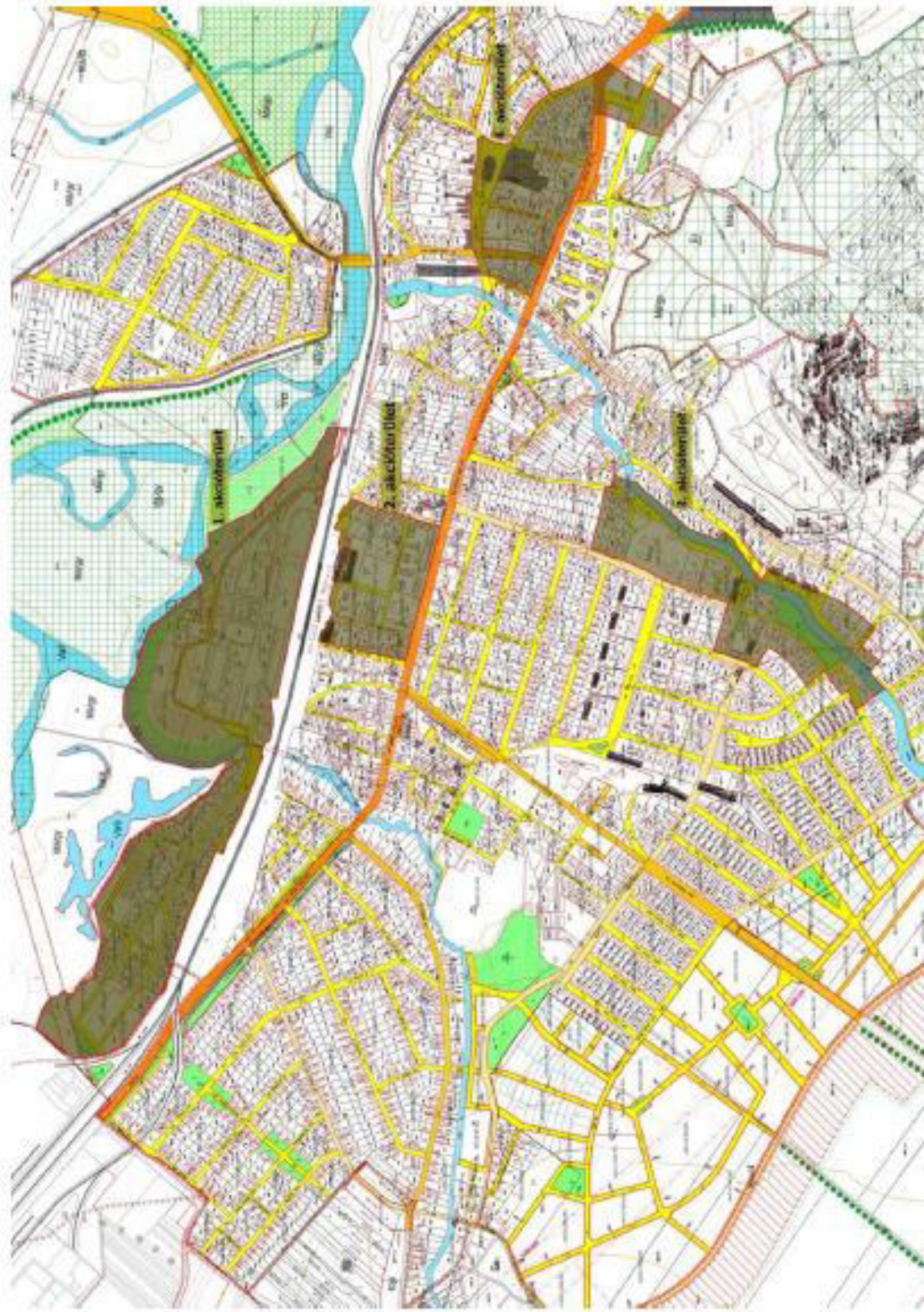
Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete Sajószentpéter Város **Integrált Településfejlesztési Stratégiáját** (ITS) a 231/2016. (XII.15.) számú határozatával fogadta el.

Az Európai Unió célkitűzéseinek megfelelően az integrált várospolitikát a fenntartható városfejlesztést szolgálja, mely együttesen kezeli a gazdasági, környezeti, éghajlati és társadalmi problémákat, azok megoldásának helyi szintű kezelését.

A dokumentum a következőket tartalmazza:

- Helyzetelemzést és helyzetértékelést összefoglalva, mivel maga a Stratégia és célrendszere ennek megállapításaira épül.
- Város középtávú, 2023-ig tartó időszakban – a tervezési időszak túlmutat a 2014-2020-as európai uniós fejlesztési cikluson – követni kívánt célrendszerét.
- A dokumentumban meghatározásra (illetve a Településfejlesztési Konceptióból átvételre) kerültek a város átfogó, 15 éves időtávlatra, valamint tematikus, 7 éves időtávlatra szóló céljai. A helyzetértékelés városrészi lehatárolását követve meghatározásra kerültek a városrészi tematikus célok és a városrészi részcélok.
- Tervezett beavatkozások és intézkedések meghatározását. Lehatárolásra kerültek a város akcióterületei, valamint az akcióterületen kívüli intézkedések, hálózatos és pontszerű bontásban, azok pénzügyi terve, valamint ütemezése.
- Anti-szegregációs Tervet, amely a KSH által biztosított adatszolgáltatásra épül. A településen 3 olyan szegregátum található, amelyek esetében a szegregációs mutató 35% feletti, és 1 terület szegregációval veszélyeztetett, mivel itt a szegregációs mutató 30% feletti.
- Célok külső és belső összefüggéseit, egymásra hatásuk vizsgálatát. Megtörtént az egyes célok és beavatkozások illeszkedésének vizsgálata az EU 2020 Stratégia, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területfejlesztési Konceptió, valamint Sajószentpéter Város Gazdasági Programja 2015-2019 célrendszereihez. Ezen kívül az egyes célok és beavatkozások logikai összefüggéseit, valamint megtörtént az egymásra hatásuk vizsgálata is.
- Meghatározásra kerültek a célok elérésének és a beavatkozások megvalósításának kockázatai, valamint a megvalósítás érdekében szükséges partnerségi rendszer.
- Végezetül felállításra került a célok és intézkedések elérése érdekében követni kívánt monitoring és értékelő rendszer.

1. térkép: Akcióterületi lehatárolás a város egészére

Az elmúlt időszakban egyre fontosabbá váltak a fenntarthatósági, zöld klímabarát fejlesztési szempontok, amelyek a már megvalósított, illetve a folyamatban lévő fejlesztésekben is fokozottan szerepet kaptak.

Sajószentpéter Város Zöld Infrastruktúra Fejlesztési- és Fenntartási Akcióterve

A 2017-ben elkészült Zöld Infrastruktúra Fejlesztési- és Fenntartási Akcióterv célja:

Szükség van a város egészét átgondoló, ökológiai szemléletű, a zöldfelületeket, zöldterületeket integratív módon kezelő tervre, amely megalapozza az akcióterületeken létrejövő közterületi beruházások fenntarthatóságát.

A Zöld Infrastruktúra Fejlesztési- és Fenntartási Akcióterv (ZIFFA) célja, hogy a települések zöldfelületi, barnamezős és egyéb zöld fejlesztési projektjeit támogassa elsősorban azzal, hogy egy települési szintű rendszerbe helyezi azokat, segítve a hatékonyság növelését, valamint a helyi önkormányzatok forrásteremtését és költségvetési megtakarításait. Teszi ezt úgy, hogy egyben elősegíti az EU zöld infrastruktúra stratégiájának települési szintű megvalósítását, fejleszti településeink integrált stratégiai tervezési készségeit. A támogatást adó Európai Unió a Zöld Város Programban elsődlegesen a környezetminőség javítását szándékozik ösztönözni az egészségesebb, klímabarát környezet kialakítása céljából. E beavatkozások egyben a vonzerő és a zöld gazdaság fejlesztésének, a népességmegtartás fontos eszközei is.

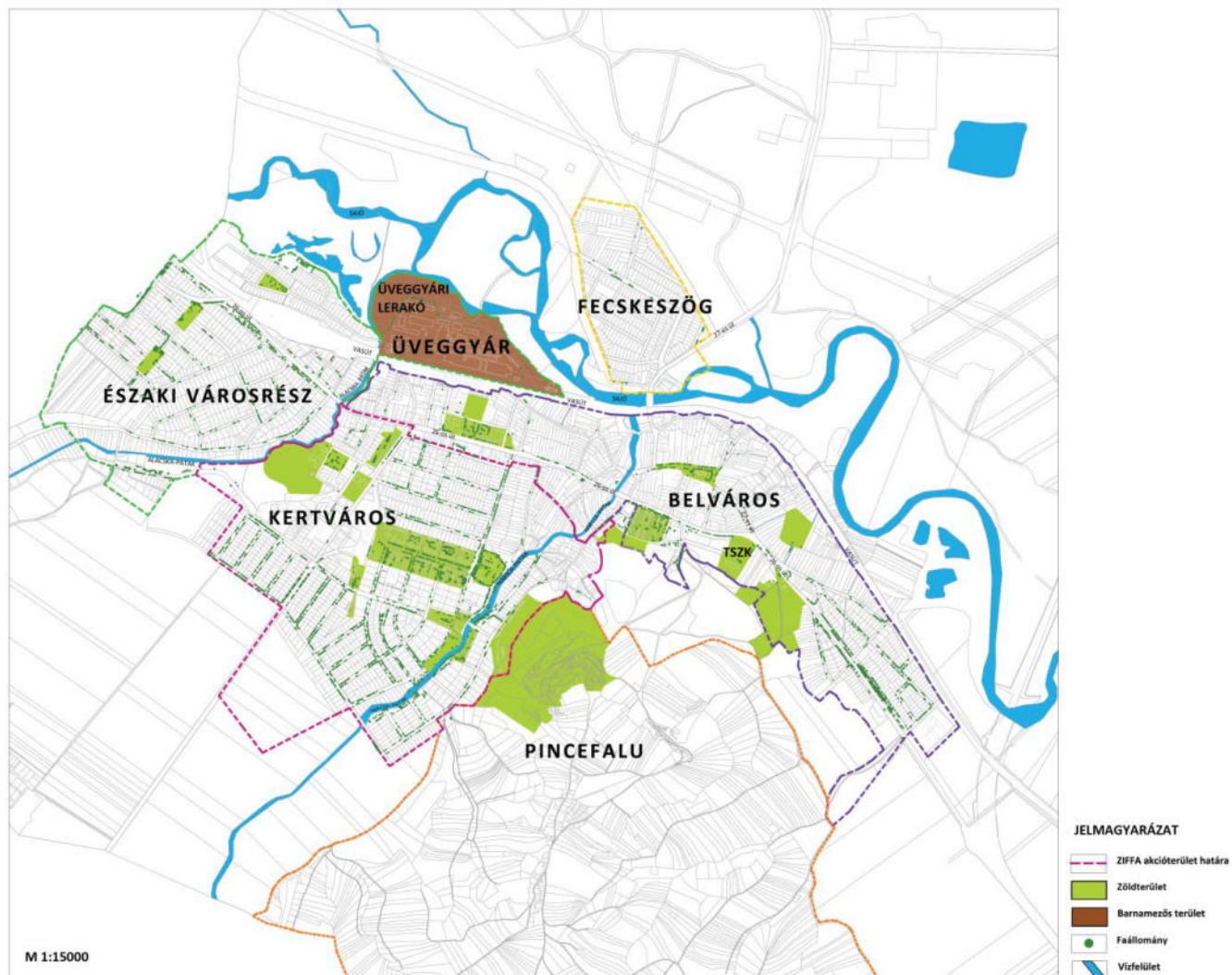
Sajószentpéter Város Zöld Infrastruktúra Fejlesztési- és Fenntartási Akcióterve több akcióterületet is meghatározott a városban:

- Pécsi Sándor tagiskola fejlesztése
- Harica utcai zöldterület- és a Harica-patak menti rekreációs park fejlesztése
- A Pipiske-hegyre vezető tanösvény megépítése, kilátó építése, pihenőpark kialakítása a Pipiske-hegyen
- A volt üveggyári lerakó területén tervezett barnamezős rehabilitáció
- A Területi Szociális Központ és Bölcsőde épületegyüttes területének fejlesztése
- Magánszemélyek előkertjeinek, udvarainak zöldfelületi fejlesztései

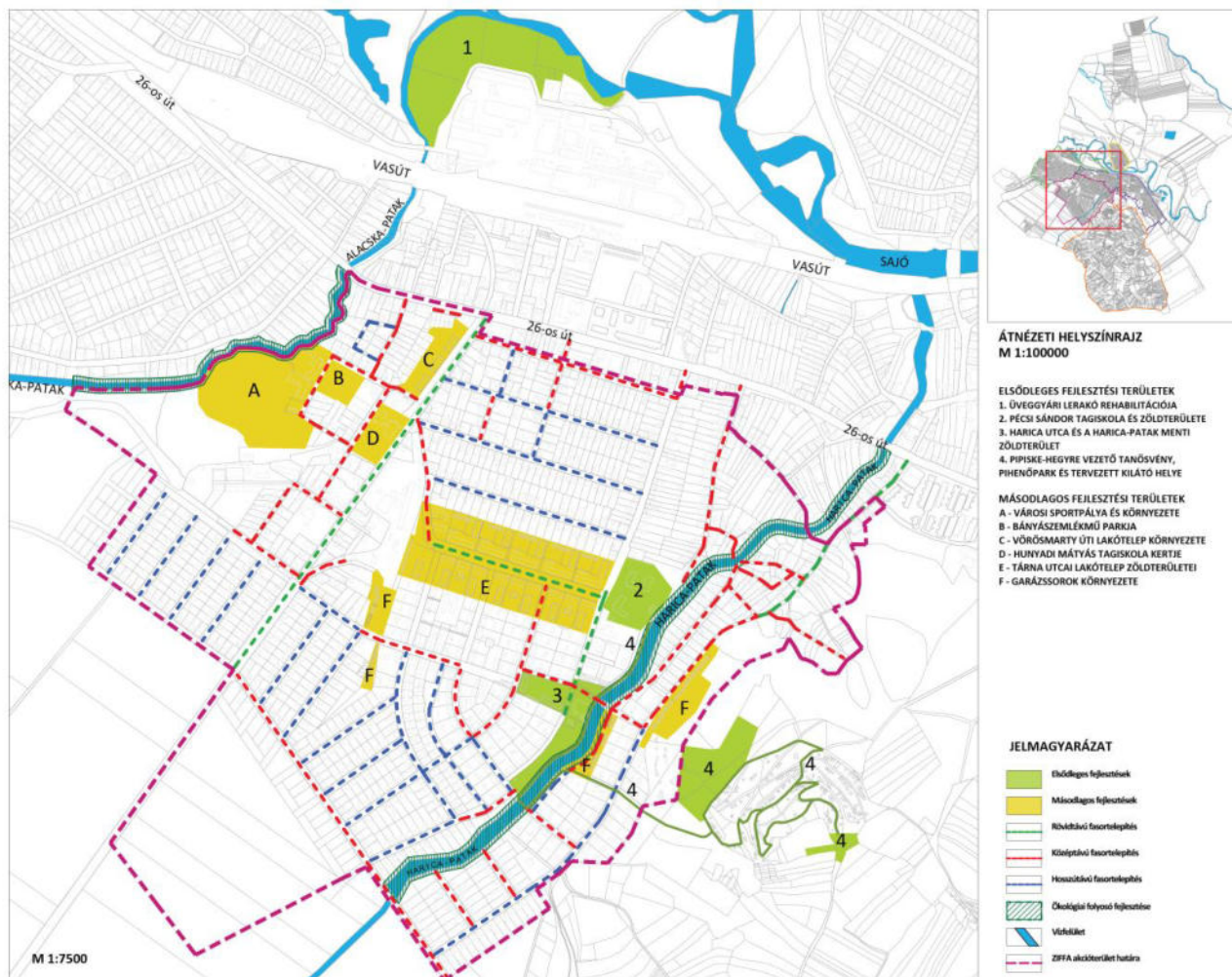
Az Akciótervben meghatározott akcióterületeken számos fejlesztés megvalósult az előző Gazdasági Program időszakában.

- A volt üveggyári lerakó területén tervezett barnamezős rehabilitáció.
- A Területi Szociális Központ és Bölcsőde előtti zöldterület fejlesztése.
- Magánszemélyek előkertjeinek, udvarainak zöldfelületi fejlesztései (A Sajószentpéteri Zöld Élettér Program keretében hagyományteremtő céllal meghirdetésre került a lakosság számára a legszebb virágos előkert, erkély/terasz és ablak pályázat)
- Megkezdődött a Pipiske-hegyre vezető tanösvény megépítését, kilátó építését, pihenőpark kialakítását tartalmazó projekt megvalósítása.

Sajószentpéter Város Zöld Infrastruktúra Fejlesztési- és Fenntartási Akcióterve – Átnézeti helyszínrajz

Sajószentpéter Város Zöld Infrastruktúra Fejlesztési- és Fenntartási Akcióterve – Javaslati Terv

Sajószentpéteri Zöld Élettér (SZÉP) Program

Sajószentpéter Városi Önkormányzat a település zöld infrastruktúra koncepciójához kapcsolódóan meghirdette az un. SZÉP Programot (Sajószentpéteri Zöld Élettér Program), amelynek célja, hogy a klímaturatosság irányában kialakuló pozitív önkormányzati szemléletváltást a gyakorlatba is átültesse. A SZÉP Program keretében 2019. őszén a város tíz kiválasztott területén mintegy 300 díszfa, és ugyanannyi díszcserje – lombhullatók és örökzöldek – kerültek elültetésre egy hagyományteremtőnek szánt megmozdulás keretén belül. A zöld felületek mennyiségének és minőségének fejlesztésével a programban résztvevők maguk tették meg az első lépést a település levegőszennyezettségének javításáért.

Sajószentpéter Fenntartható Energia- és Klímaakcióterve (SECAP)

A 2018-ban elkészült SECAP egyik fő pillérét alkotja a sajószentpéteri kibocsátás-csökkentési (mitigációs) tevékenységek tervezése (jövőkép, célkitűzések, kibocsátási forgatókönyv 2030-ig, kibocsátás-csökkentési célértékek). A lakó- és középületekre, a villamosenergia-termelésre, valamint a közlekedésre részletesen ismertetésre kerültek a stratégiai célok elérését biztosító hatásmérséklő beruházási és szemléletformálási intézkedések.

A SECAP másik alap-pillére a sajószentpéteri éghajlati alkalmazkodási stratégia és akcióterv, többek között a vizek kártételével, a hőhullámokkal, valamint a zöldfelületekkel kapcsolatos adaptációs és felkészülési intézkedések ismertetésével.

Sajószentpéter SECAP-ja a város stratégiai dokumentumaival összhangban készült, megvalósítása segítheti Sajószentpéter megtartó erejének, jólétének javulását, és elősegíti a fenntarthatóság felé való átmenetet.

Pátria Sajószentpéter

A helyi közösség bevonását célozta a **Pátria Sajószentpéter Kulturális, Sport- és Városfejlesztő Helyi Közösség** létrehozása és **Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia** elkészítése.

A stratégia célja, hogy képessé váljon a város általa megtartani a lakosságát, vonzó és visszahívó ereje növekedjen, különösen a fiatalok és családok számára. A lakosság aktív kulturális és közösségi életet él, a város tájadosztóságait meghatározó, azt integráló fejlesztések révén a közösségi gazdasági és kulturális adottságokra épülő közösségépítés eredményeként a kulturális értékek megőrzésre kerüljenek.

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Az esélyegyenlőségi szempontok figyelembe vételét szolgálta a 135/2018. (VIII.30.) határozattal elfogadott **Helyi Esélyegyenlőségi Program**.

2.1.1. Beszámoló a 2015-2019 közötti időszak eredményeiről

A 2015-ös program 2019-es értékelése

Sajószentpéter Városi Önkormányzat vagyona 2014. évről 2019. I. félévig 15%-ot meghaladóan bővült, ami pozitív folyamatnak tekinthető figyelemmel arra, hogy az önkormányzati vagyon alapvető rendeltetése a közfeladatok ellátásának biztosítása. Ez azt jelenti, hogy a helyi önkormányzatoknak azért van vagyonuk, azért rendelkeznek tulajdonnal, hogy elláthassák a kötelezően és – adott esetben – az önként vállalt feladataikat, azaz biztosítsák a helyi közösségek részére a helyi közszolgáltatásokat.

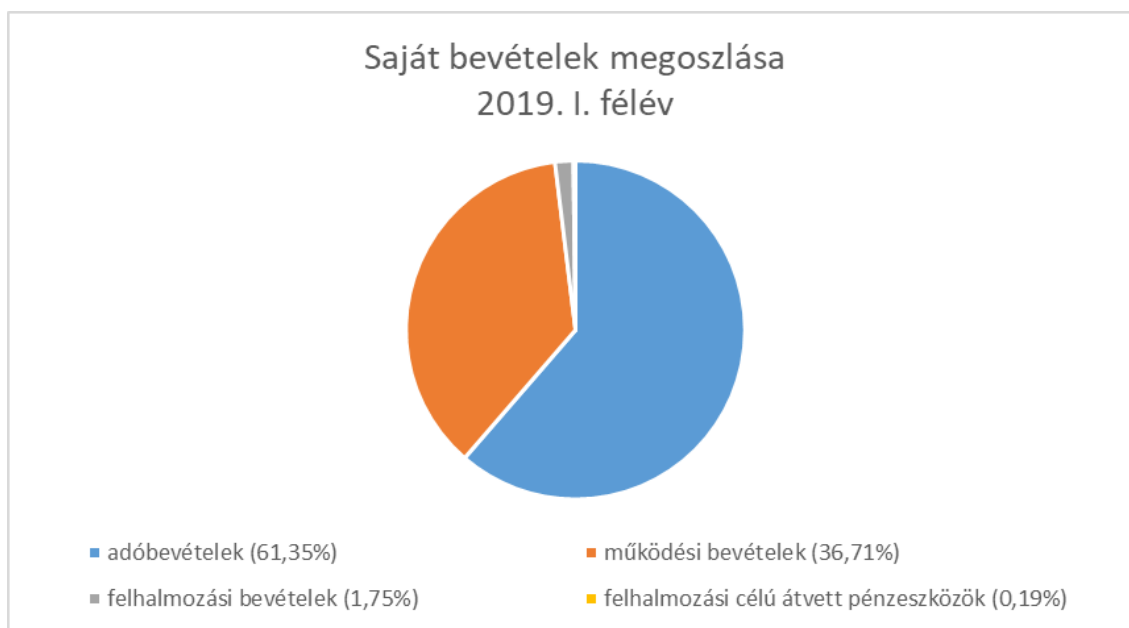
Az önkormányzati vagyongazdálkodás feladata pedig elsődlegesen a nemzeti vagyonnak a közfeladatok ellátásához szükséges működtetése. A helyi közösségek, a helyi lakosság, a helyi civil és más szervezetek igényeit (kultúra, a sport, a szabadidő értékes eltöltése, az egészség megőrzése, a közösségek egymással való találkozásának lehetőségeit adó egyéb feltételek megteremtése), illetve ezek minőségi fejlesztését, azaz a vagyon növekedését alapvetően pályázati források igénybevételével tudta az önkormányzat biztosítani tekintettel arra, hogy az önkormányzat saját bevételei az összes kiadás (költségvetési és finanszírozási kiadások) alig 10%-ára biztosítanak fedezetet. Az Önkormányzat a saját bevételeit alapvetően működésre, illetve pályázati források önjerejére fordította.

A saját bevételek viszonylag alacsony aránya miatt az önkormányzat és intézményrendszerének működését folyamatos és szigorú kontroll alatt kell tartani a finanszírozhatóság és a mindenkori likviditás fenntartása érdekében.

Az önkormányzat 2014. és 2019. évek közötti forrásait tekintve megállapítható, hogy a pályázati források figyelmen kívül hagyásával az önkormányzat legjelentősebb bevételi forrását a normatív állami támogatások jelentették. Ezek összege 2014. évben volt a legmagasabb (901 millió Ft) és 2016. évben érte el mélypontját (810 millió Ft). Az önkormányzat és intézményrendszerének működtetése alapvetően ezen állami támogatások felhasználásával történt. A közfoglalkoztatási programok támogatásának feltételrendszere évről-évre változik és szigorodik, ezáltal az önkormányzat ezen bevételi forrással a jövőben egyre kisebb mértékben számolhat.

Sajószentpéter adóerő-képessége 2014-2019. évek között évről-évre növekedett, de a város jövedelemtermelő képessége továbbra is nagyon alacsony maradt. Általánosságban elmondható, hogy a kötelező feladatok ellátására nyújtott központi pénzügyi támogatások csak részben fedezik a szükséges összeget, azt az Möt. szerint is az önkormányzatoknak saját bevételeikkel kell kiegészíteniük. Emiatt az önkormányzat és intézményei a mindenkori likviditás fenntartása érdekében folyamatos kontroll mellett, feszített gazdálkodást folytatnak, azonban kiemelendő, hogy mindezek ellenére – a központi hitelkonszolidációt követően – hitel, kölcsön felvételére nem került sor. A 100%-os önkormányzati tulajdonban álló két gazdasági társaság (Sajószentpéteri Közétkeztetési Nonprofit Kft., Sajó Televízió Nonprofit Kft.) esetében is elmondható, hogy nincs adósságállományuk.

A saját bevételek összege növekvő tendenciát követett a vizsgált időszakban, 2018. évben a bázisidőszakhoz képest mintegy 30%-kal emelkedett, amely 2019. évben is hasonlóan alakult.

A saját bevételeken belül a legnagyobb részarányt (61%-ot) az adóbevételek képviselik, melyek az elmúlt öt évben folyamatosan emelkedtek. A növekvő adóbevételt elsődlegesen a korábban nyújtott mentességek, kedvezmények körének 2015. évi felülvizsgálata és szűkítése, valamint az adóügyi ügyintézők által folyamatosan végzett behajtási cselekmények eredményessége eredményezte. Ezek mellett a helyi iparüzési adó vonatkozásában a vállalkozások javuló gazdasági helyzete, illetve az építményadónál az adómérték több alkalommal történő emelése játszott szerepet a város adóbevételeinek növekedésében.

A települési önkormányzatoknak 2016. évtől lehetőségük nyílt arra, hogy a helyi adók mellett települési adókat is bevezessenek, ezáltal növelve saját bevételeiket és erősítve bevételi rugalmasságukat. Települési adót az önkormányzat bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy arra nem terjed a törvényben szabályozott közteher hatálya. Habár az önkormányzati működés alapja a stabil bevételi háttér, amit nagyobb fokú bevételi önállóság esetén könnyebb biztosítani, azonban a településen élő lakosság adóteher-viselési képességére tekintettel Sajószentpéter Városi Önkormányzat illetékességi területén ezidáig nem került sor települési adó bevezetésére.

A saját bevételeken belül a második legnagyobb részarányt (36%-ot) a működési bevételek képezik. Ide főként a bérbe adott lakások és helyiségek után beszedett bérleti díjak, a gyermekétkeztetés után kapott ellátási díjak, az ÉMÁSZ részvények után járó osztalék, illetve az ÉRV Zrt. által üzemeltetett szennyvízhálózat üzemeltetési díja tartoznak.

Az önkormányzat vagyonelemeinek meghatározó része (2014. évben a tárgyi eszközök 97%-a, 2018-ban a 98%-a) az ingatlanállományban ölt testet, amely amortizációja lassú.

Az ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok könyvviteli mérlegben kimutatott állományi értéke a 2014. évi 4.968 millió Ft-os összértékről 2019. I. félévére 12,03%-kal, 5.566 millió Ft-ra növekedett, melyet az elszámolt értékcsökkenést jelentősen meghaladó mértékű beruházásokból és felújításokból származó vagyonnövekedés eredményezett.

**Tárgyi eszközök alakulása
2014-2019. I. félév**

eFt

Tárgyi eszközök	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019.06.30
Ingtatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	4 968 632	4 877 885	4 813 179	4 672 070	5 540 759	5 566 449
Gépek, felsz., berend., járművek	31 724	32 917	45 647	49 720	59 257	78 729
Beruházások, felújítások	86 564	102 130	47 234	81 348	18 436	228 317
Összesen	5 086 920	5 012 932	4 906 060	4 803 138	5 618 452	5 873 495

A vizsgált időszakban az ingatlanvagyoni 2017. évig folyamatosan csökkent, azaz az eszközök – beruházással, felújítással elért – növekedése elmaradt az eszközökre elszámolt értékcsökkenés értékétől, így nettó eszközvesztés történt. Ennek ellenére az önkormányzat által nyújtott közszolgáltatások megfelelő színvonalon történő ellátása folyamatosan biztosított volt. A saját bevételek alacsony szintje miatt nagyobb volumenű beruházásokat, felújításokat kizárólag pályázati források igénybevételeivel tudott az önkormányzat végrehajtani.

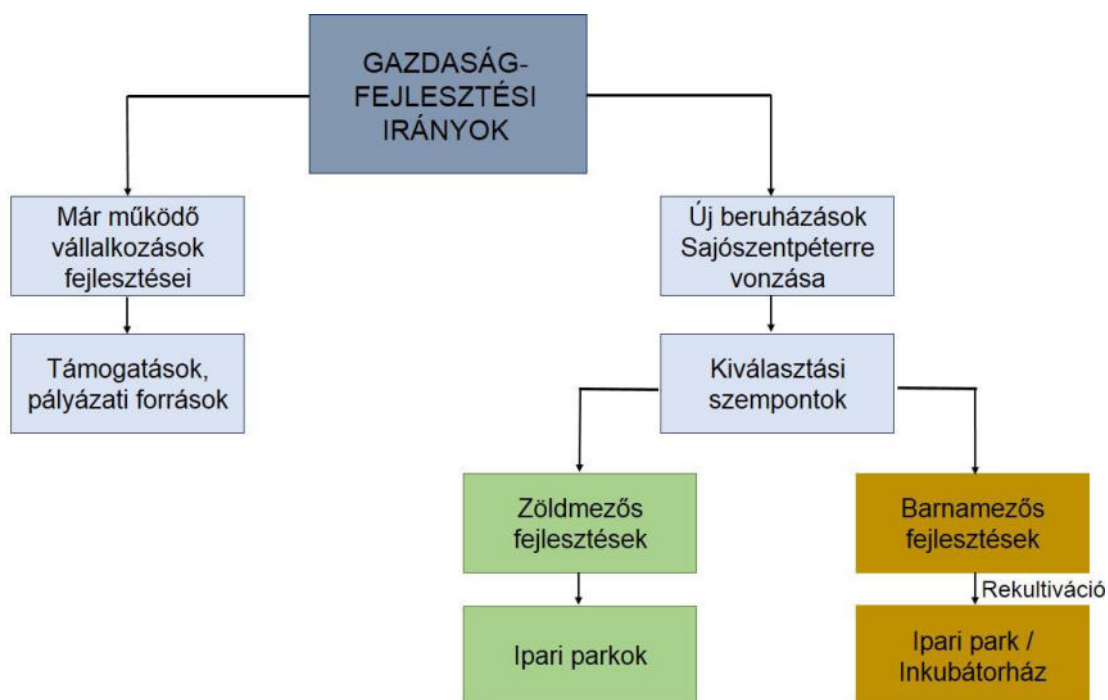
A vagyonsökkenés tendenciája 2018. évben fordult meg, ami elsődlegesen az uniós pályázatok közül az alábbi pályázatok keretében megvalósult kivitelezési munkák befejezésének és a beruházások aktiválásának volt köszönhető:

- TOP-1.1.3 pályázati konstrukció keretében Sajószentpéter és térsége korszerű közétkeztetési infrastruktúrájának megteremtése
- TOP-2.1.2 pályázati konstrukció keretében Zöld város kialakítása Sajószentpéter Kertváros városrészén
- TOP-2.1.3 pályázati konstrukció keretében Sajószentpéter déli városrész bel- és csapadékvíz- védelmi hálózat kiépítése
- TOP-3.1.1 pályázati konstrukció keretében Kerékpárosbarát fejlesztés Sajószentpéteren – Városi kerékpárút hálózat megvalósítása

Ezen projektek által eredményezett vagyonnövekedés összesen 951 millió Ft-ot jelentett. 2019. évben tovább folytatódtak az elnyert pályázatokhoz kapcsolódó fejlesztések, amelyek megvalósításával további 1 Mrd Ft-tal emelkedik az önkormányzati ingatlanvagyoni értéke:

- TOP-2.1.1 pályázati konstrukció keretében Aktív pihenőpark kialakítása barnamezős területek rehabilitációjával
- TOP-4.1.2 pályázati konstrukció keretében „Generációk kertje”- szociális alapszolgáltatások infrastrukturális fejlesztése Sajószentpéteren
- TOP-3.2.1 pályázati konstrukció keretében Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
- TOP-1.2.1 pályázati konstrukció keretében Pitypalatty-völgy turisztikai fejlesztése
- TOP-7.1.1 pályázati konstrukció keretében CLLD Kulcsprojekt.

Sajószentpéter Városi Önkormányzat 2015-2019. évekre vonatkozó Gazdasági Programja az alábbi fejlesztési irányokat határozta meg a város számára:

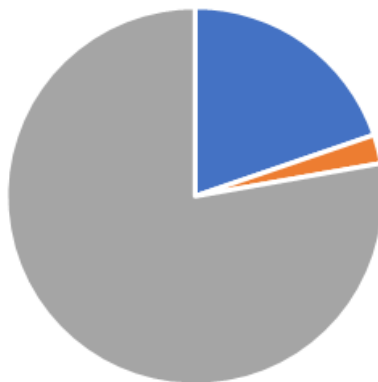

A fentiek közül nagy hangsúlyt kapott a támogatások és pályázati források igénybevétele a város fejlesztése érdekében. **2015-2019. között 3,65 Mrd Ft nagyságrendben tudott hazai és európai uniós forrást igénybe venni**, amelyből az erre az időszakra tervezett fejlesztések fizikai kivitelezése és átadása le is zárult.

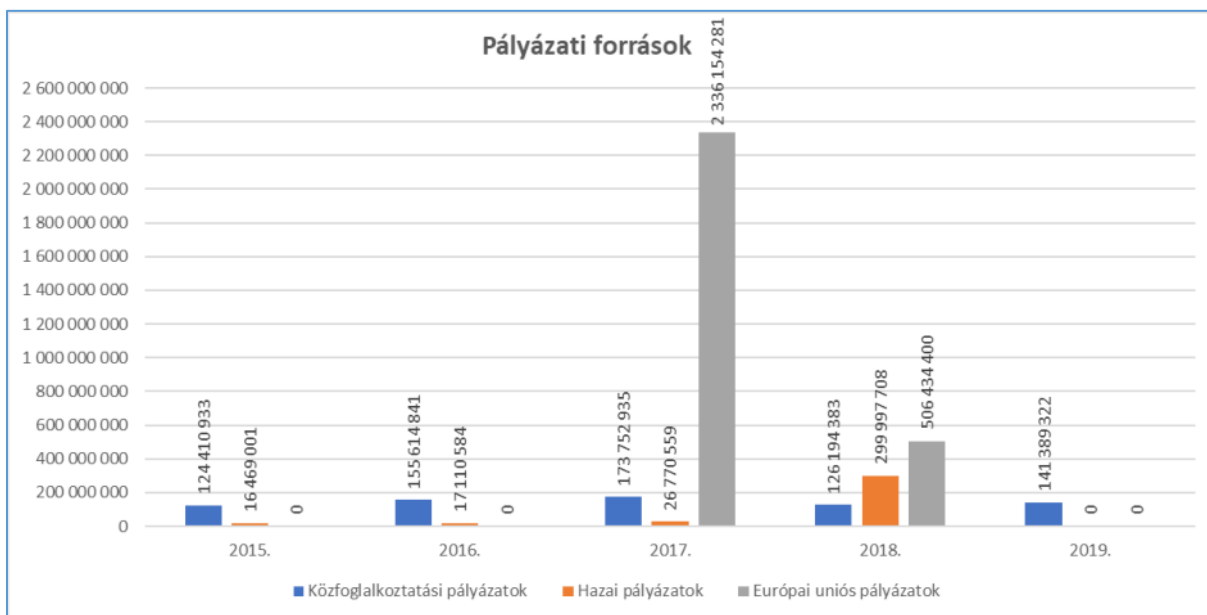
A város közepén elhelyezkedő, jelentős kiterjedésű barnamezős terület rekultivációja és funkcióváltása mellett egy zöldmezős iparterület fejlesztési projekt előkészítése is megkezdődött, így összességében elmondható, hogy **a 2015-2019. közötti időszakra megfogalmazott fejlesztési célkitűzések megvalósultak, a város teljesítette a Gazdasági Programban előirányozott tevékenységeket.**

A projektek jelentős része a gazdaságfejlesztés mellett a másik két fontos célkitűzés, a városfejlesztés és az élhető / zöld város kialakítását is szolgálják.

Elyvert támogatások 2015. - 2019.

- Közfoglalkoztatási pályázatok: 721 362 413 Ft
- Hazai pályázatok: 90 238 852 Ft
- Európai uniós pályázatok: 2 842 588 681 Ft

Azonosító	Projekt	Támogatási összeg (Ft)	Státusz
TOP-1.1.3-15-BO1-2016-00014	Sajószentpéter és térsége korszerű közétkeztetési infrastruktúrájának megteremtése	202.000.000	fizikai zárás és záró helyszíni ellenőrzés
TOP-2.1.2-15-BO1-2016-00003	Zöld város kialakítása Sajószentpéter Kertváros városrészén	400.000.000	fizikai zárás és záró helyszíni ellenőrzés
TOP-3.1.1-15-BO1-2016-00020	Körforgalom építése a 26. számú és a 27. számú főutak csomópontjában és kapcsolódó közlekedésbiztonsági fejlesztések megvalósítása	179.009.480	fizikai zárás és záró helyszíni ellenőrzés
TOP-2.1.3-15-BO1-2016-00027	Sajószentpéter déli városrész bel- és csapadékvíz- védelmi hálózat kiépítése	298.915.946	fizikai zárás és záró helyszíni ellenőrzés
TOP-3.1.1-15-BO1-2016-00004	Kerékpárosbarát fejlesztés Sajószentpéteren – Városi kerékpárút hálózat megvalósítása	293.557.155	fizikai zárás
TOP-4.2.1-16-BO1-2017-00014	„Generációk kertje”- szociális alapszolgáltatások infrastrukturális fejlesztése Sajószentpéteren	150.000.000	fizikai zárás
TOP-3.2.1-15-BO1-2016-00005	Borsod-Abaúj-Zemplén megye területén meglévő SEAP-ok felülvizsgálata és átdolgozása SECAP-pá, illetve új SECAP-ok kidolgozása	4.673.727	fizikai zárás és záró helyszíni ellenőrzés
KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16-2017-01193	Sajószentpéter Városi Önkormányzat ASP Központhoz való csatlakozása	9.000.000	fizikai zárás
TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2018-00019	Kulturális programok szabadterén - Többfunkciós közösségi tér létrehozása Sajószentpéteren	85.000.000	fizikai zárás
TOP-3.2.1-16-BO1-2017-00066	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Sajószentpéteren; A	205.000.000	fizikai zárás

Azonosító	Projekt	Támogatási összeg (Ft)	Státusz
	Városi Sportközpont, a Lévay József Városi Könyvtár és a Dusnoki Községi Ház energiahatékonyság-központú fejlesztése		
EFOP-3.3.2-16-2016-00298	"FIT"- kompetencia Fejlesztés, Ismeret- és Tudásgyarapítás a Sajó völgyében	23.018.566	fizikai zárás
TOP-7.1.1-16-2017-00100	PÁTRIA SAJÓSZENTPÉTER - Kulturális, Sport- és Városfejlesztő Helyi Község Fejlesztési Stratégiájának elkészítése és megvalósítása	37.500.000	megvalósítás alatt
TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2019-00154	Játszótér kialakítása a Semmelweis-parkban	4.000.000	megvalósítás alatt
TOP-7.1.1-16-H-ESZA-2019-306	„30 éve város” – Községi rendezvények támogatása Sajószentpéteren	8.000.000	fizikai zárás
TOP-2.1.1-15-BO1-2016-00002	Aktív pihenőpark kialakítása barnamezős területek rehabilitációjával	674.000.000	megvalósítás alatt
TOP-1.2.1-16-BO1-2017-00019	„Pitypalatty-völgy turisztikai fejlesztése”	151.434.400	megvalósítás alatt
TOP-1.1.1-16-BO1-2019-00023	Iparterület kialakítása Sajószentpéteren	Az igényelt támogatás összege: 400.000.000	A támogatás iránti kérelem benyújtásra került.
TOP-1.1.3-15-BO1-2019-00054	Városi piac kialakítása Sajószentpéteren	Az igényelt támogatás összege: 350.000.000	A támogatás iránti kérelem benyújtásra került.
TOP-3.2.1-16-BO1-2020-00162	Hunyadi Mátyás tagiskola energetikai szempontú fejlesztése	Az igényelt támogatás összege: 200.000.000	A támogatás iránti kérelem benyújtásra került.
	Az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása pályázat keretében Műfüves sportpálya építése	Az igényelt támogatás összege: 19.854.372	A támogatás iránti kérelem benyújtásra került.

Azonosító	Projekt	Támogatási összeg (Ft)	Státusz
	„Vis Maior” pályázat	Az igényelt támogatás összege: 31.507.342	A támogatás iránti kérelem benyújtásra került.

Fizikai zárást elért projektek támogatás tartalma összesen: 1.858.174874,- Ft

Az 5 lezárt projekt esetében hiány és hibamentes záró ellenőrzési jegyzőkönyvek kerültek kiállításra, a projektek a tervezettnél megfelelően 100%-osan megvalósultak.

2.1.2. A gazdasági program megalapozása

A gazdasági program összeállításához az alábbi dokumentumokat használtuk fel:

- Az Európai Unió 2021-2027 költségvetési ciklusára vonatkozó tájékoztató dokumentumok,
- Észak-kelet Magyarország komplex területi és gazdaságstratégiai fejlesztési terve a határon túli területek bekapcsolásával,
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye hatályos Területfejlesztési Konceptiója és Fejlesztési Programja,
- Sajószentpéter város Településfejlesztési koncepciója,
- Sajószentpéter Város Önkormányzat Gazdasági Programja 2015-2019,
- Sajószentpéter Integrált Településfejlesztési Stratégiája,
- a korábbi ciklusok gazdasági programjai és beszámolóí,
- az előző évek költségvetési és zárszámadási rendeletei, gazdasági témájú előterjesztések,
- Sajószentpéter gazdasági programjával kapcsolatos képviselői javaslatok Molnár Krisztina önkormányzati képviselő és Bárdos Tamás önkormányzati képviselő részéről.

Sajószentpéter város polgármestere 2020. március 4-én egyeztető fórumot tartott a város következő Gazdasági Programjának előkészítése érdekében, valamint a Képviselő-testület valamennyi tagját írásban kereste meg, hogy a választókerzetére, ill. a település egészére vonatkozó elképzeléseivel, esetlegesen az ott élők véleményének összegzésével segítse Sajószentpéter kulcsfontosságú sikertényezőinek és a város potenciáljának feltárását.

2.1.3. Sajószentpéter gazdasági programjának stratégiai céljai

A gazdasági program jelen választási ciklus idejére szól, mely az önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban és a gazdasági, környezeti adottságok figyelembevételével készült. A program összeállításának fontos szempontja a város biztonságos működtetése, meghatározza mindazon stratégiai célokat és feladatokat, amelyek az önkormányzat által végzendő feladatok magasabb színvonalú biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A program alapvetésnek tekinti a törvényekben előírt és az önként vállalt közszolgáltatási feladatok teljesítését, az intézményi rendszer fenntartását, hatékony működtetését, a városi értékek megőrzését, fejlesztését, ezáltal biztosítva a helyi lakosság szükségleteinek, igényeinek kielégítését.

A városi önkormányzat az előző gazdasági program időszakában jelentős erőfeszítéseket tett az önkormányzati vagyon gyarapítására, a városban lévő szolgáltatási infrastruktúra fejlesztésére.

A jelenlegi helyzetben a veszélyhelyzetre való tekintettel a korábbiakhoz képest új prioritásokat is figyelembe kell venni.

A korábbi gazdasági program egyik célja a foglalkoztatás növelése, a munkahelyek számának bővítése volt, ezzel szemben a jelenlegi helyzetben a munkahelyek megőrzése válik prioritássá.

Míg korábban az önkormányzati feladatellátás minőségének fejlesztését célozta, addig jelenleg a tervezési időszak első felében a város működőképességének biztosítása válik elsődlegessé.

Mindezek alapján jelen **Gazdasági Program stratégiai céljai az alábbiakban fogalmazhatók meg:**

- az önkormányzati feladatellátás, a város működőképességének biztosítása,
- munkahelyek megőrzése, a várható munkaerő-piaci krízishelyzet kezelése,
- városfejlesztés, a helyi igények és lehetőségek összehangolása, ennek érdekében a külső források, önkormányzati bevételek további feltárása.

3. Helyzetértékelés

3.1.1. A város rövid története, helyzete

Sajószentpéter város az Észak-magyarországi Régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, **Kazincbarcika és Miskolc között** a 26-os főút mentén **helyezkedik el. A Sajó-völgyi városi-ipari-agglomeráció egyik kisvárosa**, a Pittypalatty-völgy kapuja. **Lakosainak száma** 2019. december 31-én **12.252 fő**.

Sajószentpéter 1873-tól nagyközség, 1950-től önálló tanácsú község, 1970-től újból nagyközség, majd **1989-től ismét város lett**.

A település életében az **ipar** a XX. század elejétől fogva **meghatározó szerepet játszott**. A nagyközség határában már 1888 évtől szénbánya működött. Ezt követően fokozatosan újabb és újabb bányák nyíltak. Az 1800-as évek végén megkezdte működését az üveggyár is, mely több mint 100 évig adott több generáción át munkát, megélhetést a családok ezreinek. 1999 év elején a gyár bezárt, beszüntette működését. Az ezt megelőző években a bányák is a bezárás sorsára jutottak. **Az üveggyár és a bányák bezárása napjainkra is kiható, komoly foglalkoztatási gondot jelent a városnak.**

Sajószentpéter a kazincbarcikai járás második legnagyobb lélekszámú városa, mely számos területközpontú feladatot lát el. E térségközpontú feladatok **részben** kormányrendeleteken (építésügyi és építés-felügyeleti **hatósági**, gyámügyi, okmányirodai), **részben társulási megállapodásokon** (egészségügyi, szociális-ellátási) **alapulnak**, ezen túlmenően a további térségközpontúság a város földrajzi elhelyezkedéséből is adódó **tradíciók** (kereskedelmi, szolgáltatási, kulturális, sport) eredménye.

A város e térségközpontú feladatokat 6-10 község (Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajóecseg, Sajókápolna, Sajókeresztúr, Sajólászlófalva, Varbó) **vonatkozásában teljesíti, mely további mintegy 10.000 fő lakos ellátását jelenti.**

Sajószentpéter a 26-os számú főközlekedési út egyik csomóponti elemeként a **Miskolc – Kazincbarcika – Ózd tengelyen elhelyezkedve** jelentős (15.000 egységjármű / nap) tranzit forgalmat bonyolít észak-déli irányban, melyet érdemes kihasználnia. Az Edelény irányába ágazó 27-es főközlekedési útvonal, illetve az ebből eredő csomóponti helyzet olyan térszervező hatású lehet, amelynek kihasználása új irányt jelenthet a város számára.

3.1.2. Sajószentpéter tágabb környezetének gazdasági helyzete

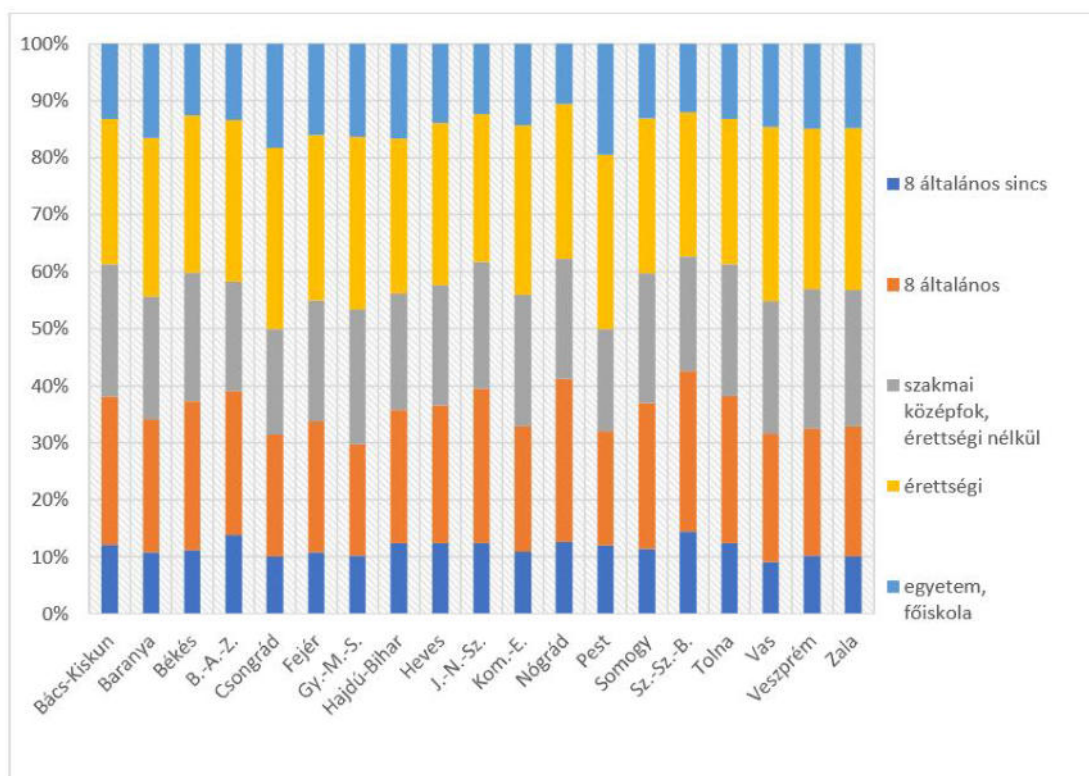
A térség lakossága az utóbbi 5 évben – minden erőfeszítés ellenére – az országos átlagot meghaladó mértékben csökkent, sajnos számottevő a képzett fiatalok elvándorlása. Ha nem lenne a Miskolci Egyetem, feltehetően ennél is drasztikusabb csökkenés lenne a fiatalok körében. A fiatalok elvándorlása miatt is számos járásban kiugróan magas az öregedési index, amely gazdasági szempontból azt is jelzi, hogy az aktív népességnek egyre magasabb arányú inaktív réteget kell eltartania.

Bár a megyeszékhelyen csökkent a munkanélküliség, a megyében az országos átlag másfélszerese és a foglalkoztatás is jelentős mértékben elmarad az országos átlagtól.

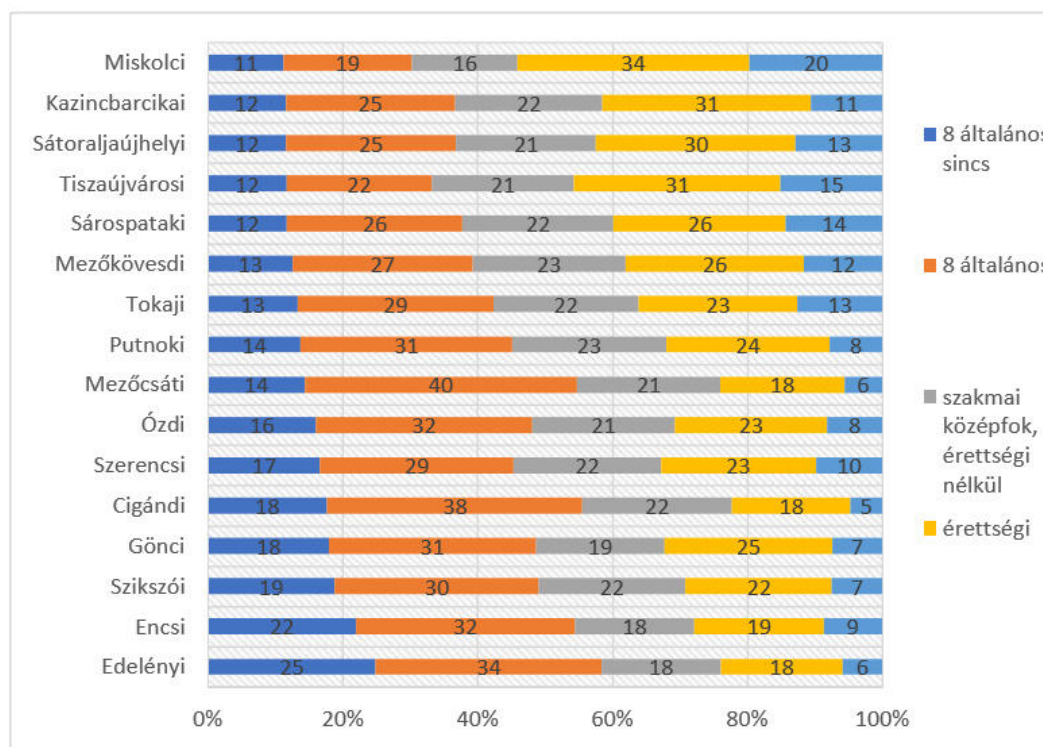
Kiemelkedően magas a hátrányos és halmozottan hátrányos – magas a roma lakosság – népesség aránya, így a társadalmi, szociális problémák jelenléte erős. A 300 leghátrányosabb település nagy többsége Borsod-Abaúj-Zemplén megyében van. A fentiek okán a komplex terület- és gazdaságfejlesztés rendkívüli mértékben indokolt és szükségszerű.

Járás	Lakónépesség (fő)	0-14	15-64	65-	Öregedési index	Eltartott népességi rátája
		éves népesség aránya				
Cigándi	15.839	18,5	66,2	15,3	82,8	51,0
Edelényi	33.037	19,2	65,0	15,8	82,0	53,8
Encsi	21.421	21,1	65,4	13,5	64,0	52,9
Gönci	16.277	17,6	67,0	15,4	87,9	49,3
Kazincbarcikai	62.385	14,9	67,0	18,2	122,0	49,3
Mezőcsáti	14.147	17,7	67,1	15,2	86,3	49,1
Mezőkövesdi	40.622	13,4	65,8	20,7	154,5	51,9
Miskolci	236.841	14,8	66,6	18,6	125,2	50,1
Ózdi	52.008	17,4	64,7	17,9	103,1	54,6
Putnoki	18.175	16,3	67,3	16,4	102,0	48,6
Sárospataki	23.495	13,5	67,4	19,1	140,8	48,4
Sátoraljaújhelyi	21.437	13,9	67,4	18,7	134,3	48,5
Szerencsi	39.062	15,8	66,6	17,6	111,0	50,1
Sziksói	16.868	19,4	65,9	14,7	75,9	51,7
Tiszaújvárosi	30.209	15,2	68,2	16,6	109,7	46,6
Tokaji	12.579	12,4	68,3	19,3	155,9	46,5
B.-A.-Z. megye	654.402	15,7	66,5	17,8	113,4	50,4

Népességre vonatkozó adatok Borsod-Abaúj-Zemplén megye járásaiban, 2017. január 1. (KSH)

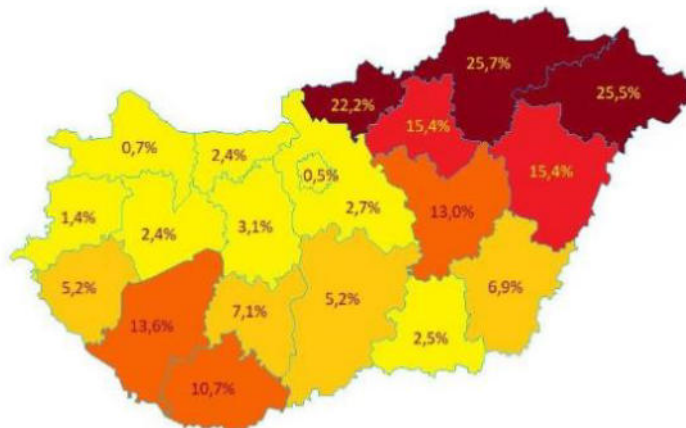

A 7 éves és idősebb népesség megoszlása a legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint Magyarország megyéiben, a 2016-os Mikrocenzus alapján (KSH)

A 7 éves és idősebb népesség megoszlása a legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint B.-A.-Z. megye járásaiban, a 2016-os Mikrocenzus alapján (KSH)

Az oktatás tekintetében összefoglalóan egyet kell értenünk a megyei Foglalkoztatási Stratégia azon megállapításával, hogy „ugyan az oktatási intézményrendszer kiépült, sokszínű és relatíve jó lefedettséget biztosít, a társadalmi felzárkózásban még nem történt áttörés, a társadalmi mobilitás alacsony szinten áll”. A fenti adatokon túl érdemes még egy pillantást vetnünk a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek arányára az óvodákban és az iskolákban, annál is inkább, mivel ez a mutató szoros összefüggésben áll az életminőséggel, az életkilátásokkal és a szociális helyzettel.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya megyei bontásban az óvodákban a 2016/2017-es tanév adatai alapján (B.-A.-Z. Megye Foglalkoztatási Stratégiája, 2017. július)

Nem meglepő módon, nagyon lesújtó a kép e tekintetben: a megye Szabolcs-Szatmár-Bereggel és Nógráddal együtt tartozik azon területek közé, melyekben az óvodások közül minden 3.-és 4. gyerek halmozottan hátrányos helyzetű.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 2017-ben összesen 83.365 regisztrált gazdasági szervezet volt. A regisztrált szervezetek tevékenysége 29,9%-ban a mezőgazdasághoz, 9%-a az iparhoz, 61,1%-a a szolgáltatási szektorhoz kapcsolódott. A társas vállalkozások méret nagyság szerinti szerkezetére az jellemző, hogy a néhány (42 db) nagyvállalkozás, ahol a foglalkoztatottak száma meghaladja a 250 főt, és a viszonylag kevés számú közép vállalkozás mellett – melyek legalább 50-250 fő közötti munkaerőt foglalkoztatnak – nagy számban működnek kisvállalkozások. Ezek legtöbbje átlagosan 10-nél kevesebb főnek ad munkát. Foglalkoztatási szempontból fontos szerepet töltenek be a megye gazdaságában ezek a kis- és közepes vállalkozások (kkv szektor), mert a társas vállalkozások által foglalkoztatottak több mint 60 százaléka náluk áll alkalmazásban. A vállalkozások számára a további fejlődés egyik legfőbb gátja a megfelelő szakképzett munkaerő hiánya, valamint a munkaerő mobilitásának hiánya.

A kereskedelemben, szolgáltatásokban tevékenykedő vállalkozások részaránya a nagyobb méretű, illetve gazdaságilag fejlettebb települések térségeiben magasabb: Miskolc, Kazincbarcika, Tiszaújváros. Ez utóbbi 3 járás sokkal fejlettebb gazdasággal rendelkezik, mint a többi, a megyei összes vállalkozásnak a 63,1 százaléka itt található.

Regisztrált gazdasági szervezetek területi megoszlása

Az Észak-magyarországi régió az ország egyik legszegényebb régiója, itt az egy főre jutó bruttó jövedelem elmarad az országos átlagtól. A háztartások jövedelemszerkezete Észak-Magyarországon jellemzően a legrosszabbak közé tartozik, ahol a háztartási jövedelmek közel egyharmadát a társadalmi jövedelmek alkotják. Ezzel messze elmarad a legkedvezőbb jövedelemszerkezettel bíró Közép-magyarországi régiótól, amelyben a jövedelmek háromnegyede munkajövedelem. A jövedelmek nagysága egyébként erősen korrelál a település nagyságával, azaz minél nagyobb a település, annál magasabb az egy főre jutó bruttó jövedelem az ott élők körében.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye ipari és mezőgazdasági tevékenységével évtizedeken keresztül az ország meghatározó magas foglalkoztatást biztosító bázisa volt. A gazdasági válság és a gazdasági szerkezetváltás azonban növekvő munkanélküliséget és alacsony foglalkoztatást eredményezett. A gazdasági szerkezetátalakítást követően az ipari karakter továbbra is megmaradt, a legnagyobb foglalkoztató az ipar, ahol az összes foglalkoztatott mintegy harmada dolgozik.

A Miskolc – Tiszaújváros – Kazincbarcika – Ózd térsége (Borsodi-tengely) tekintetében megállapítható, hogy Miskolc részesedése megyei szinten is kiugró a bruttó hozzáadott érték előállításában, míg Tiszaújváros és Kazincbarcikai kistérség vegyipari, gépipari üzei, erőművei és egyéb termelő vállalatai révén járulnak hozzá a megyében a bruttó hozzáadott értékhez.

A megye K+F tevékenységben lemaradásban van az országos átlaghoz képest. A gazdasági tengely középpontjában lévő Miskolcon azonban, még regionális szinten is jelentős K+F kapacitások koncentrálódnak a Miskolci Egyetemen és körülötte kialakult tudásközpontoknak köszönhetően. Az innovációs folyamatban jelentős szerepet játszik a vállalkozói szektor is elsősorban az informatikai területen.

A települések között jól működő közösségi közlekedési rendszer van, mely biztosítja a munkába való eljutást, illetve a vállalkozások közti kapcsolatot.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a turizmus jelentősége viszonylag kicsi országos szinten. Ez a turizmus azonban még mindig jelentősen koncentrálódik Miskolc térségére.

3.1.3. Sajószentpéter helyzete a jelenlegi értékelési rendszerben

Sajószentpéter 2015. január 1-től a területfejlesztési struktúrában a korábbi kistérségek helyébe lépő járási rendszerben a miskolci kistérség helyett a kazincbarcikai járás részévé vált.

Sajószentpéter 290/2014. Korm. rendelet szerinti helyzete

Az egyes járások fejlettségének mérését a 290/2014. Kormányrendelet új paraméterek alapján végezte el, amely szerint a járások területi fejlettség alapján történő besorolásánál a társadalmi és demográfiai, lakás és életkörülmények, helyi gazdaság és munkaerő-piaci, valamint infrastruktúra és környezeti mutatókból (négy mutatócsoport) képzett komplex mutatót kell figyelembe venni.

A kedvezményezett járások besorolásának alapelvei és feltételrendszere

Kedvezményezett járások: azok a járások, amelyeknek komplex mutatója kisebb, mint az összes járás komplex mutatójának átlaga.

A térségek társadalmi-gazdasági és infrastrukturális fejlettségét mérő komplex mutató kiszámításánál használt adatok köre és a számítás módszertana

Mutatócsoportok és az egyes mutatók

I. Társadalmi és demográfiai helyzet mutatói:

- *Urbanitás/ruralitás indexe (az adott járás népességének mekkora aránya él 120 fő/km²-nél nagyobb népsűrűségű településen), %*
- *Halálozási ráta (az ezer lakosra jutó halálozások száma) (az utolsó öt év átlaga), ‰*
- *Vándorlási különbözet ezer lakosra (az utolsó öt év átlaga), fő*
- *Tízezer 0-2 éves állandó lakosra jutó bölcsődei és családi napközis férőhelyek száma, db*
- *Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek aránya a 0-24 éves állandó népességből, %*
- *Aktív korúak ellátásában (rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban) részesítettek ezer állandó lakosra jutó száma, fő*

II. Lakás és életkörülmények mutatói:

- *Használt lakások átlagos ára, Ft*
- *Az utolsó öt év során épített lakások aránya az időszak végi lakásállományból, %*
- *Komfort nélküli (lakott) lakások aránya a lakott lakásokból, %*

- *Az egy állandó lakosra jutó SZJA-alapot képező jövedelem, ezer Ft*
- *A természetes személyek által üzemeltetett személygépkocsik kor szerint súlyozott ezer lakosra jutó száma, db*
- *Születéskor várható átlagos élettartam - férfiak, év*
- *Születéskor várható átlagos élettartam - nők, év*

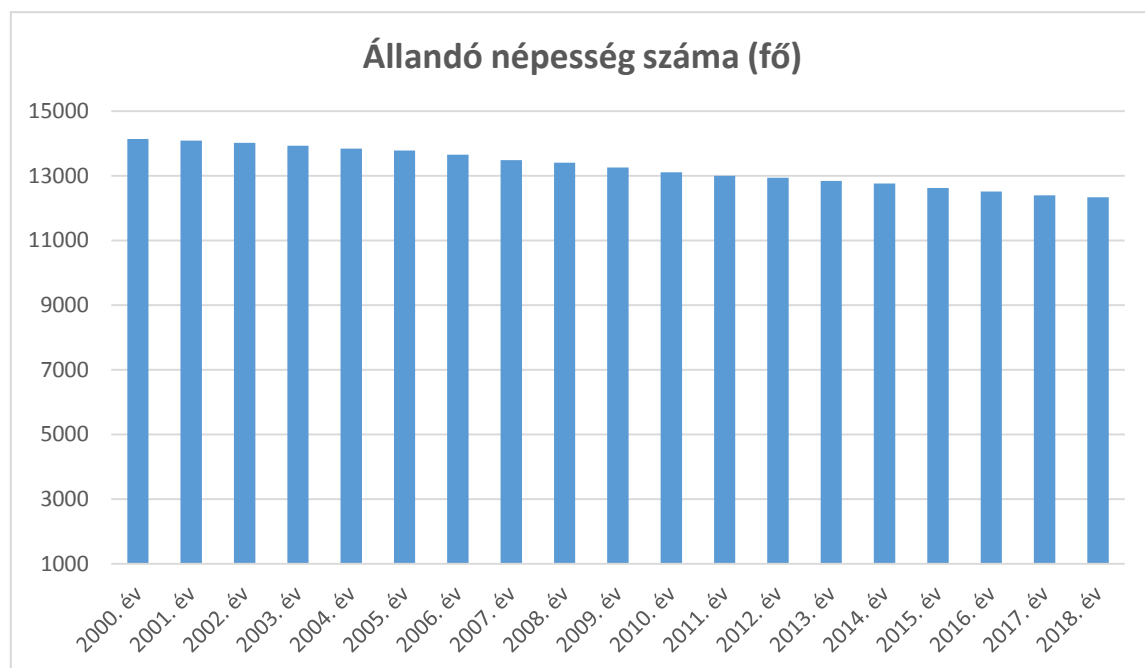
III. Helyi gazdaság és munkaerő-piaci mutatók:

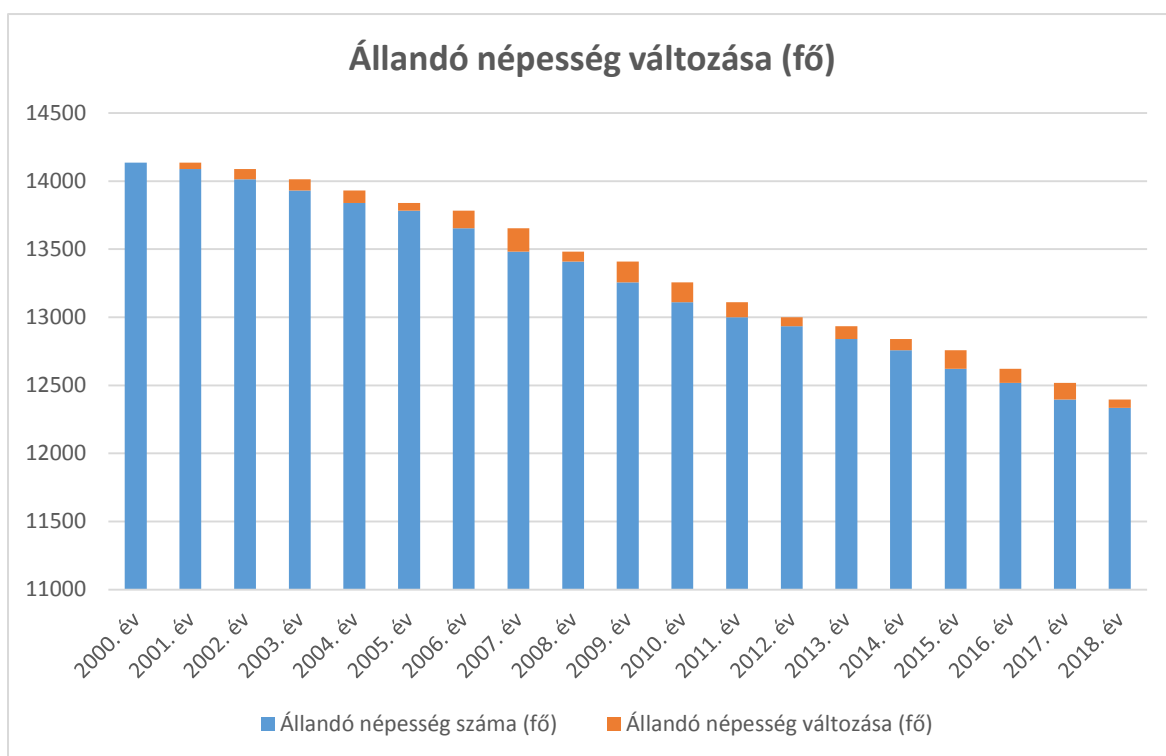
- *A 18 éves és idősebbek között a legalább középiskolai érettségivel rendelkezők aránya, %*
- *Nyilvántartott álláskeresők aránya a munkaképes korú állandó népességből (éves átlag), %*
- *Tartósan - legalább 12 hónapja folyamatosan - nyilvántartott álláskeresők aránya a munkaképes korú állandó népességből, %*
- *A legfeljebb általános iskolát végzett nyilvántartott álláskeresők aránya, %*
- *Kiskereskedelmi üzletek ezer lakosra jutó száma, db*
- *Az önkormányzatok helyi adóbevételeinek aránya a tárgyévi bevételekből, %*

IV. Infrastruktúra és környezeti mutatók:

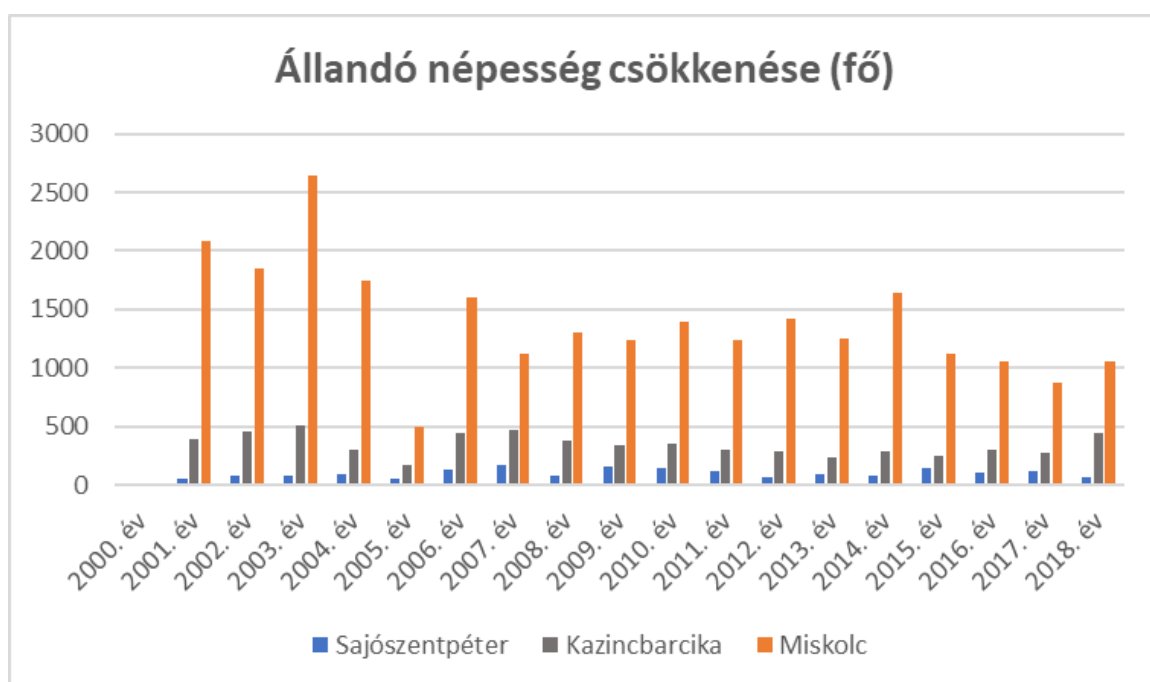
- *Közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózathoz kapcsolódott lakások aránya, %*
- *A rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya, %*
- *Szélessávú internet előfizetők ezer lakosra jutó száma, db*
- *Kiépített utak aránya az összes önkormányzati fenntartású közútból, %*

A komplex mutató alapján a Kazincbarcikai járás 198 járásból – emelkedő sorrendben – a 95. kedvezményezett besorolású járás tekintettel arra, hogy a komplex mutató kisebb, mint az összes járás komplex mutatójának átlaga.

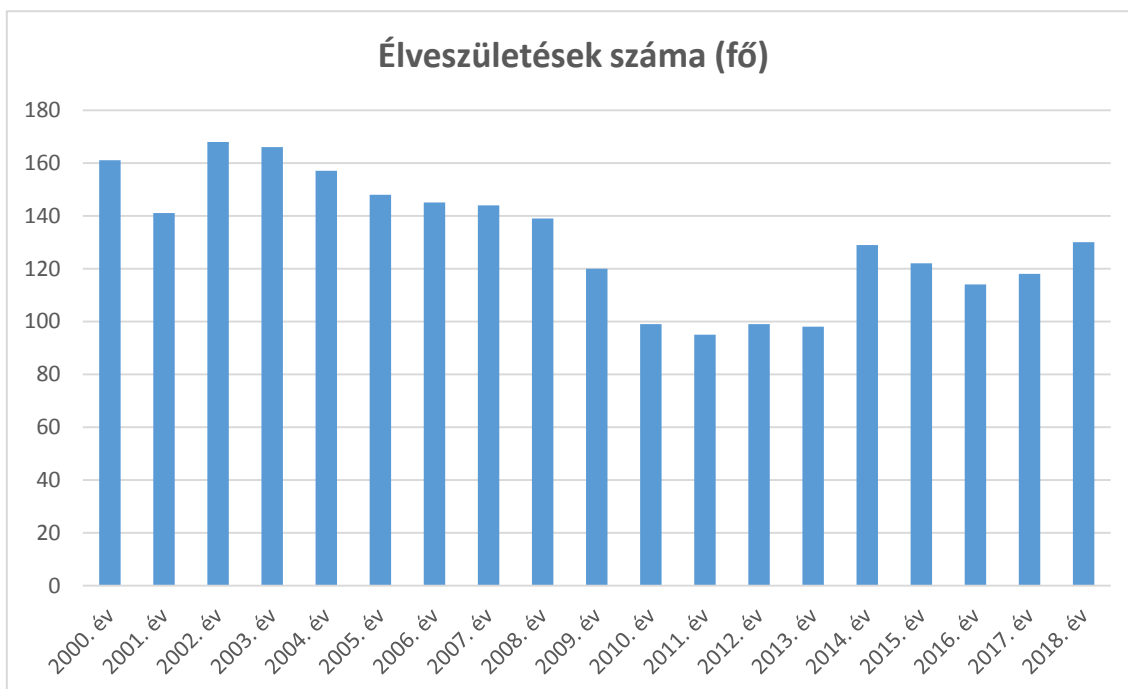
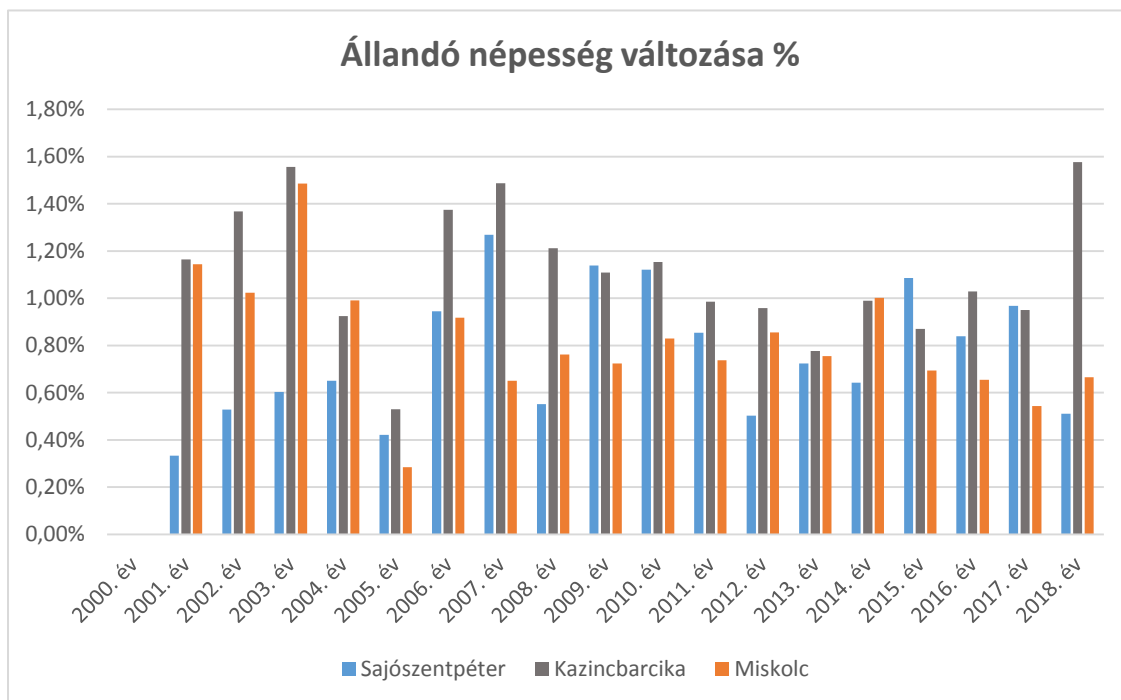
A jellemző mutatók alakulása Sajószentpéteren:*Forrás: KSH adatok alapján saját szerkesztés***I. Társadalmi és demográfiai helyzet mutatói:****A legutóbbi népszámlálás továbbszámított adatai alapján.*

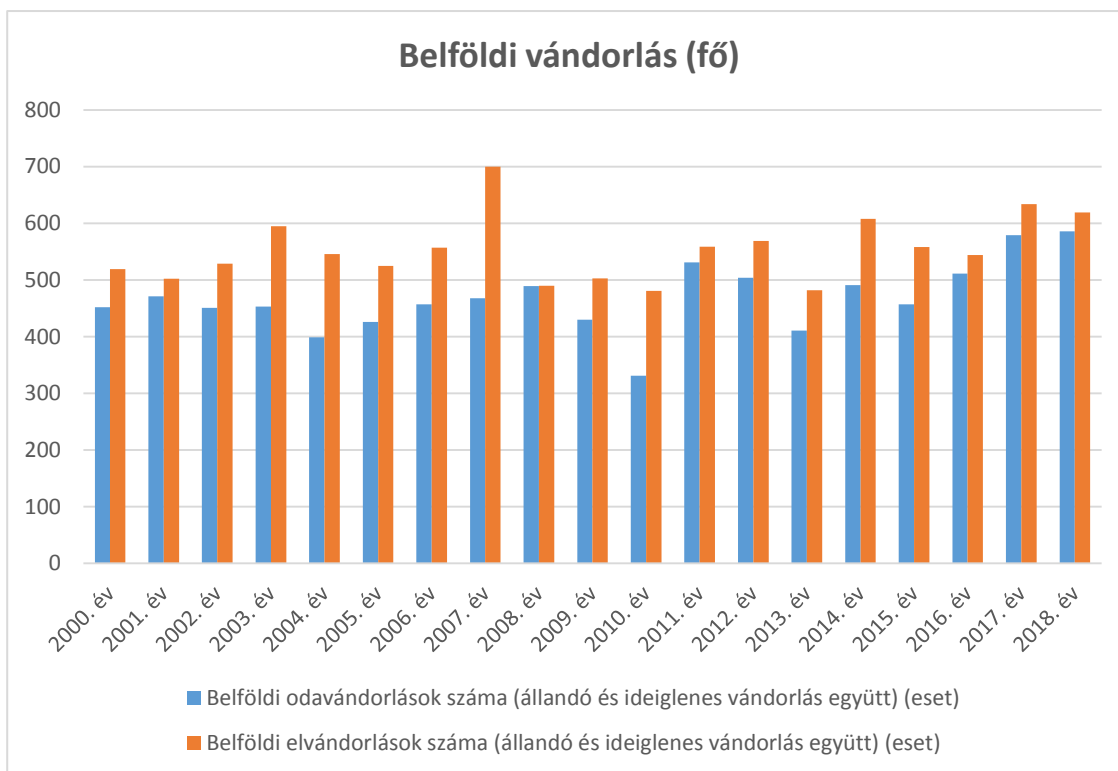

Sajószentpéter város állandó lakosságának száma a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében általánosan jellemző módon csökkenő tendenciát mutat. Az alábbi ábra a két szomszédos település, Miskolc és Kazincbarcika népességcsökkenésének abszolút értékű változásával összehasonításban látható.

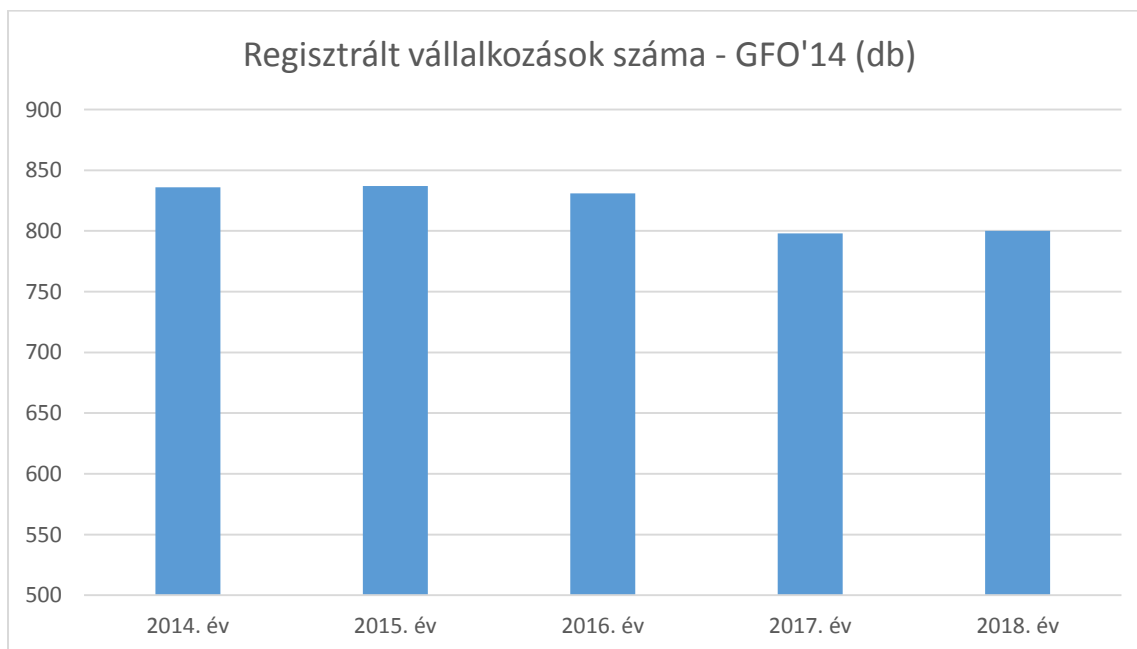

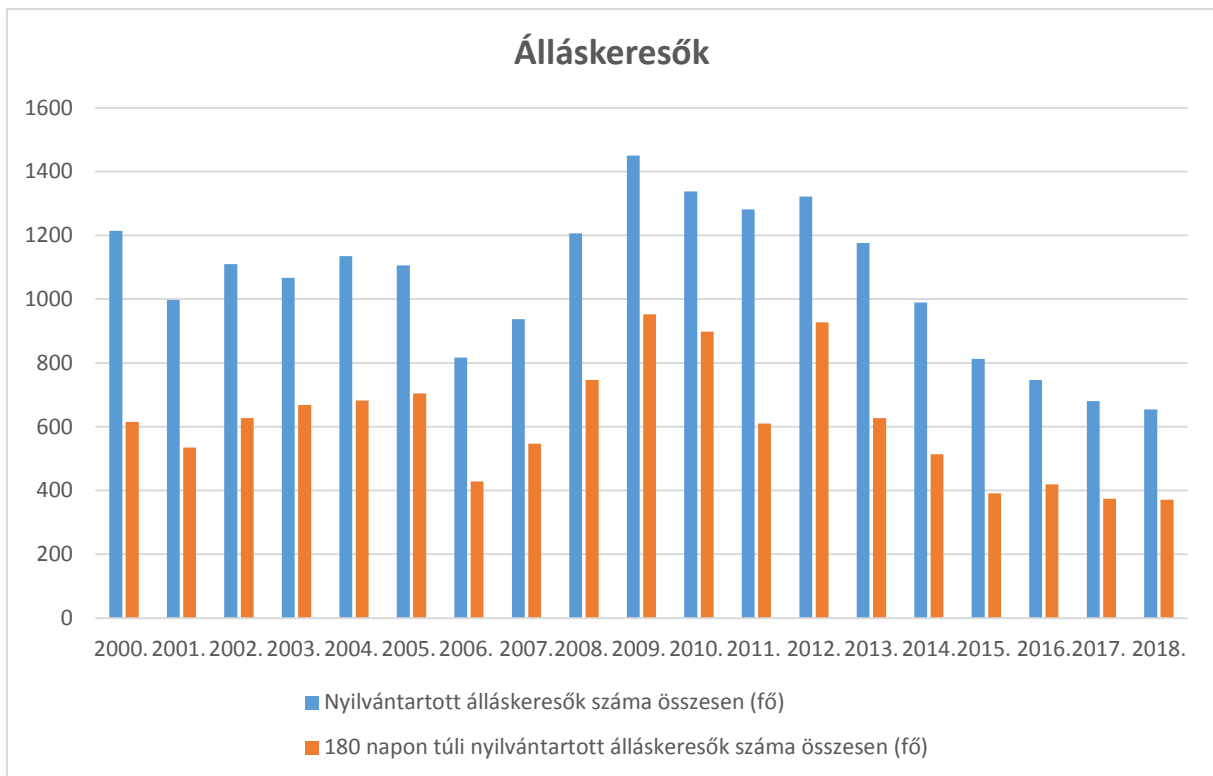
A csökkenés mértékének viszonyítása érdekében az alábbi ábra a két szomszédos település, Miskolc és Kazincbarcika népességcsökkenésének %-os változásával összehasonításban látható, amely alapján megállapítható, hogy 18 év alatt mindössze három olyan év volt (2009, 2015 és 2017), amelyben arányait tekintve több lakos hagyta el a várost, mint a környező településekről.

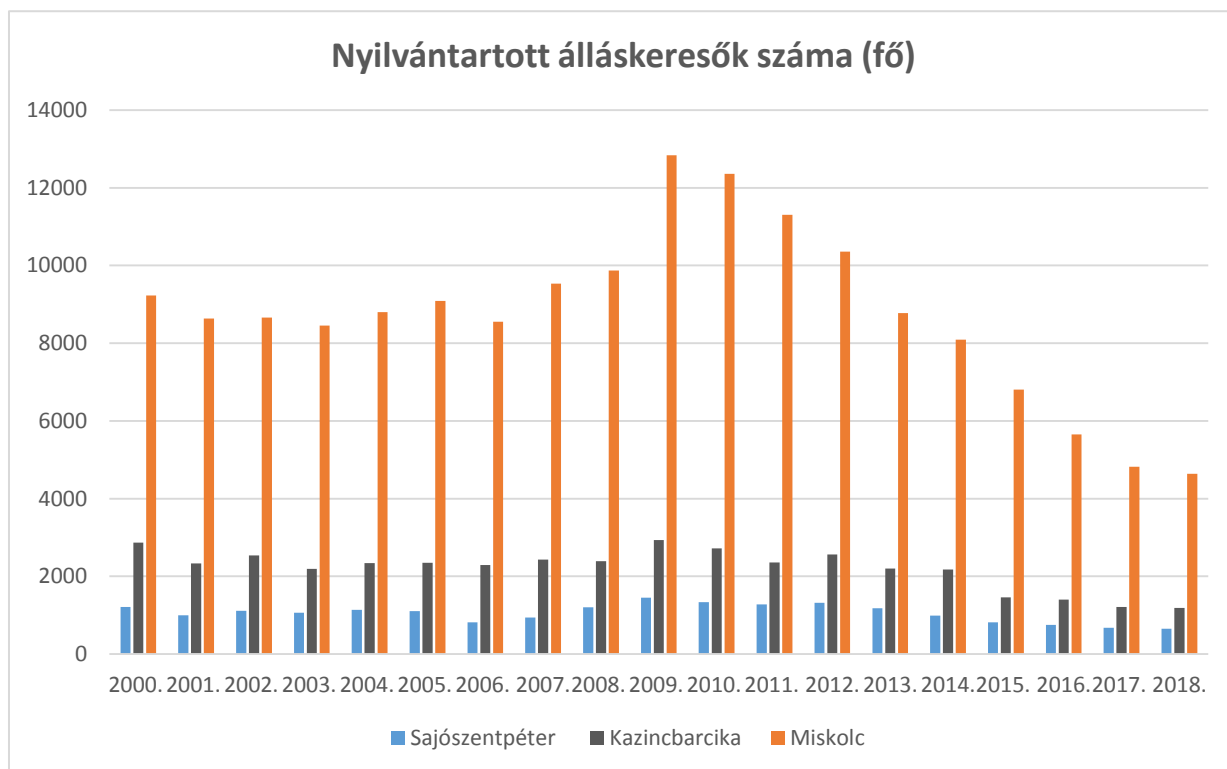

II. Helyi gazdaság és munkaerő-piaci mutatók:

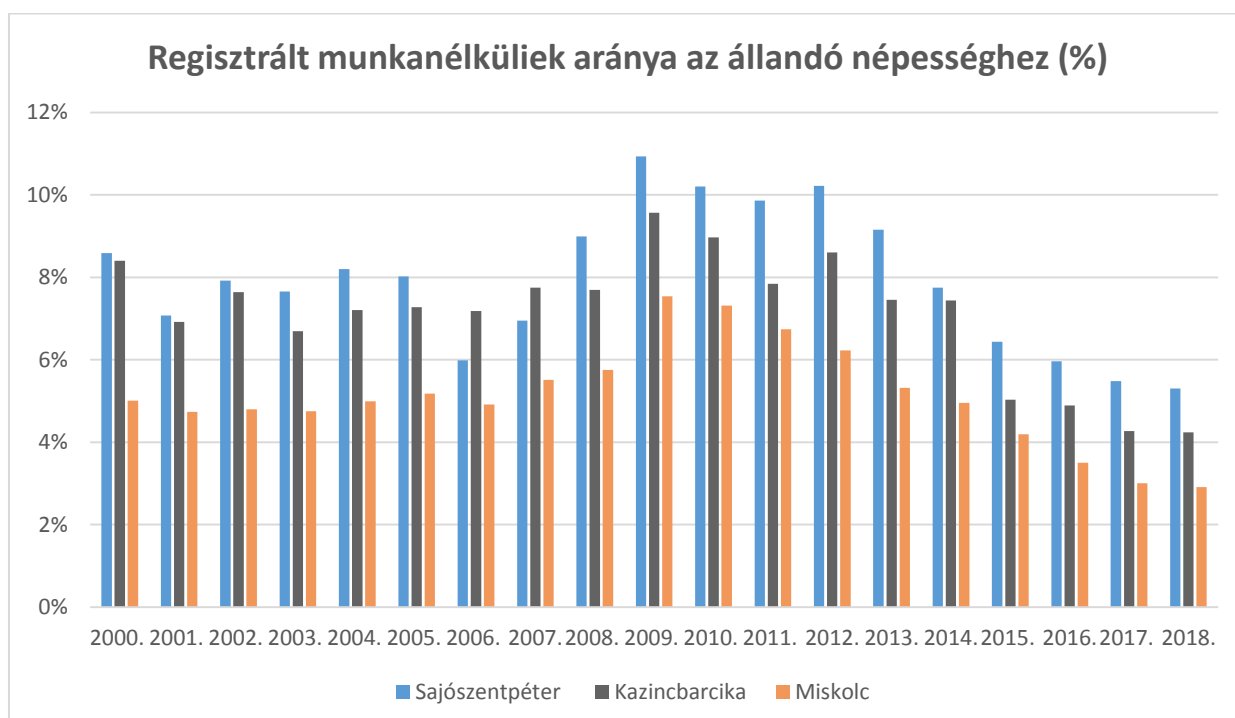

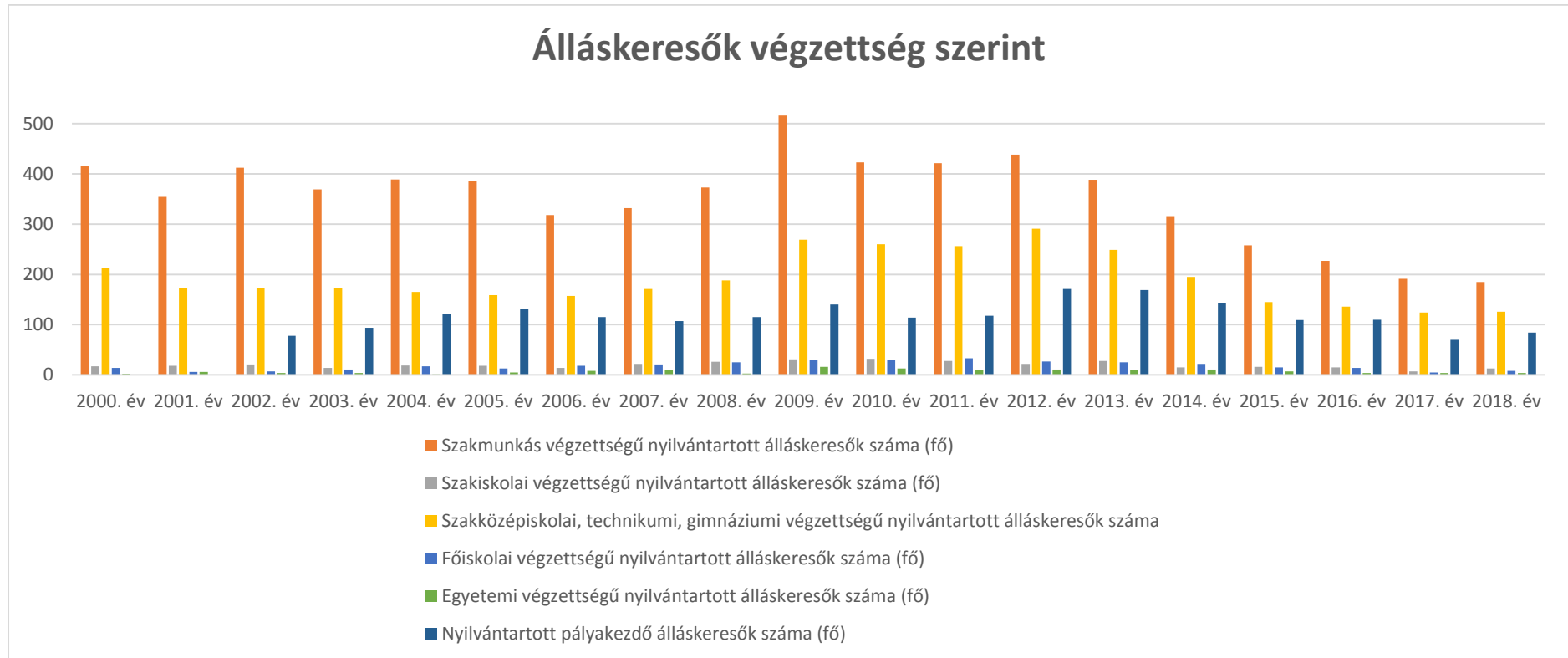
Az alábbi két ábra a nyilvántartott álláskeresőket jeleníti meg a két szomszédos település, Miskolc és Kazincbarcika adataival együtt.

A nyilvántartott álláskeresők száma alapján látható, hogy abszolút értékben lényegesen elmarad a Kazincbarcikán és Miskolcon nyilvántartott álláskeresők számától, azonban az állandó népességhez való viszonyítás esetén az látható, hogy arányát tekintve magasabb, mint a két szomszédos településen.

A regisztrált álláskereső száma az önkormányzat számára egyrészt egy megoldandó feladatot jelent, másrészt azonban egy olyan munkaerőpiaci tartalékot is képvisel, amely befektetés-szervezési szempontból fontos lehet új vállalkozás megjelenése kapcsán.

Az álláskereső végzettség szerinti megoszlása azt mutatja, hogy legnagyobb arányban a szakmunkás, majd összességében a valamilyen középfokú végzettséggel rendelkezők (szakközépiskolai, technikum, gimnáziumi végzettség) vannak nyilvántartva álláskereső státuszban.

3.1.4. Sajószentpéter Városi Önkormányzat költségvetése

Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a Sajószentpéter Városi Önkormányzat 2020. évi költségvetéséről szóló 2/2020. (II.3.) önkormányzati rendeletben 2020. évre az alábbi bevételeket és kiadásokat irányozta elő:

Előirányzat	Ft
költségvetési bevételek főösszege	1.769.748.939 Ft
költségvetési kiadásának főösszege	2.201.163.214 Ft
költségvetési egyenlege	-431.414.275 Ft
finanszírozási bevételek főösszege	464.812.331 Ft
bevételi főösszeg	2.234.561.270 Ft
kiadási főösszeg	2.234.561.270 Ft

Az Önkormányzat 2020. évi költségvetésének -431.414.275 Ft-os egyenlegéből a működési költségvetési hiánya 77.813.416 Ft, a felhalmozási költségvetési hiánya: 353.600.859 Ft.

A sportcélú tevékenységek támogatásának biztosításához működési céltartalékként 1.000 eFt-ot, a saját forrásból megvalósuló beruházások, valamint a pályázatok önrészeinek biztosításához fejlesztési céltartalékként 50.000 eFt-ot határoz meg.

A költségvetés mérlegeEzer Ft-
ban

<i>Bevétel</i>		<i>Előirányzat</i>		<i>Kiadás</i>		<i>Előirányzat</i>	
Megnevezés	2019.	2020.	Megnevezés	2019.	2020.	Megnevezés	2020.
Működési költségvetés bevételei összesen	1 621 559	1 754 883	Működési költségvetés kiadásai összesen	1 630 852	1 832 679		
B1. Működési célú támogatások államháztartáson belül	1 366 420	1 413 146	K1. Személyi juttatás	742 608	812 299		
B3. Közhatalmi bevételek	168 200	240 000	K2. Munkaadót terhelő járulékok és szoc. hozzájár. adó	132 292	131 251		
B4. Működési bevételek	86 939	101 719	K3. Dologi kiadások	494 537	520 709		
B6. Működési célú támogatások áh-n kívülről	0	0	K4. Ellátottak pénzbeli juttatásai (szoc. ellátások)	41 500	35 000		
			K5. Egyéb működési célú kiadások összesen	219 914	333 419		
<i>Működési költségvetés egyenlege</i>							
Felhalmozási költségvetés bevételei összesen	21 987	14 883	Felhalmozási költségvetés kiadásai összesen	1 325 422	368 483		
B2. Felhalmozási célú támogatások áh-n belülről	20 575	8 984	K6. Beruházási kiadások ÁFÁ-val	1 299 387	352 178		
B5. Felhalmozási bevételek	858	594	K7. Felújítási kiadások ÁFÁ-val	17 779	12 680		
B7. Felhalmozási célú átvett pénzeszköz áh-n kívül	554	5 304	K8. Egyéb felhalmozási kiadások összesen	8 256	3 624 999		
<i>Felhalmozási költségvetés egyenlege</i>							
KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN	1 643 547	1 769 748	KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁS ÖSSZESEN	2 956 275	2 201 163		
B8. Finanszírozási bevételek	1 342 786	464 812	K9. Finanszírozási kiadások	30 058	33 398		
BEVÉTELEK ÖSSZESEN	2 986 333	2 234 561	KIADÁSOK ÖSSZESEN	2 986 333	2 234 561		

A költségvetési évet követő 3 éves terv

Ezer Ft-ban

Bevétel	Előirányzat			Kiadás	Előirányzat		
	Megnevezés	2021.	2022.		2023.	Megnevezés	2021.
Működési költségvetés bevételei összesen	1 754 865	1 754 865	1 754 865	Működési költségvetés kiadásai összesen	1 742 679	1 742 679	1 742 679
B1. Működési célú támogatások államháztartáson belül	1 413 146	1 413 146	1 413 146	K1. Személyi juttatás	812 299	812 299	812 299
B3. Közhatalmi bevételek	240 000	240 000	240 000	K2. Munkaadót terhelő járulékok és szoc. hozzájár. adó	131 251	131 251	131 251
B4. Működési bevételek	101 719	101 719	101 719	K3. Dologi kiadások	520 709	520 709	520 709
B6. Működési célú támogatások áh-n kívülről	0	0	0	K4. Ellátottak pénzbeli juttatásai (szoc. Ellátások)	35 000	35 000	35 000
<i>Hiány fedezésére támogatási bevétel</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	K5. Egyéb működési kiadások összesen	243 419	243 419	243 419
Felhalmozási költségvetés bevételei összesen	9 883	9 883	9 883	Felhalmozási költségvetés kiadásai összesen	22 069	22 069	22 069
B2. Felhalmozási célú támogatások áh-n belülről	8 984	8 984	8 984	K6. Beruházási kiadások ÁFÁ-val	7 894	7 894	7 894
B5. Felhalmozási bevételek	594	594	594	K7. Felújítási kiadások ÁFÁ-val	10 550	10 550	10 550
B7. Felhalmozási célú átvett pénzeszköz áh-n kívül	304	304	304	K8. Egyéb felhalmozási kiadások összesen	3 624	3 624	3 624
KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN	1 764 748	1 764 748	1 764 748	KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁS ÖSSZESEN	1 764 748	1 764 748	1 764 748
B8. Finanszírozási bevételek				K9. Finanszírozási kiadások	0	0	0
BEVÉTELEK ÖSSZESEN	1 764 748	1 764 748	1 764 748	KIADÁSOK ÖSSZESEN	1 764 748	1 764 748	1 764 748

SAJÓSZENTPÉTER VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT GAZDASÁGI PROGRAMJA 2020-2024

BEVÉTELEK JOGCÍMEI	Sajószentpéter Városi Önkormányzat összesített bevételei				
	2019. évi eredeti előirányzatok	2020. évi eredeti előirányzatok			
		összesen	kötelező	önként vállalt	állami
Működési költségvetés bevételei összesen	1 621 559 536	1 754 865 883	1 699 260 932	55 604 951	0
B1. Működési célú támogatások államháztartáson belülről	1 366 420 337	1 413 146 541	1 365 385 341	47 761 200	0
Helyi önkormányzatok állami támogatása	821 418 184	834 857 658	834 857 658	0	0
Helyi önkorm. állami tám. Pénzbeli szoc. ellátások kiegészítése	0	0	0	0	0
Kiegészítő támogatások (Rendkívüli önkormányzati tám.)	176 763 141	0	0	0	0
Elszámolásból származó bevételek	0	0	0	0	0
Elvonások és befizetések	0	0	0	0	0
Egyéb m. célú tám. - kiegészítő támogatások	0	144 699 003	144 699 003	0	0
Egyéb m. célú tám. - önk. hivatal működésének többlettám.	0	25 098 500	25 098 500	0	0
Egyéb m. célú tám. - időközi választás	0	914 846	914 846	0	0
Egyéb m. célú tám. TOP-7.1.1-16-H-ESZA 30 éve város pályázat	0	7 800 000	7 800 000	0	0
Egyéb m. célú tám. TOP-7.1.1 CLLD Sport pályázat	0	8 000 000	8 000 000	0	0
Egyéb m. célú tám. TOP-7.1.1 CLLD 30 éven felüliek pályázat	0	8 000 000	8 000 000	0	0
Egyéb m. célú tám. TOP-7.1.1 CLLD ERFA pályázat	0	20 054 271	20 054 271	0	0
Egyéb m. célú tám. TOP-7.1.1 CLLD pályázat	6 679 853	4 506 786	4 506 786	0	0
Egyéb m. célú tám. Természetben nyújtott szoc ellátásokra	10 000 000	0	0	0	0
Egyéb m. célú tám. I. és VI. háziorvosi körzetek támogatása	16 000 000	14 400 000	14 400 000	0	0
Egyéb m. célú tám. Társulástól átvett feladat-támogatás	25 746 309	30 171 678	30 171 678	0	0
Egyéb m. célú tám. Közmunka program pályázat	212 824 150	210 350 599	210 350 599	0	0
Egyéb m. célú tám. NEAK finanszírozás	96 988 700	104 293 200	56 532 000	47 761 200	0
B3. Közhatalmi bevételek	168 200 000	240 000 000	240 000 000	0	0
Jövedelemadók (termőföld bérbead. SZJA)	0	0	0	0	0
Vagyon típusú adók (épitményadó)	40 300 000	45 000 000	45 000 000	0	0
Vagyon típusú adók (magánszemélyek kommunális adója)	0	40 000 000	40 000 000	0	0
Értékesítés és forgalmi adó (iparüzési adó)	105 000 000	130 000 000	130 000 000	0	0
Gépjárműadó	20 000 000	22 000 000	22 000 000	0	0
Áruhasználati és szolg. adó (talajterhelési díj)	900 000	1 000 000	1 000 000	0	0
Egyéb közhatalmi bevételek (bírság, pótlék)	2 000 000	2 000 000	2 000 000	0	0
B4. Működési bevételek	86 939 199	101 719 342	93 875 591	7 843 751	0
Készlet ért., szolgáltatás, közvetített szolg. ellenértéke	65 178 796	75 912 596	68 068 845	7 843 751	0
Tulajdonosi bevételek	6 937 000	6 937 000	6 937 000	0	0
Ellátási díjak	8 482 163	9 524 576	9 524 576	0	0

SAJÓSZENTPÉTER VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT GAZDASÁGI PROGRAMJA 2020-2024

BEVÉTELEK JOGCÍMEI	Sajószentpéter Városi Önkormányzat összesített bevételei				
	2019. évi eredeti előirányzatok	2020. évi eredeti előirányzatok			
		összesen	kötelező	önként vállalt	állami
Áfa bevételek	6 341 240	9 345 170	9 345 170	0	0
Kamat és árfolyamnyereség	0	0	0	0	0
Egyéb működési bevétel	0	0	0	0	0
B6. Működési célú átvett pénzeszközök áh-n kívülről	0	0	0	0	0
Felhalmozási költségvetés bevételei összesen	21 987 652	14 883 056	14 883 056	0	0
B2. Felhalmozási célú támogatások áh-n belülről	20 575 652	8 984 492	8 984 492	0	0
Egyéb f. célú tám.Közmunka program pályázat	20 575 652	8 984 492	8 984 492	0	0
B5. Felhalmozási bevételek	858 000	594 564	594 564	0	0
Immat. javak értékesítése	0	0	0	0	0
Ingatlanok értékesítése	858 000	594 564	594 564	0	0
Tárgyi eszközök ért.	0	0	0	0	0
B7. Felhalmozási célú átvett pénzeszköz áh-n kívül	554 000	5 304 000	5 304 000	0	0
Felhalmozási célú átvett pénzeszköz áh-n kívül	0	5 000 000	5 000 000	0	0
Kölcsönök törlesztése	554 000	304 000	304 000	0	0
KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN	1 643 547 188	1 769 748 939	1 714 143 988	55 604 951	0
B8. Finanszírozási bevételek	1 342 786 604	464 812 331	464 812 331	0	0
Maradvány igénybevétele	1 342 786 604	464 812 331	464 812 331	0	0
Egyéb finanszírozási bevétel (értékpapír értékesítés)	0	0	0	0	0
Irányító szervi támogatás					
BEVÉTELEK ÖSSZESEN	2 986 333 792	2 234 561 270	2 178 956 319	55 604 951	0
<i>Irányító szervtől kapott támogatás</i>	<i>777 553 838</i>	<i>823 628 120</i>			
<i>Bevétel mindösszesen</i>	<i>3 763 887 630</i>	<i>3 058 189 390</i>			

3.1.5. Kötelező feladatellátás biztosítása

Az önkormányzati törvény rendelkezései alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó, 1.1 pont szerinti helyi önkormányzati feladatok megfelelő színvonalú ellátása Sajószentpéter Város elfogadott költségvetése alapján nem biztosítható rendkívüli önkormányzati költségvetési támogatás nélkül!

3.1.6. Önként vállalt feladatok ellátása

Az önkormányzati az alábbi önként vállalt feladatok ellátásához hagy jóvá kiadási előirányzatot a 2020. évben:

- a) Egyes szociális ellátások megállapítása, folyósítása
- b) Kitüntetések adományozása
- c) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- d) Támogató szolgáltatás
- e) Adósságkezelési szolgáltatás
- f) Testvérvárosi kapcsolatok ápolása
- g) Képviselő-testület és bizottsági tagok díjazása
- h) Civil szervezet támogatása
- i) Sportcsarnok működtetése
- j) Rendezvények Háza működtetése
- k) Járóbeteg szakellátás

3.1.7. Gazdaságfejlesztési, városfejlesztési tevékenység bemutatása

A jelenlegi alpműködésben az önkormányzatok túlnyomó többségéhez hasonlóan gazdaságfejlesztési típusú forrás és tevékenység nincs.

A költségvetés a legfontosabb fejlesztési elképzelések tervezésére és kisebb pályázatok önerejére biztosít fedezetet.

A városüzemeltetési feladatok és az intézményi karbantartási, felújítási munkák ellátásában saját erő és pályázati támogatás hiányában az elmúlt évekhez hasonlóan a START és hosszabb időtartamú (hagyományos) közmunkaprogram keretében nyílik lehetőség tevékenységek megvalósítására.

A 2020. évben induló START közfoglalkoztatási programra benyújtott kérelem alapján az alábbi tevékenység megvalósítására nyílik lehetőség:

- Mezőgazdasági programelem folytatása: energia ültetvény ápolása, fóliasátorban történő dísznövénytermesztés, díszfák iskolázása
Betonelem-gyártás folytatása, önkormányzati tulajdonú épület udvarának felújítása
Szociális jellegű program, azon belül illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása (Illegális hulladéklerakó felszámolása – hulladékanyag magatartás megszüntetése); Bio- és megújuló energiafelhasználás (Erdőművelési program, apríték előállítás); valamint belterületi közúthálózat karbantartása (Önkormányzati belterületi úthálózat karbantartása, javítása, környezetének rendbetétele, belterületi kerékpárutak, járdák karbantartása) programelemek.

3.1.8. Összegzés

Sajószentpéter egy nagy hagyományú, jelentős értékekkel és lehetőségekkel rendelkező, európai kisvárossá fejlődni kívánó település, amely az elmúlt években elmélyült összefogásra építve és a helyi közösségre támaszkodva tud a jelenlegi veszélyhelyzetben segíteni a bajba jutottakon, képes biztosítani a város működőképességét és ezzel egyidőben felkészülni a veszélyhelyzet megszűnését követő időszakra.

Sok társadalomkutató, a jövővel foglalkozó tudós azt jelzi, hogy a veszélyhelyzet megszűnése után mások lesznek az ember, „az egyén”, a gazdaság és az egész társadalmi élet szervezésének a prioritásai. Az egyén előtérbe kerülhet az fogyasztással (minden ehhez kapcsolódó gazdasági velejárójával) szemben.

A várható gazdasági válságot követően előnyben lesznek azok a települések, amelyek meghatározzák mindazon intézkedéseket, stratégiai célokat és fejlesztési irányokat, amelyek mentén a gazdaság helyreállítása és stabilizálása megvalósítható.

Az egyénhez legközelebb álló támogató az önkormányzat lehet (és itt is felértékelődik az önkormányzat szerepe). Az önkormányzatoknak erre fel kell készülni és fel kell vállalni ezt a feladatot. Ennek az anyagi hátterét az államnak kell biztosítania.

Ezek a célok ebben az esetben is a saját bevételek növelését, a város fejlesztését, ezáltal a város élhetőbbé, befektető, befektetések számára vonzóbbá tételét kell, hogy szolgálják.

A város fejlődését is segítené, ha egyes területek fejlődési szintje közelebb kerülne az általános szinthez (pl. Fecskeszög). A megvalósításhoz uniós támogatás és az érintett lakosság bevonása szükséges.

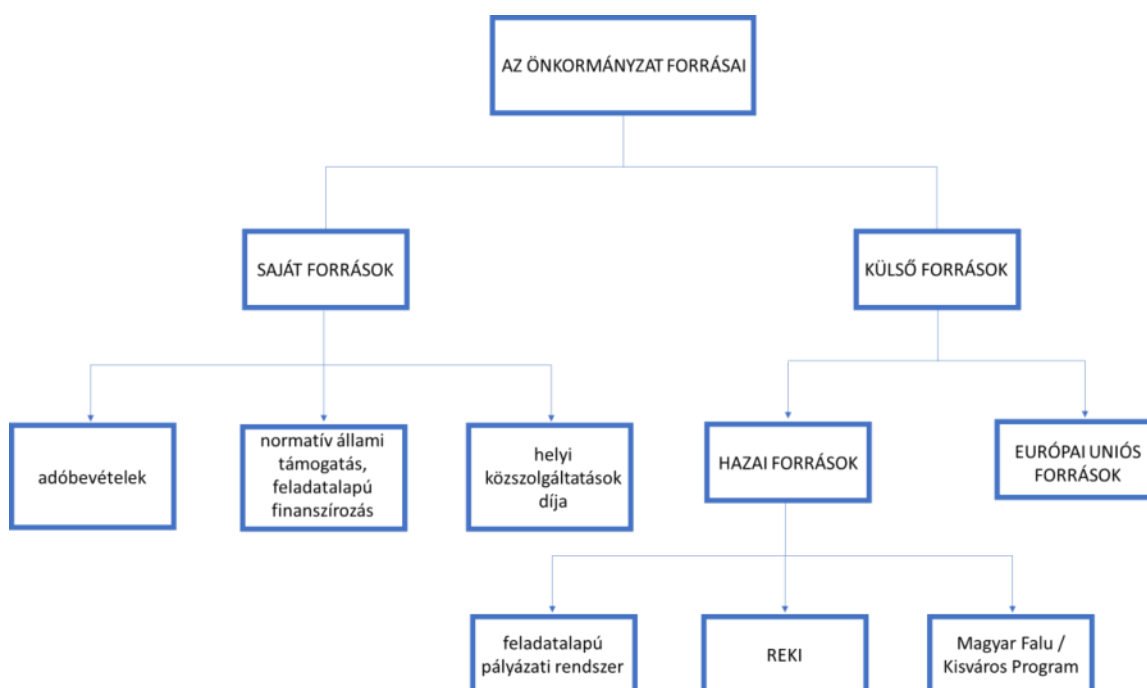
4. A fejlesztések forrásai

A területfejlesztési célú és lokális fejlesztések többségét a települések és az önkormányzatok hajtják végre, és a létrehozott vagy fejlesztett kapacitások fenntartását is az ő működési célú finanszírozásuk biztosítja. Ez egy jelentős bevételi forrása az önkormányzatoknak, és kulcsszerepe van a helyi közszolgáltatások színvonalában.

Az önkormányzati feladatok finanszírozása több elemből tevődik össze:

Az önkormányzat forrásait az eredetük alapján az alábbiak szerint kategorizálhatjuk:

4.1.1. Saját források

Adóbevételek

Az önkormányzati finanszírozás szabályaiban az előző években életbe lépett változások jelentős hatással vannak a települések, köztük Sajószentpéter város gazdálkodására is. A hatáskörök és feladatok átcsoportosítása az önkormányzatokat illető állami normatívák tendenciózus csökkenésével járt együtt. Ezzel együtt Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Önk.tv.) 2013. január 1-jén hatályba lépett rendelkezései szerint a helyi önkormányzat feladatai ellátása során erősíti a település önfenntartó képességét, feltárja lehetőségeit és hasznosítja saját erőforrásait. Az önkormányzatok öngondoskodással is enyhíteni kötelesek a közösségre háruló terheket, képességeik és lehetőségeik szerint hozzá kell járulniuk a közösségi feladatok ellátásához. Az említett öngondoskodás egyik jelentős eleme a helyi adórendszer.

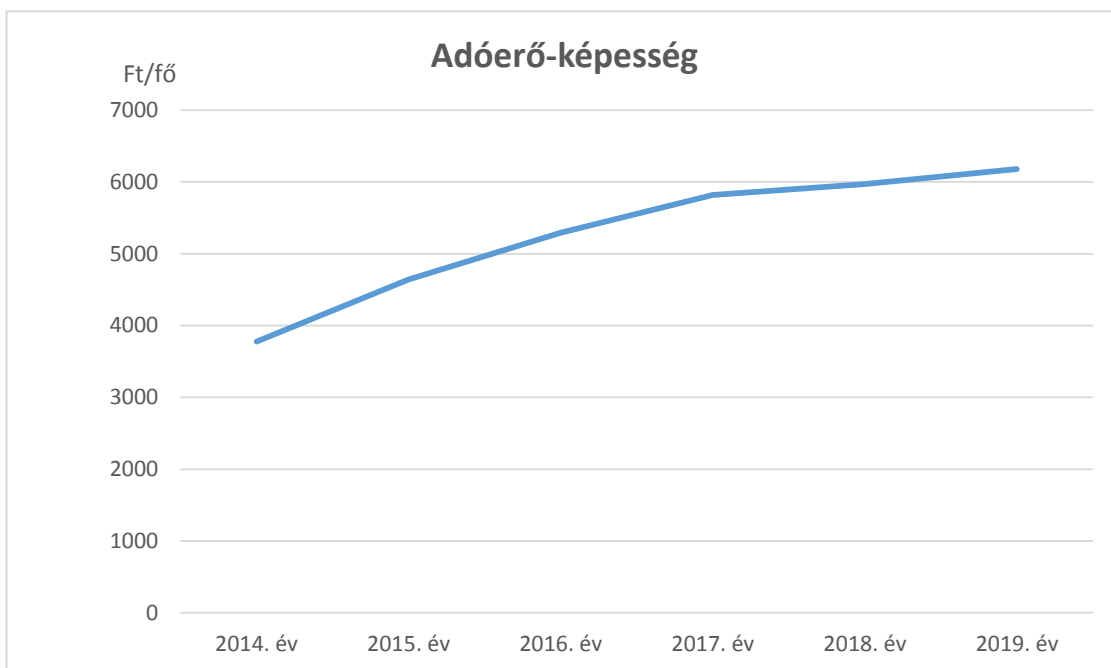
A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény meghatározza, hogy mely adónemek azok, amelyeket az önkormányzat bevezethet. A vagyoni típusú adók közül az építményadó, valamint a telekadó; a kommunális típusú adók közül a magánszemélyek kommunális adója és az idegenforgalmi adó; a törvényben külön típusba sorolt adóként szerepel az iparüzési adó.

Adóerő-képesség

Az önkormányzatokat érintő állami támogatások rendszerében 2013. január 1-től jelentős változás következett be. Bevezetésre került a feladatfinanszírozás rendszere, amely felváltotta az addig alkalmazott normatív alapú támogatást. Az új rendszer jobban igazodik a települések sajátosságaihoz, figyelembe veszi az önkormányzatok elvárható saját bevételét, ezzel párhuzamosan ugyanakkor kisebb lett az önkormányzatok pénzügyi önállósága. Az önkormányzati finanszírozási rendszer a centralizáció és kötött felhasználású támogatások irányába mozdult el. A helyi iparüzési adó szerepe és jelentősége megnövekedett. Az elvárt bevétel számításakor - a személyi jövedelemadó átengedés megszüntetésével - ez az adó lett az egyedüli forrás és az adóerő-képesség is erre a bevételre épít. Így elmondható, hogy egy általános települési fejlettséget mérő mutatószámmá vált.

Az adóerő-képesség a helyi iparüzési adóalap 1,4%-át jelenti. Az egy lakosra jutó adóerő-képesség nagymértékben befolyásolja a központi támogatások mértékét, ugyanis ennek függvényében támogatáscsökkentés, illetve kiegészítő támogatás illeti meg az önkormányzatokat. Ezek mértéke az évek alatt – a feladatfinanszírozási rendszer folyamatos finomhangolása miatt – rendszeresen változott, jelenleg 7500 Ft/lakos adóerő-képesség alatt a kiegészítés mértéke miniszteri döntéstől függően a figyelembe vehető támogatások összegének 45-50%-a között alakul. 11.000 Ft/fő feletti adóerő-képesség esetében már nem jár kiegészítés, 15.000 Ft/fő felettinél pedig minimum 20%-os támogatáscsökkenés jelentkezik.

Sajószentpéter Városi Önkormányzat adóerő-képességét az alábbi grafikon szemlélteti:

Az ábra alapján megállapítható, hogy Sajószentpéter adóerő-képessége 2014-2019. évek között évről-évre növekedett, de a város jövedelemtermelő képessége továbbra is nagyon alacsony maradt. Az emelkedést a vállalozási aktivitás bővülése mellett a sajószentpéteri lakosság folyamatos csökkenése idézte elő. A gyenge adóerő-képesség alapján a feladatfinanszírozási rendszerben az önkormányzat a legmagasabb támogatásra jogosult, azonban az önkormányzat gazdasági mozgástere ezzel összefüggésben, épp a mérsékelt összegű saját bevételei miatt elég szűk. Általánosságban elmondható, hogy a kötelező feladatok ellátására nyújtott központi pénzügyi támogatások csak részben fedezik a szükséges összeget, azt az MötV. szerint is az önkormányzatoknak saját bevételeikkel kell kiegészíteniük.

A támogatáscsökkentés és a kiegészítés mértékének számításakor alkalmazandó paramétertábla:

No.	Kategóriák a települési önkormányzat egy lakosra jutó adóerő-képessége szerint (forint)		Támogatáscsökkentés mértéke a számított bevétel százalékában		Kiegészítés mértéke a kiegészítés alapjának százalékában	
	alsó határ	felső határ	minimum	maximum	maximum	minimum
	a	b	c	d	e	f
1.	1	7 500	0	0	50	45
2.	7 501	11 000	0	0	30	20
3.	11 001	15 000	0	0	0	0
4.	15 001	25 500	20	75	0	0
5.	25 501	50 000	75	100	0	0
6.	50 001	115 000	100	110	0	0
7.	115 001	536 000	120	125	0	0

A támogatáscsökkentés az alábbi képlet alapján határozható meg a 15 000 forint egy lakosra jutó adóerő-képességet meghaladó adóerő-képességű önkormányzatok esetében: $TCS = IA * [c + (AE - a)/(b - a) * (d - c)] / 100$, egész számra kerekítve

ahol:

TCS = támogatáscsökkentés összege,

IA = a 2018. évi iparűzési adóalap 0,55%-a

AE = az önkormányzat egy lakosra jutó adóerő-képessége, ami alapján a támogatáscsökkentés és a kiegészítés mértékének számításakor alkalmazandó paramétertábla megfelelő sora alkalmazandó

a-d = a támogatáscsökkentés és a kiegészítés mértékének számításakor alkalmazandó paramétertábla szerinti érték.

Kommunális adó

Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a magánszemélyek kommunális adójáról szóló 22/2019. (XI.26.) önkormányzati rendeletével helyi adóként határozatlan időre bevezette a magánszemélyek kommunális adóját. Az adó mértéke adótárgyanként 12.000,- Ft/év. Az adókötelezettség alól mentes az a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész, amely után az adóalanyt építményadó fizetési kötelezettség terheli, a gépjárműtároló, külterületen a magánszemély tulajdonában álló építmény, a telek. Mentes az adófizetési kötelezettség alól az a 65 éven felüli magánszemély tulajdonos vagy lakásbérlő – ide nem értve a vagyoni értékű jog jogosítottját – aki egyedül vagy kizárólag 65 éven felüli hozzátartozójával lakik életvitelszerűen az adóköteles adótárgyban, és az egy főre jutó havi nettó jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 5-szörösét.

Az új adónem bevezetése teremtheti meg a forrását azon önkormányzati beruházásoknak, amelyek megvalósítása a lakosság életkörülményeinek javítása, biztonsága szempontjából elengedhetetlen (pl.: Ibolya-telepi szennyvíz beruházás, Alvég csapadékvíz elvezetés, járdaépítés, stb.) és az elérhető külső forrásokkal (uniós, valamint hazai pályázatok) nem biztosítható.

Az adónem bevezetések a felhasználási cél kizárólag fejlesztésre irányult, azonban az önkormányzatokat a veszélyhelyzetben forráselvonással sújtó kormányzati intézkedés (a gépjárműadó 100 %-ban történő elvonása) nagymértékben megnehezíti a tartalékkal nem rendelkező település számára a kitűzött cél megvalósítását.

Önkormányzati finanszírozás

Az állam támogatások által biztosít forrást a központi költségvetésből az önkormányzatok számára, ideértve a normatív állami támogatást és a feladatalapú finanszírozást. Finanszírozott feladatonként és évente is változhat a finanszírozás. A kormányzati szándék szerint a feladatalapú finanszírozás fokozatosan kiváltja a normatív támogatásokat.

Az önkormányzatok saját bevételei, az úgynevezett átvett pénzeszközök (pl. helyi adókból származó bevételek) biztosítják a támogatásokon kívül jelentkező költségek finanszírozását.

Ezeken a bevételeken kívül kiegészítő támogatások nyújthatnak fedezetet az önkormányzatok feladataihoz kapcsolódó egyedi finanszírozási problémák kezelésére.

A helyi önkormányzatok eltérő adottságai miatt az önkormányzatokat mind normatívát, mind feladatfinanszírozást tekintve az alábbi szempontok alapján illeti meg támogatás:

- gazdasági teljesítőképeség,
- településre jellemző mutatók (pl. lakosság szám).

A két mutató figyelembevételével az egy főre nézve nagyobb gazdasági teljesítőképeségű önkormányzatok kisebb finanszírozást kapnak, míg az ilyen szempontból hátrányos helyzetűek többlettámogatásban részesülnek.

Helyi közszolgáltatások díja

Az önkormányzat saját bevételeinek harmadik lába a helyi közszolgáltatások díja. Bizonyos helyi közszolgáltatások esetében a szolgáltató jogosult a felhasználóktól díjazást kérni (pl. közétkeztetés és egyes szociális ellátások térítési díja).

4.1.2. Külső források – Hazai források

A Gazdasági Program stratégiai céljainak megvalósítása csak az elérhető külső források, támogatások intenzív bevonásával biztosítható, a települések között e területen is éles verseny van, a tervszerű felkészülés, a lehetőségek tudatos számba vétele saját bevételek hiányában a városfejlesztés forrásait, majd a jövő bevételeit teremthetik meg.

Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása (a 2020. évre vonatkozó előirányzatok)

Az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések előirányzata: 6 000 millió forint

A támogatás célja a települési önkormányzatok által fenntartott bölcsődébe és óvodába járó gyermekek minél magasabb színvonalon történő ellátása, az egészségügyi alapellátás biztosítása, feltételeinek javítása, valamint az közös önkormányzati hivatal székhelyének fejlesztése, felújítása az igazgatási tevékenység biztosítása érdekében. Célja továbbá a rendszeres testmozgás elősegítéséhez szükséges feltételek megteremtése, valamint az önkormányzat tulajdonában lévő, belterületi közlekedési infrastruktúra-fejlesztések megvalósulása.

a) Kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmények fejlesztése, felújítása

Előirányzat: 2 000 millió forint

Az előirányzathoz a települési önkormányzat pályázati úton támogatást igényelhet az önkormányzati tulajdonban lévő, a települési önkormányzat, továbbá társulás által fenntartott, kötelező önkormányzati feladatot ellátó intézmény fejlesztésére, felújítására. Az igényelhető maximális támogatás mértéke 30,0 millió forint.

b) Óvodai, iskolai és utánpótlás sport infrastruktúra-fejlesztés, felújítás

Előirányzat: 500 millió forint

Az előirányzathoz a települési önkormányzat pályázati úton támogatást igényelhet a tulajdonában lévő, sportlétesítményként üzemelő létesítmény fejlesztésére, felújítására, illetve új sportlétesítmény létrehozására. Az igényelhető maximális támogatás mértéke 20,0 millió forint.

c) Belterületi utak, járdák, hidak felújítása

Előirányzat: 3 500 millió forint

Az előirányzathoz a települési önkormányzat pályázati úton támogatást igényelhet – Budapest Főváros Önkormányzata kivételével – a közigazgatási területén, tulajdonában lévő út, híd és járda felújítására, karbantartására. Az igényelhető támogatás maximális mértéke:

- fővárosi kerületi önkormányzatok esetében 60,0 millió forint,
- megyei jogú városok esetében 50,0 millió forint,
- 10 000 fő vagy azt meghaladó lakosságszámú települések esetében 40,0 millió forint,
- 10 000 fő lakosságszám alatti települések esetében 20,0 millió forint.

A támogatásról a helyi önkormányzatokért felelős miniszter dönt.

Az a)-c) pontokra vonatkozó közös szabályok:

Egy önkormányzat az a)-c) pontok szerinti célok közül csak az egyikre nyújthat be pályázatot. Nem nyújtható támogatás olyan pályázathoz, amely a megjelölt műszaki tartalomra uniós vagy egyéb nemzeti támogatásban részesül. A támogatással létrehozott ingatlanvagyon a beruházás megvalósításától számított tíz évig nem idegeníthető el, kivéve az a)-b) pontok esetében, ha az elidegenítést műszaki vagy szakmai okok teszik szükségessé, és az abból származó ellenértéket a kedvezményezett a támogatási cél szerinti további feladatokra fordítja. Az elidegenítés egyedi kérelem alapján az a)-b) pontok esetén a helyi önkormányzatokért felelős miniszter engedélyével történhet.

Az a)-c) pontok szerinti vissza nem térítendő támogatás folyósítása előfinanszírozás keretében, egy összegben történik.

Önkormányzati étkeztetési fejlesztések támogatása

Előirányzat: 1 500 millió forint

Az előirányzathoz a települési önkormányzat pályázati úton támogatást igényelhet az általa fenntartott és működtetett, a bölcsődei vagy óvodai gyermekétkeztetést kiszolgáló

- a) új főzőkonyhák létrehozására,
- b) az önkormányzat tulajdonában álló főzőkonyhák kapacitásbővítésére, fejlesztésére
- c) melegítőkonyhák felújítására.

Konyhai eszközök beszerzése valamennyi cél esetében támogatható, azonban kizárólag eszközbeszerzésre támogatás nem igényelhető. Egy pályázat keretében kizárólag egy célra igényelhető támogatás.

Az igényelhető maximális támogatás mértéke

- az a) és b) pont szerinti célok esetében 100,0 millió forint, azzal, hogy az egy bölcsődés vagy óvoda ellátottra jutó támogatási igény nem haladhatja meg a 800 000 forintot
- a c) pont szerinti cél esetében 10,0 millió forint.

REKI: Önkormányzatok rendkívüli támogatása (a 2020. évre vonatkozó előirányzat alapján)

A települési önkormányzatok rendkívüli támogatást kivételes esetben, pályázat útján igényelhetnek működőképességük megőrzése vagy egyéb, a feladataik ellátását veszélyeztető helyzet elhárítása érdekében. A támogatásról a helyi önkormányzatokért felelős miniszter és az államháztartásért felelős miniszter a beérkező támogatási igények elbírálását követően folyamatosan, de legkésőbb tárgyév december 10-éig együttesen döntenek.

Az Önkormányzatok rendkívüli támogatásának előirányzata: 8 000 millió forint

a) A települési önkormányzatok rendkívüli támogatást kivételes esetben, pályázat útján igényelhetnek működőképességük megőrzése vagy egyéb, a feladataik ellátását veszélyeztető helyzet elhárítása érdekében.

A támogatásról a helyi önkormányzatokért felelős miniszter és az államháztartásért felelős miniszter (a továbbiakban együtt: miniszterek) a beérkező támogatási igények elbírálását követően folyamatosan, de legkésőbb tárgyév december 10-éig együttesen döntenek.

A támogatás folyósítása előfinanszírozás keretében, egy összegben történik, formája lehet

- vissza nem térítendő támogatás, amelynek felhasználási határideje a folyósítást követő harmadik hónap utolsó napja, kivéve azoknál a támogatásoknál, amelyeknek célja és nagyságrendje megköveteli, hogy a helyi

önkormányzatokért felelős miniszter a támogatási döntést követően a támogatás felhasználásának és elszámolásának feltételeiről támogatási szerződést kössön a kedvezményezettel,

- visszatérítendő támogatás, amelynek visszafizetési határideje a miniszterek döntése szerinti határidő, de legfeljebb a tárgyévet követő év december 31-e.

b) Az előirányzat szolgál a tartósan fizetésektelen helyzetbe került helyi önkormányzatok adósságrendezésére irányuló hitelfelvétel visszsterhes kamattámogatására, és a pénzügyi gondnok díjára.

- Visszsterhes kamattámogatást igényelhet az a helyi önkormányzat, amely a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásáról szóló törvényben szabályozott eljárás keretében az egyezséget pénzügyi intézménytől felvett hitellel teremtette meg. Ha a kamattámogatás alapjául szolgáló hitel forinttól eltérő devizanemű, a kamattámogatást a Magyar Nemzeti Bank által a kamattámogatás esedékességét megelőző második munkanappal közzétett, az adott devizára vonatkozó középárfolyam figyelembevételével kell kiszámítani. A kamattámogatás feltételeit a helyi önkormányzatokért felelős miniszter és a helyi önkormányzat megállapodásban rögzíti.
- A helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásában közreműködő pénzügyi gondnok díjához költségvetési támogatás vehető igénybe. A pénzügyi gondnok díjának összege – az általános forgalmi adóval együtt – legalább 800 ezer forint, legfeljebb 3 000 ezer forint lehet. A pénzügyi gondnok díjának folyósításáról – a bíróság díjmegállapító végzésének jogerőre emelkedését követően – a helyi önkormányzatokért felelős miniszter intézkedik.

Magyar Falu Program és Magyar Kisváros Fejlesztési Program

A Magyarország Kormánya által 2018-ban életre hívott Magyar Falu Program arra hivatott, hogy a vidéki, kisebb lakosságú, legfeljebb 5000 fős népességű települések fejlesztésével mérsékelje a kisebb településekről való elvándorlást és a fejlesztések által vonzóbbá tegye ezen településeket. Ez fontos szempont, hiszen a magyar települések több mint 90%-a 5000 fő alatti lakosságú, és ezen településeken Magyarország népességének több mint egyharmada él.

2020-ban folytatódik a Magyar Falu Program új célterületekkel és új pályázói körrel – a civilek is bevonásra kerülnek – az év első felében indul a Magyar Kisváros Fejlesztési Program. 2020-ban számos pályázat újraindítása várható még a VP és a TOP programban is, így bőséges év várható, melyre érdemes felkészülni. Ezzel szemben 2021-től jelentős visszaesés várható a pályázati lehetőségek terén.

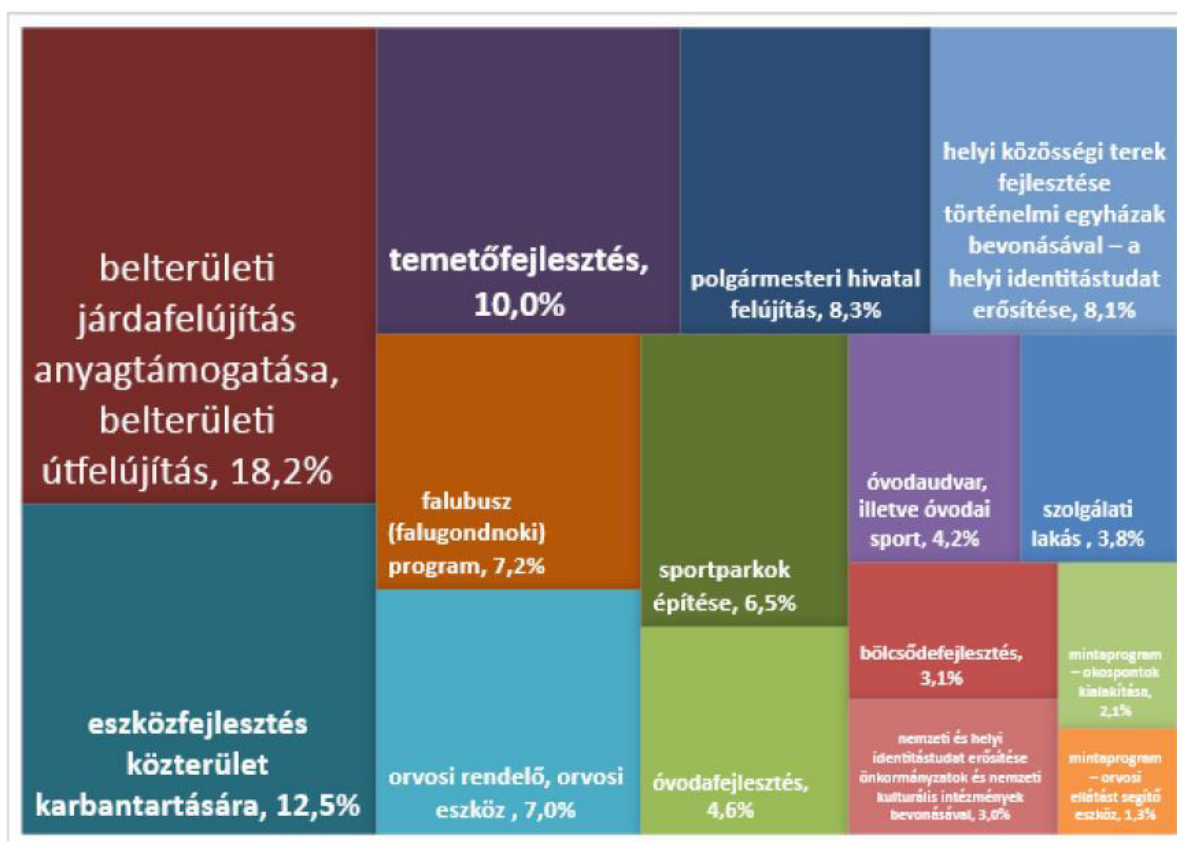
A felkészülés igényfelmérésből, a beavatkozási területek rangsorolásából és tervezések megkezdéséből áll. Az esztétikai beruházások tervezése mellett (pl. közpark, térburkolat) különösen megfontolandóak az energetikai és klímavédelmi fejlesztési lehetőségek, hiszen ezek esetében többszörösen nyerhet az önkormányzat. Először magán a releváns pályázaton 100% fejlesztési támogatást, utána pedig minden évben jelentős üzemeltetési/kárelhárítási költségmegtakarítást, melyet akár további fejlesztésekre is fordíthat majd.

2020-ban 300 milliárd forintos kerettel új pályázatok indulnak kisvárosok részére. A pályázatokat a Magyar Falu program mintájára és célterületeire állítják össze az érintett települési önkormányzatok bevonásával 2020 első negyedévében. A csomag mintegy 180 várost fog érinteni. A program a tervek szerint 10-12 évig futna, és évi 300 milliárd forint állami, illetve uniós forrást igényel majd.

Az egyes tématerületek terveinek kidolgozására - lakhatás, közlekedés, megélhetés, versenyképesség, infrastruktúra, településkép, szociális és egészségügy, oktatás és sport, közigazgatás és kultúra - munkacsoportokat és almunkacsoportokat állított fel a TÖOSZ.

Sajószentpéter polgármestere a Lakhatás, közlekedés almunkacsoport tagjaként kapcsolódott be a program előkészítésébe.

Az érintett önkormányzatok bevonásával készített előzetes felmérés alapján az egyes fejlesztési területek prioritási sorrendjét az alábbi ábra szemlélteti:

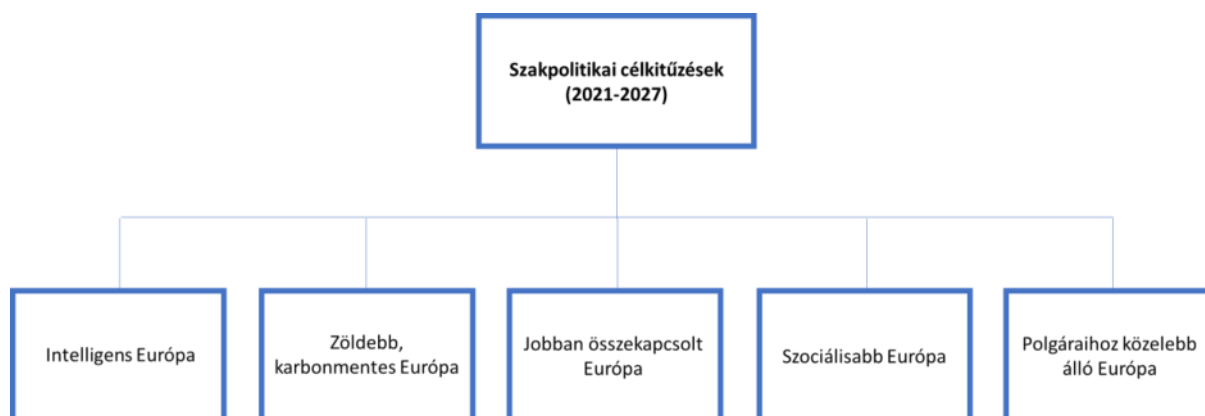
4.1.3. Külső források – Európai uniós források

Kohéziós politika az új programozási periódusban (2021–2027)

A 2021–2027 közötti időszakra szóló következő hosszú távú uniós költségvetés esetében az Európai Bizottság a kohéziós politika – amely az EU fő beruházási politikája – korszerűsítését, dinamizálását javasolta. A kohéziós politika végrehajtását szolgáló hét pénzügyi alapot egyetlen (ERFA, KA, ESZA+, ETHA, MMIA, BBA, IHA) rendelet fogja szabályozni. 80 kulcsfontosságú adminisztratív egyszerűsítés kerül bevezetésre, a Kohéziós Politika hatékonyabb végrehajtás alá kerül (pl. visszatérés az n+2 szabályhoz) és gyorsabb, dinamikus válaszokat ad majd az újonnan felmerülő geopolitikai kihívásokra is (pl. migráció). A 2020 utáni költségvetési keret áttekintését az 1. sz. melléklet tartalmazza.

A 2021–2027-es időszakban az uniós beruházásokat az alábbi öt fő (a korábbi tizenegy helyett) szakpolitikai célkitűzés mentén kell megvalósítani:

- **Intelligens Európa:** Az innováció, a digitalizálás, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása.
- **Zöldebb, karbonmentes Európa:** Tiszta energiaforrásokra való átállás, megújuló energiaforrások, az éghajlatváltozás elleni küzdelem és tiszta üzemű városi közlekedés.
- **Jobban összekapcsolt Európa:** Közlekedési és digitális, a klímapolitikai célokat is szem előtt tartó transzeurópai hálózatok.
- **Szociálisabb Európa:** Minőségi foglalkoztatás, oktatás, társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés.
- **Polgáraihoz közelebb álló Európa:** A városi és vidéki térségek fenntartható és integrált fejlesztése.

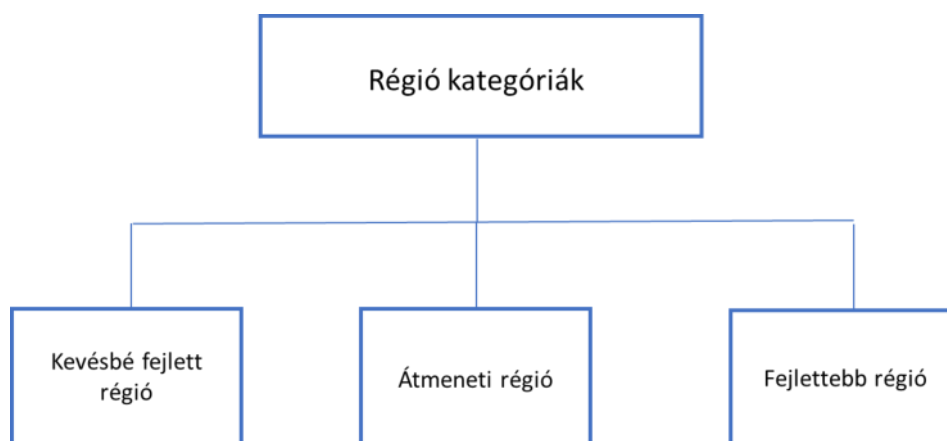

Az Uniós források allokációjára vonatkozó módszer jelentős mértékben még mindig az egy főre jutó GDP-re épül, ugyanakkor új kritériumokat is be kíván vezetni a Bizottság, de a források 75%-a továbbra is a legszegényebb régióknak jut, ahol a legnagyobb szükség van a segítségre. A Bizottság által bevezetni tervezett új kritériumok funkcióka, hogy jobban tükrözzék a valós helyzetet:

- a munkanélküliséget,
- az ifjúsági munkanélküliséget,
- az alacsonyabb képzettségi szintet,
- az éghajlatváltozást és
- a migránsok befogadását és integrációját.

A növekedés vagy a jövedelem terén továbbra is lemaradásban lévő régiók – főként Dél- és Kelet-Európában – a jövőben is jelentős uniós támogatásban részesülnek. A kohéziós politika azonban minden régióban folytatja a beruházásokat, mivel számos európai régió küzd az ipari átalakulással, a munkanélküliséggel és a globalizált gazdaságban való helytállás okozta kihívásokkal, akár a gazdagabb tagállamokban elhelyezkedők is.

A kohéziós politika régiókatégoóriái:

A kohéziós politika továbbra is erőteljesen támogatja a területiséget és térségi szintű fejlesztéseket támogató Közösség által irányított helyi fejlesztéseket (CLLD), valamint Integrált területi beruházásokat (ITI). Eszközöket is nyújt a településeknek, önkormányzatoknak és partnereknek ezen források kezeléséhez.

Az Unió megújuló kohéziós politikája a továbbiakban is támogatja a helyi (települési) irányítású fejlesztési stratégiákat, és eszközöket nyújt a helyi önkormányzatoknak a források kezeléséhez. **A kohéziós politika városi dimenziója ezen felül meg is erősödik, és az ERFA 6%-át fenntartható városfejlesztésre fordítják, emellett pedig elindul az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés.**

2020 után a Bizottság javaslata alapján a továbbiakban az ERFA támogatja a Bizottság által végrehajtott (közvetlen vagy közvetett irányítással) Európai Városfejlesztési Kezdeményezést (továbbiakban EVK). A kezdeményezés az összes városi területre kiterjed, és támogatja az EU Urban Agendájának megvalósulását. Célja a fenntartható és integrált városfejlesztés megvalósítása, amely részvételen alapuló megközelítést alkalmaz, és erősebb kapcsolatot biztosít a fontos uniós politikákkal, különösen a kohéziós politikával. Ezt megvalósítandó, az érintett szereplők bevonása, kapacitásépítése, az innovatív akciók megvalósítása, ismeretek becsatornázása és a kommunikáció megkönnyítése fontos pillérei a kedvezményezésnek.

Az EVK az alábbi három területből áll:

- kapacitásépítés támogatása
- innovatív akciók támogatása
- a tudás, a politikaalakítás és a kommunikáció támogatása

Magyarország az új programozási periódusban

Magyarország pozíciói előreláthatólag az új programozási periódusban változni fognak. Az Európai Bizottság még el nem fogadott javaslata szerint Magyarország 2018. évi áron **közel 17,9 milliárd euró kohéziós forrásban** részesül, amely összeget az ország Kohéziós Politika alapjai célkitűzéseinek megvalósítására használhat fel. Fontos szempont, hogy ez az összeg reálértéken 5,7 milliárd euróval alacsonyabb, mint a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó kohéziós forrás – ez 24%-os forráscsökkenést jelent a jelenlegi periódus allokációjához képest. A javaslatot Magyarország nem fogadja el, a csökkentés nagymértékű nettó pozícióromlást jelentene. A javaslatok tárgyalása a 2020-as évben is folytatódni fog.

2021–2027 tervezése eltér a korábbiaktól: az időszak jelentőségét növeli, hogy az Unió kohéziós politikájának jövőjét tekintve, a Magyarországnak juttatott források közül valószínűsíthetőleg ez az utolsó ilyen nagy volumenű megosztott forrás, amellyel az ország gazdálkodhat.

A Kormány erre a programozási periódusra határozott fejlesztési célkitűzéssel rendelkezik: fő cél az ország versenyképességének növelése, valamint hogy Magyarország 2030-ra Európa azon öt országa közé tartozzon, ahol jó élni, dolgozni és lakni. A versenyképesség növelését hét „súlyponti témakör” fejlesztésével kívánja elérni az ország kormánya:

- vállalkozásfejlesztés és innováció
- energiatartó Magyarország
- tiszta és biztonságos környezet
- elérhetőség javítása az országban és a Kárpát-medencében
- hosszabb távon is fenntartható munkaerőpiac
- megújulásra képes humán tőke
- vonzó és élhető térségek és települések, térségi kapcsolatok

A Partnerségi Megállapodás a nevezett időszakra vonatkozóan a tervezési szakasz végéhez közeledik. Már előkészítés alatt van a következő 7 éves költségvetési ciklusra vonatkozó program, amely egyeztetési szakaszának főbb állomásai:

- 2019. IV. negyedév: döntés a struktúráról, az egyes operatív programok közötti forrásmegosztásról;
- 2020. I. negyedév: társadalmi egyeztetés (Partnerségi Megállapodás és OP-k társadalmi egyeztetése);
- 2020. június: a Kormány dönt a programok tartalmáról, és felhatalmazást ad a tárgyalások lefolytatására (a Kormány dönt a Partnerségi Megállapodás és az operatív programok tartalmáról, és felhatalmazást ad a tárgyalások lefolytatására);
- 2020 során: tárgyalás a Bizottsággal (Programok Bizottsággal történő hivatalos tárgyalása), emellett projektek, beruházások, felhívások előkészítése, kidolgozása.

A Belügyminisztérium Önkormányzati Államtitkársága a 2021–2027-es uniós támogatási ciklushoz kapcsolódóan az önkormányzati szektor fejlesztésére vonatkozóan három beavatkozási területre tett javaslatot, így az önkormányzati szektor tervei a 4. és 5. célkitűzésekhez tett javaslatok után szerepelnek.

A Belügyminisztérium Önkormányzati Államtitkárságának beavatkozási javaslata a 4. szakpolitikai célkitűzéshez kapcsolódóan:

Tudásalapú helyi önkormányzás a versenyképes vidékért

A beavatkozási terület olyan intézkedések megvalósulását tűzte ki célul, amelyek hozzájárulnak a 2030-ra elérendő kormányzati, nemzeti fejlesztési célokhoz és az Európai Unió fő stratégiai céljaihoz. Az intézkedések hatnak a település demográfiai viszonyaira, az inkluzív gazdasági fejlődésre és a foglalkoztatásra, a helyi és térségi versenyképességre, a fenntarthatóságra, a település sikerességére, ezzel együtt pedig a lakosság bizalmi szintjére és boldogságindexére. Az intézkedések így közvetve és közvetlenül is a jobban összekapcsolt, szociálisabb, a polgáraihoz közelebb álló és intelligensebb Európa elérését, továbbá a digitális Európa létrejöttét is szolgálják.

A hazai településszerkezet és önkormányzati rendszer sajátosságai következtében **a vidéki és kistelepülési önkormányzatok külön figyelmet és segítséget igényelnek a fejlesztéspolitika részéről, különösen a humán erőforrás és -kapacitás tekintetében.** A kihívások nagy szakmai felkészültséget igénylő, számos ágazatot érintő és a társadalmi folyamatokkal lépést tartó feladatellátásban összegezhetők, ezért **többek közt a szakemberek és humán kapacitások elérhetőségében, az önkormányzati tisztségviselők képzésében szükséges beavatkozás.**

Emellett a lakosok felé irányuló kommunikációs távolság csökkentése érdekében a digitális **inklúzió fokozása** jelenik meg, amely ügyfélképzéssel, a digitális felületek fejlesztésével és akadálymentesítésével, valamint a digitális kommunikáció fejlesztésével érhető el. Az IKIR rendszer továbbfejlesztése az utóbbi célt is támogatja.

A szolgáltató, eredményes és versenyképes vidéki önkormányzati működés fejlődésének tehát kulcsfontosságú eleme az önkormányzati és lakossági tudás gyarapítása, amelyre

valamennyi intézkedés lehetőséget biztosít. Az intézkedések többsége pilotprogramokkal vezethető be, tekintettel az önkormányzati szektor nagyfokú diverzitására.

A beavatkozási terület javasolt intézkedései:

- HR-kapacitások és kompetenciák elérhetőségének megteremtése kistéleplési önkormányzatok számára
- Önkormányzati választott vezetők, képviselők és tisztviselők képzése
- Közmeghallgatás – országos érzékenyítő és tudásátadó kampány az önkormányzatok körében
- A települések népességmegtartó képességét javító programok beillesztése a köznevelés rendszerébe
- Központi kapacitás létrehozása a webfejlesztési kampány és akadálymentesítés végrehajtására
- Digitális inklúzió fokozása és ügyfélképzés
- Az IKIR rendszer továbbfejlesztése

A Belügyminisztérium Önkormányzati Államtitkárságának beavatkozási javaslata az 5. szakpolitikai célkitűzéshez kapcsolódóan:

Nemzeti célok elérése hatékony önkormányzati működés segítségével

A beavatkozási terület fő célkitűzése az önkormányzati működés hatékonyabbá tételével hozzájárulni a 2030-ra elérendő kormányzati célok közt megfogalmazott foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődéshez, népesedési fordulathoz, fenntarthatósághoz és értékmegőrzéshez, valamint az ezekkel összhangban álló nemzeti fejlesztési célokhoz és uniós célkitűzésekhez.

Az önkormányzatok szerteágazó feladatrendszerre komoly kihívást jelent, ezért nemcsak a konkrét feladatok ellátásához, hanem azok összehangolásához, koordinálásához, a megfelelő ellátás érdekében létrehozott együttműködések hatékonyságához is szükséges segítséget nyújtani, amelyet különböző módszertani ajánlások, modellek biztosíthatnak. Emellett szükséges ágazati és önkormányzati szereplők bevonásával olyan intézmény biztosítása, amely állandó jelleggel segítséget nyújt a koordinációban. Erre ad választ az **Országos Önkormányzati Koordinációs Platform** létrehozása.

Ugyanakkor a kidolgozott módszertanok mellett számos olyan egyéni jó megoldás működik az országban, amelyek példaként szolgálhatnak a többi település számára. A **jó gyakorlatok koordinált gyűjtése és terjesztése** is a hatékonyabb önkormányzati működéshez járulhat hozzá. Az **Önkormányzati Tudástranszfer Szolgáltató Központ** intézménye alkalmas lehet az önkormányzati jó gyakorlatok terjesztésére, adaptálhatóvá tételére, valamint az innovatív és szolgáltató önkormányzatok kataszterezésére és elismerésére is.

Továbbá egyre hangsúlyosabban jelenik meg az önkormányzatok esetében a **klímavédelem, a természeti erőforrások fenntartható használata**, mint átfogó cél is, ám a gyakorlatban még kevés az igazán jó megoldás. Ezt is segítenie kell a fejlesztéspolitikának a tudásátadással és az együttműködések ösztönzésével. A tudástranszfer és a koordináció biztosítása valamennyi részterület esetében a hatékonyabb és sikeresebb működést segíti elő, ezzel hozzájárul az élhetőbb,

versenyképesebb, népességmegtartó, fenntartható település eléréséhez, amely nemzeti célként is azonosított.

A beavatkozási terület javasolt intézkedései:

- Önkormányzati „jó gyakorlat” és projektkatalógus
- Innovatív és szolgáltató önkormányzatok kataszterezése és elismerése
- Országos Önkormányzati Koordinációs Platform
- Önkormányzati Tudástranszfer Szolgáltató Központ
- Modellek kidolgozása a hatékony önkormányzati működés érdekében
- Módszertani támogatás az önkormányzatok részére
- Klímaváltozás hatásai és a vízvesztő pozíció mérséklése önkormányzati koordináció fejlesztésével

A Belügyminisztérium Önkormányzati Államtitkárságának beavatkozási javaslata az 5. szakpolitikai célkitűzéshez kapcsolódóan:

A helyi önkormányzatok fenntartható, integrált működésének támogatása a szolgáltató államért

A beavatkozási terület szorosan kapcsolódik az OFTK átfogó céljaihoz, kiemelten a térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet cél logikájához. A beavatkozás intézkedései egymással szoros összefüggésben, hatásai szinergikus kapcsolatban állnak. Az intézkedések a megyei önkormányzatokat célozzák meg, de közvetetten (többszintű kormányzás) Magyarország összes önkormányzatát érintik. Térségi potenciáljukat kihasználva a megyék segíthetnek a fejlesztési források hatékonyabb allokációjában a fejlesztési tervek összehangolásával.

Megyéenkénti **Tervezési Kerekasztal** megalakulása elősegítheti a hatékonyabb tervezést, a gyorsabb információáramlást. A megyei koordinációs feladatkör hatékonyabb megvalósításával, a koordinációs tevékenységek tervezésével, települési együttműködési útmutató készítésével, megyei szintű társulási tevékenységkoordináció megvalósításával olyan intézményi környezet kerülhet kialakításra, amely széles partnerségben való működést tesz lehetővé (civil partnerek, megyei szakértői bázisok, megyén túli szervezetek, kapcsolat állami intézményekkel). A közös hivatalok együttműködései a megyei önkormányzatok közreműködésével javíthatók. Rendszeres szakmai konzultációk megtartásával és javaslatok megfogalmazásával (Önkormányzatok Nemzeti Együttműködési Tanácsa, érdekszövetségek bevonásával) a megyék helyi szereplőként javíthatják az önkormányzati szféra működését

A kormányzati és települési szint közötti távolság áthidalása érdekében a köztes, megyei szintű területi koordinációs intézkedések hatékonyabbá tehetik a forrásallokációt, a települési fejlesztések hosszú távú, fenntartható megvalósulását, elősegíthetik a települési szükségletek központi közigazgatás irányába történő becsatolását. Az intézkedések megvalósításának jelentős gazdasági-társadalmi hatásai lehetnek. Pozitív irányba befolyásolják a szféra bizalmi viszonyait, a foglalkoztatást, helyi gazdaságfejlesztést és életminőséget, de hatással lehetnek a települések népességmegtartó képességére is.

A beavatkozási terület javasolt intézkedései:

- A meglévő önkormányzati programok és stratégiák összehangolása
- Területi koordinációs intézkedések
- A közös önkormányzati hivatalok működési tapasztalatainak összegyűjtése és hasznosítása

5. A 2020-2024 közötti időszak fejlesztéseinek irányai

5.1.1. Gazdaságfejlesztési tevékenység

A helyi önkormányzatoknak a helyi versenyképesség alakításában játszott szerepe átalakulóban van, feladatvállalásuk már nem kizárólag a hagyományos, önkormányzatok számára törvényben megszabott közszolgáltatások biztosítására korlátozódik, hanem egyre inkább előtérbe kerül az önkormányzat szerepe a helyi gazdaság tudatos fejlesztésében, a fejlődés katalizálásában.

Maga a helyi gazdasági környezet értelmezése is változik és mindinkább egy, a helyi termelő és szolgáltató vállalkozásokon túlmutató sokszereplős, hely-specifikus működési struktúrát, valamint a mindezt támogató eszköz- és feltételrendszert jelenti. A helyi gazdaságot a nemzetközi gyakorlatban egyre inkább egy olyan a természeti ökoszisztémához hasonló rendszerként kezelik, amelynek alapját a szereplők (a vállalkozások, az önkormányzat és intézményei, a kutatóhelyek és innovációt létrehozó és/vagy tudásátadó intézmények, valamint a lakosság) és a közöttük fennálló kapcsolatok, együttműködések minősége és intenzitása képezi.

A helyi gazdaságélénkítés egyik nehézsége, hogy a helyi sajátosságok miatt nem létezik általános recept, mindenütt sikerrel alkalmazható megoldás. A helyi fejlesztéshez módszerek ajánlhatók, alapelvek (méltányosság, hatékonyság és fenntarthatóság) fogalmazhatók meg, de nagyon sok olyan (helyi és külső) feltétel is van, amely érdemben befolyásolja a fejlesztési folyamat sikerét.

A 21. század gazdaságát jellemző tendencia, hogy a helyi gazdasági környezet vonzereje egyre kevésbé az infrastrukturális adottságok, az üzleti szolgáltatások, adókedvezmények, pénzügyi ösztönzők stb. körének függvénye. A vonzerő egyre inkább a vállalkozások és a működésükben érintett egyéb szereplők együttműködésének eredményességén múlik. A helyi gazdaság sikertörténete nem csupán egyes vállalkozások sikertörténeteinek összessége, hanem az egész településé, ahol az önkormányzat, a közsféra, a lakosok és a vállalkozások együttműködésével jön létre egy minden fél számára előnyöket biztosító gazdasági környezet (helyi gazdasági ökoszisztéma).

Az egyre inkább innovációra és digitális technológiákra épülő gazdaság sikerének hátterében a tartós, üzletileg megalapozott többoldalú együttműködések állnak. Az érett ökoszisztémákban a háromoldalú (gazdaság, közsféra, egyetemek / tudásintézmények) együttműködések egyre inkább felváltják a négyoldalú (a lakossággal kiegészült) kapcsolatrendszereket.

A gazdasági ökoszisztéma kulcsszereplői és lehetséges szerepei:

Vállalkozások és azok lehetséges szerepei:

- A vállalkozások hagyományos szerepei, hogy szolgáltató, termelő jellegű értékteremtő tevékenységükkel többek között jövedelmet termelnek, munkahelyeket biztosítanak, iparűzési adót fizetnek a helyi gazdaság számára.
- A hagyományos szerepekkel párhuzamosan, a multinacionális nagyvállalatok már saját fejlesztési részleggel rendelkeznek, de technológiai és termékinnovációt egyre nagyobb számú kis-, és közepes vállalkozás is végez már Magyarországon is.
- A mikro- és kis szolgáltató vállalkozások ugyanakkor sok esetben kapcsolódnak be a közszolgáltatások biztosításába és végeznek közfeladatokat az önkormányzatokkal együttműködésben.
- A társadalmi felelősségvállalási (Corporate Social Responsibility) akciókon keresztül közszolgáltatások végzése vagy támogatása jellemző minden cégméret képviselőire a 21. század gazdaságában.

Kutató egyetemek, K+F+I intézetek, / tudásátadó intézmények és azok lehetséges szerepei:

- Ezen intézmények nemcsak nemzetközi, de hazai szinten is egyre szorosabban kapcsolódnak be a helyi gazdaságok életébe. Hazai szinten egyre több jó példát látni ezen intézmények és helyi vállalkozások együttműködésére (Győr, Debrecen).
- Az intézmények már itthon is egyre szélesebb körben működnek együtt technológiai cégekkel, és maguk is rendre végeznek szolgáltatásokat piaci alapon termelő és szolgáltató vállalkozások számára (például laboratóriumi mérések, tesztelések).
- Innovációs kapacitásokkal is bíró felsőoktatási intézményekkel nem rendelkező településeken a szakmai oktatási intézmények tölthetik be a tudásátadó szerepet. Ezek az intézmények a helyi vállalkozások munkaerőigényét kielégítő magas színvonalú szakképzésükön keresztül tudnak meghatározói lenni a kis- és középvárosok gazdasági ökoszisztémájában.

Lakosság és azok lehetséges szerepei:

- A lakosok piaci viselkedésük, mint fogyasztók (vásárlás – nem vásárlás), és közvetlen véleménynyilvánításukon keresztül befolyásolói a helyi gazdasági folyamatoknak.
- Az ökoszisztéma részeként a lakosság fő befolyásolója, esetenként kreatív részese is tud lenni például a termék- és szolgáltatásfejlesztésnek. A lakosság közreműködhet egy-egy termék vagy szolgáltatás hosszabb ideig tartó tesztelésének a hazánkban még nem túl gyakori Living Lab (élő labor) keretei között, ahol valós élethelyzetekben zajlik egy-egy termék kipróbálása és továbbfejlesztése.

Helyi önkormányzatok és azok lehetséges szerepei:

- Az önkormányzatok szerepköre hagyományosan a közfeladatok és azon belül a helyi közszolgáltatások biztosítására, valamint a településtervezésre terjed ki.
- Ugyanakkor a gazdasági ökoszisztémán belüli szerepe egyre inkább a megfelelő támogató környezet és a gazdaság működési feltételeinek megteremtése, az

ökoszisztémán belül a szereplők közötti együttműködések (interakciók) katalizálása, támogatása.

Az önkormányzat hagyományos szerepe, a helyi közszolgáltatások magas színvonalú biztosítása már önmagában egy kulcsfontosságú szerep a helyi gazdaságban, mivel ezek a szolgáltatások eltérő súllyal, de fontosak, gyakran működést befolyásoló jelentőségűek a gazdasági szereplők számára (például az óvoda, bölcsőde és a közterületek fenntartása, valamint – ahol releváns – a helyi tömegközlekedés vonatkozásában).

A települések közötti verseny fokozódásával az önkormányzatoknak újszerű szerepköröket kell tudni betölteni, amelyek az alábbiak:

a.) **Direkt gazdaságösztönzési és katalizáló szerepkör:** Versenyelőnyt érhet el egy helyi önkormányzat azzal, ha a hagyományos gazdaságösztönzés mellett olyan katalizátori szerepet is felvállal, amely a szereplők „összehozására”, az együttműködések támogatására, ösztönzésére, a kapcsolatok kialakításának megkönnyítésére irányul, függetlenül attól, hogy egy komplex sokszereplős gazdasággal, felsőoktatási intézményekkel rendelkező nagyvárosról vagy egy, csupán néhány kisvállalkozással rendelkező településről van szó.

b.) **Támogató feltételeket biztosító szerepkör:** Az önkormányzatok másik fontos kapcsolódó szerepe a helyi gazdaság (ökoszisztéma) tudatos fejlesztését biztosító támogató feltételek biztosítása és a feltételek lehetőségekhez igazodó folyamatos fejlesztése. Az önkormányzatok szervezeti apparátusán belül a települési versenyképesség erősítése érdekében támogató feltételként elengedhetetlen a

- a személyi állomány tudatos fejlesztése kiemelten a versenyképesség – fejlesztés szempontjából kulcskompetenciának tekinthető területeken,
- szervezetfejlesztés a hivatalok és azon belül a gazdaságfejlesztést szolgáló szervezeti egységek gazdasági társaságok működésének új elvárásokhoz (Unió pályázatoktól való függetlenedés) történő igazítása érdekében, valamint
- digitalizáció, a digitális eszközök közösség és helyi gazdaság érdekében történő kiterjedt és sokoldalú használati lehetőségeinek megragadása,
- az egyén fejlesztése a „digitális állampolgárság” irányba a digitális tér biztosításán keresztül a digitális otthon kialakítására való tanítás, felkészítés
- az egyén szabadidős tevékenységeinek egy részét közösségi tevékenységgé lehetne fejleszteni, mivel ezek köre bővízhet, aktívabb részvétel várható.

A gazdaságösztönzési eszközök nem önmagukban, hanem kombinációkban, a település sajátosságaihoz igazodva, tudatosan tervezve képesek hatékonyan szolgálni a versenyképességet.

Minden település egyedi, hiszen annak ellenére, hogy kategóriákba sorolható méretét, fejlettségét, szerkezetét tekintve, az azonos kategóriába tartozó településektől eltérő egyedi fejlődési utat tud bejárni (például vannak multikat befogadó kistelepülések és ipart nélkülöző középvárosok is).

A megfelelő eszközkombinációt az egyes települések adottságaihoz és céljaihoz szükséges igazítani.

A gazdaságösztönzési eszközök és a települési versenyképesség összefüggéseit az alábbi ábra szemlélteti:

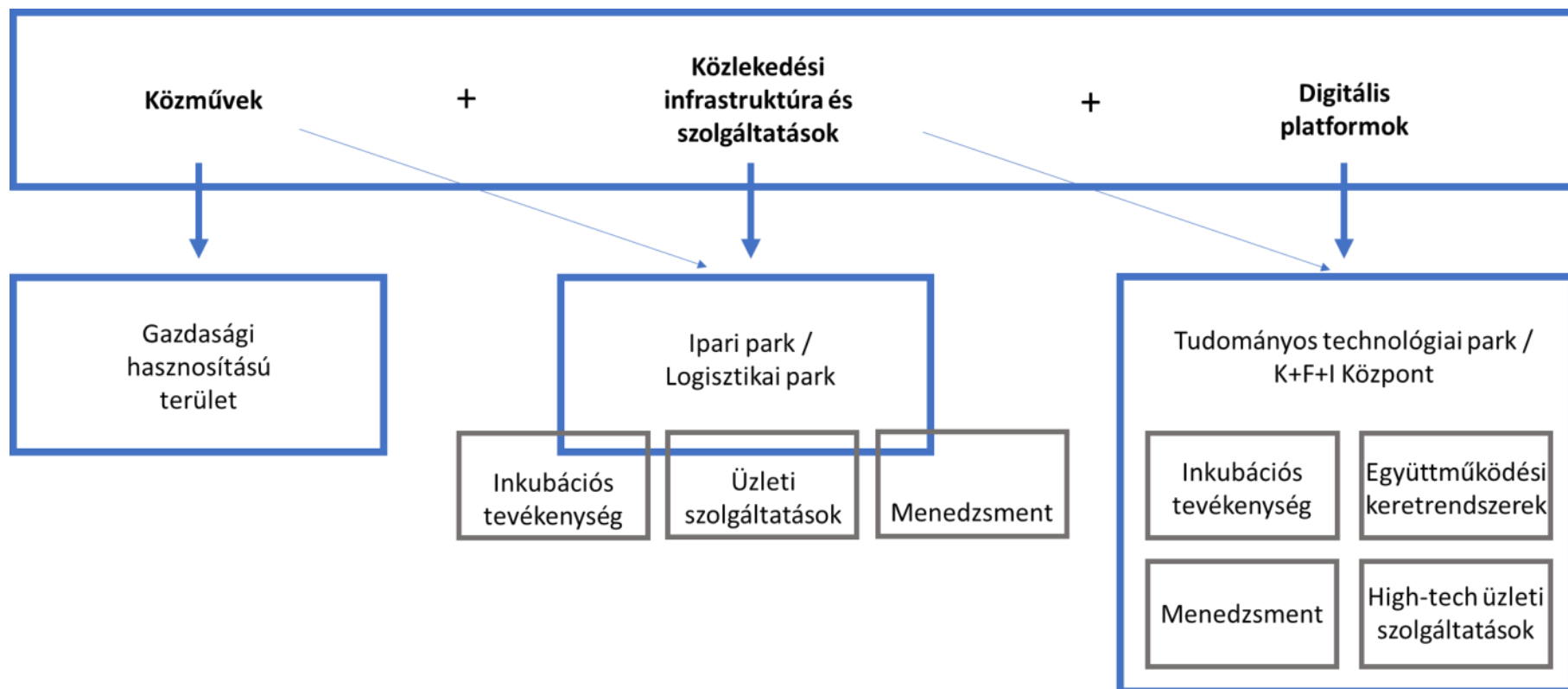

Forrás: Gazdaságösztönzési útmutató

Az önkormányzatok többféle típusú gazdaságösztönzési eszközből tudnak választani, de adottságaik és céljaik függvényében maguk is kifejleszthetik ezek sajátos, egyedi változatait. Az egyes kombinálható eszközök 5 fő eszközcsoportba sorolhatók tartami jellemzőik alapján:

1. Gazdaságösztönzést szolgáló infrastruktúrák (infrastrukturális jellegű eszközök és feltételek)
2. Helyi pénzügyi jellegű gazdasági ösztönzők
3. Üzleti szolgáltatások és promóció
4. Gazdasági szereplők együttműködését előmozdító eszközök
5. Gazdasági szereplők működését támogató közszolgáltatások

A gazdaságösztönzést szolgáló infrastruktúrák, mint a helyi gazdasági célú szolgáltatások befogadó keretei:

Forrás: Gazdaságösztönzési útmutató (saját szerkesztés)

A helyi gazdaság fejlesztésének két fő iránya egyrészt a már Sajószentpéteren működő vállalkozások fejlesztései, másrészt új befektetési projektek Sajószentpéterre vonzása.

5.1.2. Már meglévő vállalkozások fejlesztései

A Sajószentpéteren már működő vállalkozások akkor fejlesztenek, ha a piac részéről többlet igény jelentkezik és a cég működése stabil, lehetővé teszi a további fejlődést. A vállalkozások jellemzően akkor teszik meg a fejlődés következő fokára történő lépést, akkor valósítják meg a fejlesztéseiket (munkaerő bővítéssel járó fejlesztés és/vagy fizikai beruházás), amennyiben olyan támogatási források érhetők el, amelyek csökkentik számukra a beruházás önerő szükségletét, a beruházás megvalósításával felmerülő likviditási gondokat, egyúttal javítva a beruházás megtérülését.

5.1.3. Új beruházások Sajószentpéterre vonzása

A jelenlegi szabályozási környezet a befektetőkért való versenyre kényszeríti az egyes települési önkormányzatokat, ugyanis a saját bevételek legnagyobb hányadát a helyi iparüzési adó, kisebb részben az építmény- és telekadó biztosítja, szoros összefüggésben az egyes települési önkormányzatok közigazgatási területén működő és adót fizető vállalkozások számával és adóerő-képességével. Az állami finanszírozás az ún. adóerő-képesség számítása alapján ezt részben kompenzálja, de az ebből fakadó igazságtalanságot nem orvosolja. Ezért célszerű számba venni, hogy **Sajószentpéter befektetői vonzereje milyen paraméterek alapján értékelhető, növelhető.**

Az ideális befektetés-ösztönző térség létrehozásához elengedhetetlen:

- **Olyan területek (zónák) kialakítása, melyek a gazdasági szereplők (nagy beruházók és kkv-k egyaránt) szempontjai szerint vizsgálva is **vonzó telephelyi feltételeket és növekedési lehetőséget ajánlanak.****
- E befektetések szempontjából különösen attraktív területeken a megfelelő **infrastrukturális, szolgálatási** (pl. üzleti, logisztikai szolgáltatások) **és intézményi háttér elérhetőségének biztosítása.**

A befektetői helyszínek kiválasztást meghatározó tényezők

Az új beruházásokért folytatott versenyben elengedhetetlen a beruházási helyszínek vizsgálati és kiválasztási szempontrendszerének ismerete annak érdekében, hogy Sajószentpéter városa ezekre is tekintettel fejleszthesse gazdasági tevékenységre alkalmas területeit és a befektetői igényeknek minél jobban megfelelően induljon a befektetők megnyeréséért folytatott versenyben.

Vannak olyan tényezők, amelyekre a városnak nincsen ráhatása. Ilyenek a földrajzi adottságok (Magyarország és ezen belül Sajószentpéter elhelyezkedése a beruházást tervező cég anyaországához, többi helyszínéhez, a keresett célterülethez képest).

Ebbe a körbe tartoznak az országos gazdaságpolitikát meghatározó tényezők, amelyek vagy vonzzák, vagy taszítják a potenciális befektetőket. Ez utóbbira példa a kiszámíthatatlan gazdasági környezet, gyakran bevezetett új adónemek, fejlesztési adókedvezmények hiánya vagy szűk körű igénybevehetősége.

Vannak olyan tényezők, amelyek már a konkrét befektetési helyszínre vonatkoznak, így a városnak nagyobb ráhatása van azokra.

A befektetői helyszínekiválasztás tényezői a beruházó cég esetében mindig egy egyedi döntési szempontrendszer alkotnak, azonban több olyan elvi szinten összefoglalt modell is létezik, amely segít a lehetséges szempontok körének és struktúrájának áttekintésében.

A.) A befektetői döntést leggyakrabban meghatározó tényezők

1. A megvalósítást befolyásoló tényezők:

- Munkaerő piaci adatok
 - Munkaerő ára a képzettség függvényében
 - Elérhető munkaerő számossága
 - Foglalkoztatási támogatások
- Projekt megvalósítást támogató ösztönzők, kedvezmények
 - Száma
 - Mértéke
- Potenciális helyszín
 - Ára, bérleti díja
 - Elérhetősége, közlekedési kapcsolatai
 - Közművek elérhetősége
 - Közműcsatlakozás, vagy kapacitásbővítés költsége
 - Építési, környezetvédelmi szabályozásnak való megfelelés költsége
 - A szükséges létesítmények megépítésének költsége (építési vállalkozások árszintje)

2. A projekt működési költségeire ható tényezők:

- Munkaerő költsége (bérek és járulékok)
- Elérhető szállítási módok és költségeik
- Üzleti szolgáltatások ára és színvonala
- Közmű-szolgáltatások árszintje
 - Víz
 - Szennyvíz
 - Földgáz
 - Villamos energia
 - Telekommunikáció
- A működés adó-terhei
- Kivetett adónemek
- Adóterhek mértéke

- Ösztönzők
- Ösztönzők, kedvezmények száma
- Elérhető kedvezmények
- Környezeti terhelés megelőzésének folyamatos költsége
- Havarria esetek gyakorisága, potenciális költsége
- Munkabeszüntetések gyakorisága, potenciális költsége
- A lakosság életminősége, a mindennapi élet költségeinek árszintje

B.) SRE WIEN iparági döntéstámogató modell

1. Általános döntési tényezők: melynek fontossága az egyedi igények függvényében változhat
 - Régió-tényezők
 - A kormány regionális politikája
 - Munkaerő költség, rendelkezésre állás, képzés
 - Piacok és stratégiai kommunikáció
 - Szolgáltatások elérhetősége, színvonala
 - Telephelyi tényezők
 - Helyszín fizikai jellemzői
 - Birtokviszony
 - Telekár, bérleti díj
 - Üzleti szolgáltatások elérhetősége
2. Iparági speciális tényezők

C.) Európai Unió DPSIR település-minősítő index-rendszer

1. Gazdasági indexekhez felhasznált indikátorok
 - A foglalkoztatottság minőségi és mennyiségi indikátorai
 - A vállalkozói aktivitás mérőszámai
 - A településen, kistérségben lévő ipar jelentősége
 - A jövedelmi helyzettel kapcsolatos mutatók
 - Infrastrukturális mutatócsoport
 - Elérhetőség
2. Környezeti index indikátorai
 - Hatótényezők és terhelések indikátorai
 - Társadalmi fenntarthatósági index indikátorai
 - Demográfiai mutatók
 - Urbanizáltsági mutatók
 - A település képzettségi viszonyai
 - Magatartás mutatók
 - Nemzetiségi összetétel
 - Települési komfortmutatók (dummy-mutatók)

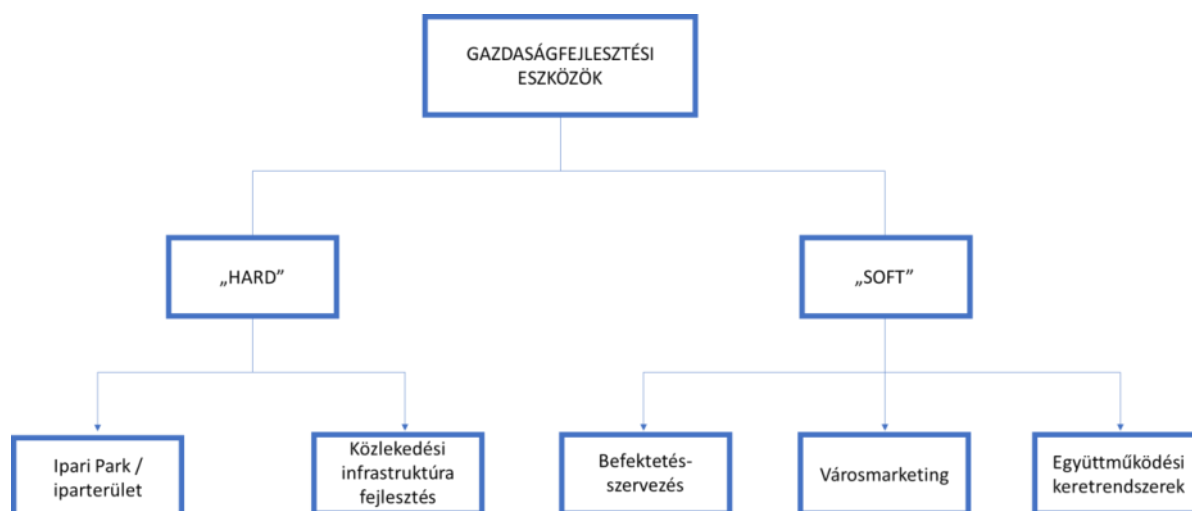
A kiválasztási szempontok egyik alapvető tényezője a megfelelő befektetési helyszín rendelkezésre állása (és annak ára). Termelő beruházások számára helyszíneként jellemzően az infrastruktúrával ellátott ipari parkok, illetve az infrastruktúrával megfejleszhető zöldmezős területek jöhetnek számításba. Előfordulnak olyan fejlesztések is, amelyek barnamezős területen is megvalósíthatók és a beruházónak van szándéka a szükséges kármentesítés, rekultiváció megvalósítására (jellemzően erre irányuló támogatási forrás rendelkezésre állása esetén).

A telepítési tényezők számbavétele

A vállalkozások letelepedésének és fejlődésének főbb tényezőinek értékelése Sajószentpéter vonatkozásában:

- a termelő infrastruktúra rendelkezésre állása
- „szabad vállalkozási zóna” kategóriába sorolt kistérségeknek nyújtott kedvezmények
- szakképzett munkaerő elérhetősége
- piacok elérhetősége
- lehetséges vállalkozási együttműködések, üzleti partnerek köre a térségben
- vállalkozások fejlesztéseit finanszírozó eszközök (közvetett és közvetlen támogatások) – jelenleg főként országos, de részben területi programokban állnak források rendelkezésre
- innováció közvetítési szolgáltatások, illetve technológiai transzfer, vállalkozások letelepedését, kezdő vállalkozások indítását segítő tanácsadási szolgáltatások

5.1. Sajószentpéter gazdaságfejlesztési eszközei

A gazdaságfejlesztés „hard” eszközei

5.1.1. Iparterület

Magyarországon az új befektetői projektek jelentős része ipari park címmel rendelkező területre érkezik, ahol rendelkezésre áll mind az az infrastruktúra és szolgáltatás, amelyre az új vállalkozásoknak szüksége van.

Ebből a szempontból érdemes áttekinteni Sajószentpéter iparterület kínálatát.

Történetileg a város közepén egy az egykori üvegyár és környezete volt az a meghatározó iparterület, amely a városban az ipari tevékenység elsődleges helyszínéül szolgált. Az üvegyár területe az elmúlt években barnamezős területként jelentős pályázati forrás segítségével részlegesen megújult. Az önkormányzati területen folyamatban van a kármentesítés és a teljes funkcióváltás.

A magántulajdonban lévő üvegyári területen a tulajdonos ÉMOP projekt keretében támogatást kapott „Az egykori Sajószentpéteri Üvegyár, mint barnamezős iparterület revitalizációja” projekt megvalósítására.

A projekt eredeti célja: „a volt Sajószentpéteri Üvegyár leromlott és elhanyagolt területének a modern gazdasági feltételeknek megfelelő rehabilitálása, a 21. század igényei szerinti átalakítása. A projektgazda, A SAJÓ-GLASS Ingatlanhasznosító- és Üzemeltető Kft. stratégiai terveiben egy magas színvonalú ipari – logisztikai - szolgáltató központ, ipari park kialakítása szerepelt. A terv szerint „a projekt hozzájárul a térség és Sajószentpéter város iparának fellendítéséhez és a környék munkaerőpiaci problémáinak megoldásához a legszigorúbb Európai Unió környezeti követelmények figyelembe vétele mellett. Az ingatlanfejlesztő vállalkozás célja, hogy a terület felújítását és a környezetek rendezését követően az ingatlanokat bérbe adja vagy eladja, és rajtuk olyan hosszú távon kialakuló vállalkozások települjenek meg, amelyek képesek piaci körülmények között gazdaságosan működni. A tervekben

szerepel (megfelelő érdeklődő esetén) egy Sajószentpétert és környékét kiszolgáló inkubátorház.” - A projekt céljai zömében nem valósultak meg, a terület összességében jelentősebb új befektető fogadására jelenlegi állapotában nem alkalmas.

Sajószentpéter területén zöldmezős ipari terület/ipari park kialakítását a 26-os út bevezető és az épülő elkerülő szakaszának térségében és a 27-es főút mentén, valamint a Miskolc Önkormányzata tulajdonában álló "Csemetekert" területén célszerű megvizsgálni.

Az iparterület fejlesztések célja befektetők számára alkalmas és kiejánlható iparterület kialakítása a helyi adóbevételek növeléséhez szükséges előfeltételek megteremtése. A vállalkozások letelepülésére alkalmas zöldmezős iparterület kialakítása Sajószentpéter versenyképességének javítását, a gazdasági aktivitás és a foglalkoztatottság mértékének növelését szolgálja.

Az „Ipari Park” cím megszerzése a Nemzetgazdasági Minisztérium által kiírt pályázat szabályainak történő megfelelés esetén lehetséges, melyek legfőbb rendelkezései:

1. *Az "Ipari Park" cím elnyerésének ingatlanra vonatkozó feltételei:*
 1) *az ipari park céljára kialakított terület (telek) nagysága legalább 20 hektár, amely törzsterületből, vagy törzsterületből és fejlesztési területből áll;*
 2) *betelepített törzsterület esetén a betelepült vállalkozások (tulajdonosok és bérlők) nyilatkozzal csatlakoznak az ipari park megvalósításához. Betelepezhető törzsterület esetén a Pályázó a terület tulajdonjogával vagy tartós (legalább 25 éves) használati, hasznosítási jogával igazoltan rendelkezik, és a Pályázó 30 napnál nem régebbi hiteles tulajdoni lappal igazolja annak per- és igénymentességét;*
 3) *a fejlesztési terület esetében amellet, hogy a területet iparterületté nyilvánították, a termőföldnek minősülő területnek rendelkeznie kell a termőföld végleges más célú hasznosítására vonatkozó jogerős ingatlanügyi hatósági engedéllyel. Emellet a Pályázónak igazolnia kell - 30 napnál nem régebbi hiteles tulajdoni lapon feltüntetett - tulajdonosok nyilatkozatával a terület ipari park megvalósítására irányuló hasznosításának lehetőségét;*

4) *amennyiben az ipari park valamely területét korábban iparterületként hasznosították, a Pályázó rendelkezik a terület környezeti állapotának tényfeltárását tartalmazó dokumentációval;*

5) *amennyiben a 4) pontban megjelölt dokumentáció szerint a terület környezetvédelmi szempontból szennyezett, akkor a Pályázó rendelkezik az elsőfokú környezetvédelmi hatóság által jóváhagyott kármentesítési beavatkozási tervvel.”*

Szabad vállalkozási zónák: A kormány a 27/2013. (II. 12.) Korm. rendelettel meghatározta a szabad vállalkozási zónákat és azokban nyújtható munkahelyteremtési és beruházási célú kedvezményeket. A szabad vállalkozási zónák létrehozásának és működésének, valamint a kedvezmények igénybevételének szabályairól szóló Korm. rendelet főbb rendelkezései:

„1. § (1) *A Kormány a leghátrányosabb helyzetű térségekben található településeket szabad vállalkozási zónává nyilvánítja.*

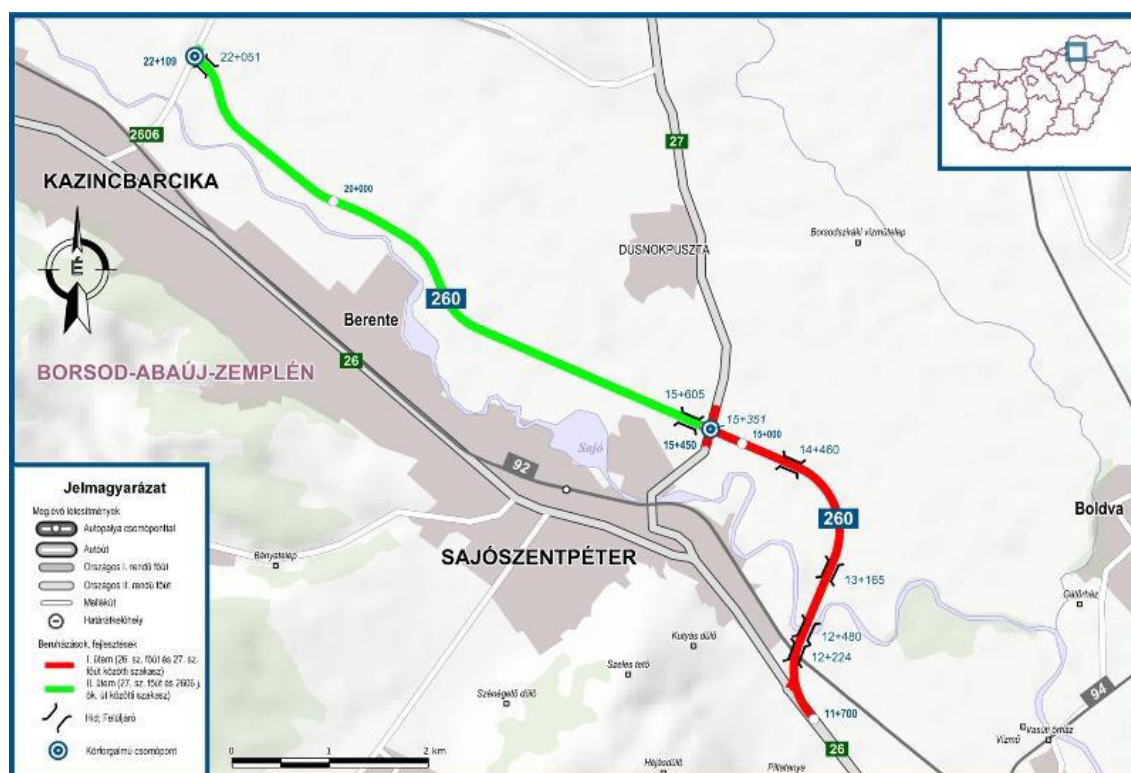
(2) A leghátrányosabb helyzetű térségek települései a kedvezményezett térségek besorolásáról szóló 311/2007. (XI. 17.) Korm. rendelet 2. mellékletében meghatározott leghátrányosabb helyzetű kistérségek települései. A szabad vállalkozási zónává kijelölt települések listáját az 1. melléklet tartalmazza.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérően a Kormány terület- és gazdaságfejlesztési, valamint foglalkoztatáspolitikai szempontok alapján további hátrányos helyzetű településeket nyilváníthat szabad vállalkozási zónává."

Az ipari hagyományok, a meglévő szakmakultúra, a Miskolc-Kazincbarcika tengely (vegyipar-mechatronika) gazdasági potenciálja, beszállítói hálózatok bővülése, klaszteresedés lehetőségei, jó közlekedési adottságok (autópálya közelsége, főutak találkozása, elkerülő út építése) kiegészítve a gazdaságfejlesztés ún. soft eszközeivel a város befektetői vonzerejének növelését eredményezhetik.

5.1.2. Közlekedési infrastruktúra fejlesztés

Sajószentpéter város szempontjából kiemelt fontosságú a jelenlegi közlekedési infrastruktúra kiegészítése a 26-os főút várost elkerülő szakaszával. Ennek azért van különös jelentősége, mert a napi 15.000 egységjármű jelentős terhelést jelent a város központján áthaladó úton mind forgalom, mind pedig a légszennyezés szempontjából. A tervek szerint a jelen Gazdasági Program időszaka alatt sor kerül a 26-os főút elkerülő szakaszának megépítésére, hiszen a 2019. március 6-ai kormánydöntés értelmében a Parlament elfogadta a borsod megyei útfejlesztések módosítását, ennek egyik elemeként pedig az elkerülő út megépítéséhez szükséges forrást.

A jogerős építési engedéllyel rendelkező beruházás keretében 2 X 1 sávós főút összesen 10,615 km hosszban valósul meg. A beruházás hat darab híd műtárgyat összesen 164 méter hosszúságban és kettő darab új körforgalmú csomópontot tartalmaz.

A gazdaságfejlesztés „soft” eszközei

5.1.3. Városmarketing és befektetés-ösztönzés

A soft tevékenységek keretében az általános városmarketing tevékenységen túlmenően befektetés-ösztönzési célú tevékenység folytatása is szükséges. Ennek alapját képezi a Nemzeti Befektetési Ügynökség (HIPA) által meghirdetett és lebonyolított audit program keretében elnyert Befektetőbarát Település cím.

5.1.4. Együttműködési keretrendszerek

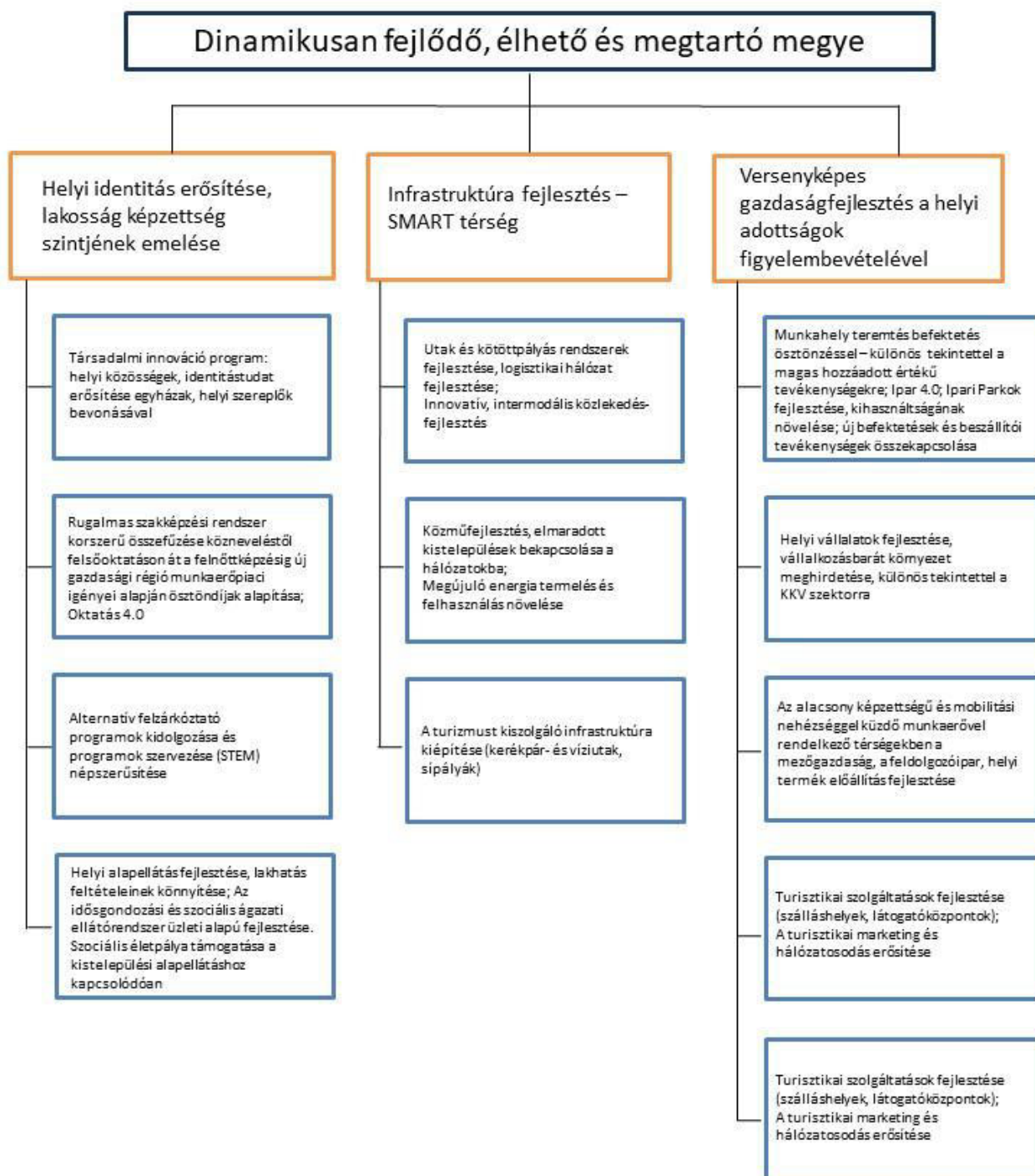
A Gazdaságösztönzési útmutatóban is kiemelt szerepet kapnak az együttműködési keretrendszerek, amelynek keretében az önkormányzat a társadalmi szervezetek, az oktatási-kutatási szervezetek és a gazdasági szereplői együttműködése révén keletkezik valamilyen hozzáadott érték. Ez elsősorban olyan települések esetében meghatározó, amelyek rendelkeznek felsőfokú oktatási intézménnyel, illetve kutatási infrastruktúrával. Sajószentpéter e tekintetben a Miskolci Egyetem tudásbázisára és kapcsolatrendszerére építve alakíthatja ki az együttműködési formákat.

5.2. Regionális fejlesztéspolitika - Észak-kelet Magyarország komplex területi és gazdaságstratégiai fejlesztési terve

A korábbi, három megyét tömörítő régiókhöz képest 2020-ban a Kormány egy 4 megyét (Hajdú-Bihar megye, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, Jász-Nagykun-Szolnok megye és Borsod-Abaúj-Zemplén megye) átölelő programként fogadta el az Észak-kelet Magyarország komplex területi és gazdaságstratégiai fejlesztési tervét a határon túli területek bekapcsolásával, amely keretét képezheti a megyénk gazdaságfejlesztési törekvéseinek. A vonatkozó kormányhatározat a 1073/2020. (III. 5.) Korm. határozat a „Creative Region” – Határtalan fejlődés Északkelet-Magyarország – gazdasági együttműködésben érintett, a fejlesztéshez csatlakozó határon túli területek bevonásával megvalósuló – nemzeti, gazdasági és kulturális övezetének fejlesztési tervéről címet viseli.

„A térségre irányuló jelenlegi kormányzati figyelem, betelepülő nagyvállalatok, befektetések hatásának fenntartható fejlődési pályára váltása kiemelt kormányzati támogatással. A Debrecen pólusú Debrecen – Nyíregyháza – Miskolc – Solnok tengely és a kapcsolódó határon túli területek 100 éves hátrányos történelmi öröksége következményének, a társadalmi, gazdasági és infrastrukturális leszakadás megállítása érdekében komplex, szinergiában kidolgozott kormányzati intézkedéscsomaggal, megyei programokkal és fejlesztésekkel a megyék újrapozícionálása, egy új gazdasági régió kialakítása aktivizálva a térség a humánerőforrás tartalékait, fejlődési lépés- és léptékváltással csökkentve a területi és társadalmi különbségeket a hosszú távú fenntartható fejlődési pálya, társadalmi felzárkózás érdekében a megyeközi és határon túli területek együttműködésének megerősítésével.”

Észak-kelet Magyarország komplex területi és gazdaságstratégiai fejlesztési tervének Borsod-Abaúj-Zemplén megyére vonatkozó célfája:

Az Észak-kelet Magyarország komplex területi és gazdaságstratégiai fejlesztési tervét a határon túli területek bekapcsolásával című startégiában a Borsod-Abaúj-Zemplén megye tekintetében az alábbi gazdasági vonatkozású kitörési pontok kerültek meghatározásra:

Helyi identitás erősítése, lakosság képzettség szintjének emelése

- Társadalmi innováció program: helyi közösségek, identitástudat erősítése egyházak, helyi szereplők bevonásával, „Maradj itthon, hozd vissza a tudásod, tartsd egyben a családot!”
- Rugalmas képzési rendszer hálózatszerű összefűzése közneveléstől a felsőoktatáson át a felnőttképzésig az új gazdasági régió munkaerő-piaci igényei alapján, ösztöndíjak alapítása; Oktatás 4.0 Program
- Helyi alapellátás fejlesztése, lakhatás feltételeinek könnyítése; Az idősgondozási és szociális ágazati ellátórendszer helyi igényeken és üzleti alapú fejlesztése. Szociális életpálya támogatása a kistelepülési alapellátáshoz kapcsolódóan (kapcsolódás Magyar Falu Programhoz: helyi óvodák, bölcsődék, szűrő centrumok, szakorvosi ellátás megszervezése, idősothtonok; szakképző centrumok, KK iskolák felmérése, felújítása, az ipari parkokban lévő cégeknél dolgozó munkavállalók gyermekeinek napközbeni ellátását lehetővé tevő intézményi keretek infrastrukturális létesítése).

Infrastruktúra fejlesztés – SMART térség

Utak és kötőtpályás rendszerek fejlesztése; logisztikai hálózat fejlesztése; innovatív, intermodális közlekedés fejlesztés

- Úthálózat fejlesztése (**26-os út Kazincbarcikát és Sajószentpétert elkerülő szakasza**, 21, 23, 25 sz. főutak felújítása, 37-es és 38-as 4 sávosítása, mellékúthálózat felújítása). Határon átnyúló közlekedési útvonalak fejlesztése (Sátoraljaújhely-Slovenské Nové Mesto) Elővárosi jellegű közösségi közlekedés fejlesztése (Tiszaújváros-Miskolc-Ózd).
- Újszerű közlekedési struktúrák meghonosítása (multimodális szállítás, alternatív közlekedési eszközök, közösségi közlekedés tarifális átjárhatósága...).
- Új ipari parkok/intermodális logisztikai központok kialakítása (pl. Sajókeresztúr–BÉM; Encs; Abaújszántó, Miskolc – intermodális csomópont), meglévő ipari parkok szolgáltatásainak fejlesztése új közlekedési csomópontok bekapcsolásával – regionális repülőterek Mezőkövesd, Miskolc. Modern irodaépületek, inkubátorok, technológiai és tudáscentrumok kialakítása.
- Önálló iparvágány és személyforgalom számára vasúti megálló létesítése a MIDIP-ben. Intermodális konténerterminál létesítése a Miskolc-Felsőzsolca vasúti tengelyen.

Közműfejlesztés, elmaradott kistelepülések bekapcsolása a hálózatokba; Megújuló energiatermelés és felhasználás növelése

- A szennyvízhálózat kiépítettségének növelése, vízi-közmű rekonstrukció.
- Megújuló energiatermelés és hasznosítás növelése (Miskolc - átfogó energetikai fejlesztések a korábban megvalósult SMART GRID és SMART Metering rendszerek alapján az öfenntartó város létrejöttének érdekében).

- Potenciális iparterületek infrastruktúra fejlesztése (pl. Miskolc 300 ha, Hernádnémeti 400ha).
- SMART alapú ingatlanfejlesztés és –elemzés.

A turizmust kiszolgáló infrastruktúra kiépítése (kerékpár-és vízi utak, sípályák)

- A kerékpáros infrastruktúra átfogó fejlesztése a GREEN CITY koncepció tükrében, bükki túra és kerékpárutak fejlesztése.
- Bánkút sípálya megújítása (felvonó, víztározó, hóagyú, szolgáltató központ kialakítása).
- Szabadtéri tavak fejlesztése (Nyékládháza, Rakaca).

Versenyképes gazdaságfejlesztés a helyi adottságok figyelembevételével

- Munkahelyteremtő befektetés ösztönzés, beszállítói hálózat működtetése.
- KKV támogató és ösztönző környezet, KKV-k versenyképességének növelése (innovációs ökoszisztéma építése, szabad vállalkozási zónák, mikrohitelzési program, technológia váltás, szerkezetátalakítás, hálózatosodás), magas hozzáadott értékű tevékenységek erősítése (fejlesztés, programozás, K+F, innováció)
- Vegyipar, gépipar, kohászat, energia- és víztermelés, hulladékgazdálkodás megújult bázisán innovatív fejlesztések (pl. acélgyártás fejlesztése az Ózdi Acélművek Kft-nél)
- Helyi mikro gazdaságfejlesztési programok: helyi termékek, kézműves hagyományok és a feldolgozóipari háttér fejlesztése a rurális területeken (gyógynövény, cigány mesterségek, termelői piacok).
- Felsőoktatás központú innovációs ökoszisztéma működtetése (Science Park).
- Határon túli gazdasági kapcsolatok fejlesztése.

Kulturális, sport és egészség turizmus fejlesztése

- A turisztikai vonzerők és szolgáltatások összehangolt fejlesztése
 - világörökségi területek, klaszterek,
 - digitalizáció – interaktív térképalkalmazások, közösségi terek használata, szálláshelyfejlesztés,
 - aktív élményturizmus - Sátoraljaújhely/ Magas-hegy kalandpark, Tokaj/Kopasz-hegy látogatóközpont, Bodrog túrakajakozás, bükki túra és kerékpárutak, bánkúti síelés, Bükk és Aggtelek barlangászat,
 - gyógy- és egészségturizmus – Zsóry, Végardó, Bogács fejlesztése,
 - népművészet, ipari örökség beépítése a turizmusba - pl. Hollóházi Porcelángyár, Szerencsi Csokoládégyár, ózdi Rombauer Terv, Telkibányai Aranybánya Témapark
 - kulturális, történelmi, vallási emlékhelyek, helyszínek fejlesztése (pl. Fáy kastély, Alsó-Csoma kastély, Mária út,
 - ökoturizmus, szabadtéri tavak fejlesztése (Nyékládháza, Rakaca),
 - helyi piacok fejlesztése, szlovák-magyar értékesítési láncok kiépítése (Kassai mintabolt),
 - Miskolc kulturális GPS-rendszer kiépítése, „kulturális tanösvény” kialakítása: pl. Papszeri múzeum épületének teljes felújítása,; az Avasi kilátó fejlesztése, Avasi

pincesor közművesítése, látványpincék kialakítása a Barangolásra felhúzva; a Színháztörténeti múzeum Miskolcra költöztetése; ipari skanzen a vasgyárban ipartörténeti kiállítással; az Avasi szabadtéri színpad felújítása; diósgyőri strand reaktiválása; Bánkút, Vadaspark fejlesztése; Csanyiki tudószanatórium felújítása

- Közös akciótervek kidolgozása az egységes turisztikai térségekben (pl. Aggteleki karszt)

6. Összegzés

Az előző évek során az Integrált Településfejlesztési Stratégiában és a Gazdasági Programban megfogalmazott elképzelések jelentős része megvalósult - a város infrastruktúrája sokat fejlődött, intézményei megújultak, közösségi terei megszépültek. Az önkormányzat feladatköre és hatásköre leszűkült, mozgástere lecsökkent.

A régió gazdasági környezetének állapotából és az önkormányzatok finanszírozási rendszerének igazságtalanságából fakadóan a térség gazdasági fejlődéséből (BorsodChem növekedése, Miskolcon a "Péteri kapu" térségében zajló beruházások) nem tudott profitálni.

A jelenlegi veszélyhelyzet és a várható gazdasági visszaesés mindinkább fontossá teszi, hogy a következő években Sajószentpéter növelje befektetői vonzerejét, gazdasági potenciálját, ezáltal az önkormányzat bevételeit is.

A gazdaságfejlesztés javasolt eszköztárának legfontosabb intézkedései:

- Infrastrukturális "HARD" típusú fejlesztések
 - az épülő elkerülő út zónájában új zöldmezős ipari terület kialakítása és közművesítése (a 26-os és/vagy 27-es főutak melletti alkalmas gazdasági területek fejlesztésével)
 - környezettudatos tevékenységek preferálása (megújuló energiák, csapadékvíz-elvezetés, kerékpárút, parkok, stb.)
- Szolgáltató "SOFT" típusú intézkedések
 - befektető barát környezet kialakítása, a befektetés- szervezés területén aktív tevékenység folytatása (helyi vállalkozások tájékoztatása, kijánlások, egyablakos ügyintézés, partnerkeresés, stb.)
 - a városimázs javítása (ZÖLD-környezettudatos város), Sajószentpéter Zöld Élettér (SZÉP) Program folytatása.

Sajószentpéter története változatos, sikerek és kudarcok egyaránt előfordultak. A program sikere és eredményessége a következő évek során a városlakók, a képviselő-testület a városvezetés elkötelezettségén, a közreműködők együttműködésén, felkészültségén, továbbá a lehetséges külső források elérhetőségén múlik. A városfejlesztés érdekében az elmúlt időszakban megszerzett források túlnyomó része az Európai Unió költségvetéséből érkezett, így a jelen program időszakában is ez képezheti a fejlesztések fő forrását.

A jelenlegi Gazdasági Program megalkotásának időszakában az Európai Uniós források elosztását tartalmazó Partnerségi Megállapodás a tervezési szakasz végéhez közeledik. Már előkészítés alatt van a következő 7 éves költségvetési ciklusra vonatkozó program. A kohéziós politika fő fókusz területei a következő tervezési ciklusban az ipar modernizálása és az innováció, valamint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású körforgásos gazdaságra való átállás. A vállalkozásbarát európai környezet kialakítása során az EU meghatározza a növekedéshez, a munkahelyteremtéshez és a beruházásokhoz szükséges feltételeket.

A világszintű válsághelyzet európai hatásainak mérséklése érdekében sor kerülhet az Európai Uniós források átcsoportosítására, így indokolt a program célkitűzéseinek és forrásainak folyamatos figyelemmel kísérése, szükség szerinti módosítása.

1. sz. melléklet: A 2020 utáni költségvetési keret áttekintése

2018. május 29.

REGIONÁLIS FEJLESZTÉS ÉS KOHÉZIÓ 2020 UTÁN: AZ ÚJ KERET RÖVID ÁTTEKINTÉSE

AZ ÚJ KOHÉZIÓS POLITIKAI KERET FŐ JELLEMZŐI

KÖZÉPPONTBAN ÖT BERUHÁZÁSI PRIORITÁS, AMELYEK TEKINTETÉBEN AZ UNIÓ A LEGALKALMASABB AZ EREDMÉNYEK ELÉRÉSÉRE

A 2021–2027-es időszakban az uniós beruházásokat az alábbi öt fő célkitűzés viszi majd előre:

Intelligensebb Európa: az innováción, a digitalizáción, a gazdasági átalakuláson és a kisvállalkozásoknak nyújtott támogatáson keresztül

Zöldebb, karbonmentes Európa: a Párizsi Megállapodás végrehajtásával, valamint az energiaügyi átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe való befektetéssel

Jobban összekapcsolódó Európa: a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal

Szociálisabb Európa: a szociális jogok európai pillérének megvalósításával, valamint a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés támogatásával

A polgáraihoz közelebb álló Európa: a helyileg irányított növekedési stratégiák és a fenntartható városfejlesztés Uniós-zerterve való támogatása révén.

A regionális fejlesztési beruházások erőteljesen az 1. és 2. célkitűzésre helyezik majd a hangsúlyt. Az ERFA és a Kohéziós Alap erőforrásainak 65 %-85 %-át e prioritásokra allokálják, a (tagállamok) relatív gazdagság(á)tól függően.

TESTRESZABOTT MEGKÖZELÍTÉS A REGIONÁLIS FEJLESZTÉSRE

A kohéziós politika továbbra is minden régióban végrehajt beruházásokat, még mindig 3 kategória alapján (kevésbé fejlett, átmeneti, fejlettebb).

Az alapokra vonatkozó allokációs módszer még mindig nagymértékben az egy főre jutó GDP-n alapul. Új kritériumokat vezetnek be (ifjúsági munkanélküliség, a tanulmányi végzettségek alacsony szintje, éghajlatváltozás, valamint a migránsok befogadása és integrálása), **hogy jobban tükröződjön a valós helyzet.** A legkülső régiók továbbra is különleges uniós támogatásban részesülnek.

A kohéziós politika a továbbiakban is **támogatja a helyi irányítású fejlesztési stratégiákat, és eszközöket nyújt a helyi önkormányzatoknak a források kezeléséhez.** A kohéziós politika városi dimenziója megerősödik: **az ERFA 6%-át fenntartható városfejlesztésre fordítják,** emellett pedig elindul az **Európai Városfejlesztési Kezdeményezés,** amely a városi hatóságok új hálózat- és kapacitásépítési programja.

EGYSZERŰSÍTÉS: RÖVIDEBB, KEVESEBB, EGYÉRTELMŰBB SZABÁLY

Az uniós támogatásban részesülő vállalkozások és vállalkozók számára az új keret alapján **kevesebb lesz a bürokrácia,** és az egyszerűsített költségelszámolási módszerek alkalmazásával **könnyebb lesz elszámolni a kifizetéseket.** A szinergiák elősegítése érdekében **az egységes szabálykönyv most már hét olyan uniós alpra terjed ki, amelyeket a tagállamokkal partnerségben hajtanak végre** („megosztott irányítás”). Az ellenőrzések átfedésének elkerülése érdekében a Bizottság továbbá a jó eredményeket felmutató programok esetében **egyszerűbb kontrollokat,** a nemzeti rendszerekre való fokozottabb támaszkodást, valamint az **egységes ellenőrzés elvének** kiterjesztését javasolja.

RUGALMASABB KERET

Az előre nem látható események kezelése érdekében az új keret a beruházástervezéshez szükséges stabilitást a költségvetési rugalmasság megfelelő szintjével ötvözi. **A féldíós felülvizsgálat határozza majd meg, hogy** – a felmerülő prioritások, a programok teljesítménye és a legfrissebb országspecifikus ajánlások alapján – **módosítani kell-e a programokat a finanszírozási időszak utolsó két évére vonatkozóan.**

Bizonyos határok között a **programokon belül erőforrás-átcsoportosítások hajthatók majd végre,** amihez nem szükséges hivatalos bizottsági jóváhagyás. Egy egyedi rendelkezésnek köszönhetően már az első naptól kezdve könnyebb lesz igénybe venni uniós finanszírozást természeti katasztrófa esetén.

SZOROSABB KAPCSOLAT AZ EURÓPAI SZEMESZTERREL ÉS AZ UNIÓ GAZDASÁGI KORMÁNYZÁSÁVAL

A kohéziós politika **támogatja a beruházásbarát környezetre irányuló reformokat,** mivel a vállalkozások ilyen környezetben tudnak jól boldogulni. Az új megerősített **Reformtámogató programmal** való teljes körű kiegészítő jelleg és koordináció biztosítva lesz.

Az európai szemeszterrel összefüggésben megfogalmazott országspecifikus ajánlásokat a költségvetési időszak alatt két alkalommal veszik figyelembe: először a kohéziós politikai programok kialakításakor, majd a féldíós felülvizsgálat során. A növekedés és a munkahelyteremtés megfelelő feltételeinek további meghatározásához **új előfeltételekkel** segítik majd a beruházások útjában álló akadályok megszüntetését. E feltételek alkalmazását a teljes pénzügyi időszak alatt nyomon követik.

TÖBB LEHETŐSÉG A SZINERGIÁRA AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS ESZKÖZTÁRÁN BELÜL

A kohéziós politikai alapokra és a Menekültügyi és Migrációs Alapra vonatkozó egységes szabálykönyv elő fogja segíteni a **külföldiek integrációjára irányuló olyan helyi stratégiák** kialakítását, amelyeket a **szinergiák figyelembevételével felhasznált uniós erőforrások** támogatnak; a Menekültügyi és Migrációs Alap a migránsok érkezés utáni rövid távú szükségleteire helyezi a hangsúlyt, a kohéziós politika pedig a társadalmi és foglalkozási integrációjukat támogatja. Az egységes szabálykönyvön kívül könnyebbé válnak majd az egyéb uniós eszközökkel – például a **közös agrárpolitikával, a Horizont Európával, a LIFE programmal vagy az Erasmus+-szal** – való szinergiák.

INTERREG: A HATÁRON ÁTNYÚLÓ AKADÁLYOK MEGSZÜNTETÉSE ÉS AZ INTERREGIONÁLIS INNOVÁCIÓS PROJEKTEK TÁMOGATÁSA

Az interregionális és határon átnyúló együttműködést egy új lehetőség segíti majd elő, amelynek keretében a régiók allokációik egy részét felhasználhatják majd arra, hogy más régiókkal együtt projekteket finanszírozzanak bárhol Európában.

A határon átnyúló és régiók közötti együttműködéssel („**Interreg**”) kapcsolatos programok új generációja segíti majd a tagállamokat a **határon átnyúló akadályok** megszüntetésében, valamint **közös szolgáltatások** fejlesztésében. A Bizottság javasolja a jogi keretüket összehangolni kívánó határ menti régiókra és tagállamokra irányuló új eszközt, a **határon átnyúló európai mechanizmust**.

Egy 2014-től 2020-ig tartó kísérleti intézkedés sikerére építve a Bizottság javasolja az **Interregionális Innovatív Beruházások** létrehozását. Az egymáshoz illeszkedő intelligens szakosodási eszközökkel rendelkező régiók több támogatást kapnak majd ahhoz, hogy **páneurópai klasztereket** alakítsanak ki az olyan kiemelt ágazatokban, mint például a nagy adathalmazok, a körforgásos gazdaság, a korszerű gyártás vagy a kiberbiztonság.

MEGERŐSÍTETT SZABÁLYOK A JOBBAN TELJESÍTŐ UNIÓS BERUHÁZÁSOKHOZ

Minden program rendelkezni fog számszerűsíthető célokat (létrehozott munkahelyek száma, további hozzáférés a széles sávú rendszerhez) tartalmazó teljesítménykerettel. Az új keret **éves teljesítmény-felülvizsgálatot** vezet be, amelyre a programhatóságok és a Bizottság közötti szakpolitikai párbeszéd formájában kerül sor. A programok teljesítményét a félidei felülvizsgálat során is értékelni fogják. Átláthatósági okokból – és hogy a polgárok nyomon tudják követni az előrehaladást – a **tagállamoknak kéthavonta jelentést kell tenniük valamennyi végrehajtási adatról**, és a kohéziós alap nyíltadat-platformja rendszeresen frissülni fog.

A FINANSZÍROZÁSI ESZKÖZÖK FOKOZOTT MÉRTÉKŰ ALKALMAZÁSA

A vissza nem térítendő támogatások önmagukban nem képesek a jelentős beruházási rések megszüntetésére, viszont hatékonyan kiegészíthetők a piacközeli és multiplikátorhatással járó finanszírozási eszközökkel. A tagállamok a kohéziós politikai erőforrásaik egy részét önkéntes alapon átcsoportosíthatják az új, központilag irányított **InvestEU Alapba**, hogy hozzáférjenek az uniós költségvetés által nyújtott garanciához. A vissza nem térítendő támogatások és a finanszírozási eszközök ötvözése könnyebbé válik, és az új keret egyedi rendelkezéseket is magában foglal, hogy több magántőkét vonzzon be.

A KOMMUNIKÁCIÓS ERŐFESZÍTÉSEK FOKOZÁSA A KOHÉZIÓS POLITIKA LÁTHATÓSÁGÁNAK JAVÍTÁSÁRA

Ha Európát még közelebb akarjuk hozni a polgáraihoz, akkor nagyobb hangsúlyt kell fektetni a kohéziós politika pozitív eredményeinek hatékonyabb kommunikálására. A tagállamok és a régiók kiszélesítették a kommunikációs követelményeket, így például a nagy uniós finanszírozású projektek elindítását beharangozó események szervezésére és a közösségi média tájékoztatási terveinek kidolgozására vonatkozóan.

Az uniós finanszírozású projektek kommunikációja ugyanakkor egyszerűbbé válik: egységes márka vonatkozik majd az összes különféle uniós alapra, egységes portál jeleníti meg a vállalkozások számára elérhető valamennyi finanszírozást, a Bizottság pedig egységes projekt-adatbázist üzemeltet.

© Európai Unió, 2018

A további felhasználás a forrás feltüntetése esetén engedélyezett.

Az Európai Bizottság dokumentumainak további felhasználására vonatkozó politikát a 2011/833/EU határozat (HL L 330, 2011.12.14., 39. o.) szabályozza.

Az európai uniós szerzői jogi védelem alatt nem álló fényképeket és más anyagokat a szerzői jog tulajdonosának előzetes engedélyével lehet csak felhasználni vagy többszörözni. Engedélyért közvetlenül a jogtulajdonosokhoz kell fordulni.

KN-01-18-550-HU-C
KN-01-18-550-HU-N

doi:10.2776/51.069
doi:10.2776/2847.11

ISBN 978-92-79-86080-5
ISBN 978-92-79-86060-7

Print
PDF